TEDNIK

YU ISSN 0040—1978

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA

LETO XLII, ŠT. 40 Ptuj, 19. oktobra 1989 CENA 11.000 DINARJEV

IZ VSEBINE:

V stolpu informativni center (stran 2)
Steklina in človek (stran 3)
So Haloze res obsojene na propad (stran 5)
V vrtu (stran 6)
Program zaključka festivala DZG (stran 7)

V Ormožu imajo prvo mešano podjetje

Minuli četrtek so v Obrtni zadrugi Metaloproizvodnja Progres v Ormožu podpisali pogodbo vlagatelji sredstev v mešano podjetje Tkalnica dekorativnih in tehničnih tkanin, ki je v tem tednu že začela poskusno proizvodnjo v Središču ob Dravi. To je ena izmed prvih konkretnih naložb sredstev v podjetje, kjer se združujeta privatna in družbena lastnino. V njej bodo sodelovali Tovarna sladkorja Ormož, Slovin — Kmetijski kombinat Jeruzalem Ormož — TOZD Kmetijstvo, Alojz Gačnik ter Vera in Hasan Tanovič. Ideja o ustanovitvi mešanega podjetja, ki bo izdelovalo tehnične in dekorativne tkanine za domači in tuji trg, je nastala s pomočjo aktivnosti v izvršnem svetu in skupščini občine Ormož ter Obrtni zadrugi Metaloproizvodnja Progres iz Ormoža.

Pa tudi sicer v Ormožu močno razmišljajo o podjetništvu, saj je že od julija letos registrirano v Ormožu tuje podjetje za ročno pletenje, kjer se vključujejo predvsem tisti občani, ki to delo lahko opravljajo na domu.

Minuli mesec je bilo ustanovljeno mešano podjetje domačega in tujega partnerja SOBJUR, še v tem mesecu pa bo podpisana pogodba o mešanem podjetju Tovarne Jože Kerenčič z avstrijskim partnerjem za izdelavo figur PEZ Plastdispenzer.

Vida Topolovec

Jabolka za naše Slovence

Prizorov, kot je ta na fotografiji, je bilo na vsej poti vlaka bratstva in enotnosti veliko: od Sremske Mitrovice, kjer se je vlak prvič ustavil na območju Srbije, do obeh končnih postaj — v Titovem Užicu in Kraljevu.

Množica ljudi, folklorne skupine, jabolka, pecivo, sokovi . . . In prisrčna dobrodošlica . . .

Še bomo prišli. Pa tudi vas težko čakamo . . .

Jože Šmigoc

UVODNIK

Vlak spoštovanja različnosti

— Bilo je lepo.

— Prijateljstvo je ostalo enako kot prej.

— Nobenih razlik ni med danes in nekoč: med vojno smo bili kot bratje in sestre, enako smo zdaj in bomo v bodoče.

— Ne najdem besed zahvale. Vsakokrat je lepše.

To je samo nekaj stavkov, ki opisujejo občutke udeležencev letošnjega vlaka bratstva in enotnosti. In to so besede iskrenosti. Pri tem ne gre za leporečje, za lepšanje resničnosti. Konec koncev — ali bi imelo smisel lagati samim sebi?

Dobrodošlica, ki so je bili deležni potniki vlaka v vsakem srbskem mestu, v vsaki vasi ali zaselku, je bila daleč od dnevnopolitičnih muh enodnevnic. V Srbiji so se srečevali ljudje, ne politični (ne)sporazumi. Ponovno so se videli prijatelji, ki jih je združila tragična usoda pred desetletji in ki jih združuje skupna bodočnost.

Mnogi so dvomili o smiselnosti letošnjega vlaka. Pa so bili to le tisti, ki vidijo na vlaku potnike, ne pa ljudi, tisti, ki so v Srbih videli le gostitelje, ne pa iskrenih prijateljev. A dvomljivcev ni bilo na vlaku; na njem so bili sami stari znanci, polni radostnega pričakovanja, ker se bodo srečali s kraji, ki so jih sprejeli za svoje pred daljnimi desetletji. In ki so jih sprejeli za svoje tudi leta 1989.

Pogovori ob kavici in glasbi, ob vinu in pečenki so bili prijetnejši kot obrekovanja prek radia, televizije ali časopisa, iskrenejši kot besedičenje z govorniških odrov. Predvsem pa so bili bolj človeški.

In vlak je storil, česar niso mogli republiški in drugi funkcionarji: ljudi je pripravil do pogovora in do spoznanja, da vendarle nismo tako drugačni . . .

Jože Šmigoc

Anketa do 20. oktobra, do konca meseca denar za porodnišnico

Tone Čeh, predsednik občinskega izvršnega sveta, s sodelavci se je 11. oktobra pogovarjal z vodilnimi in vodstvenimi delavci ptujskega gospodarstva. Seznanili so jih z vsebino programa dela za pripravo družbenega plana občine Ptuj za obdobje 1991—95 in s težavami pri gradnji ptujske porodnišnice.

Rok za sprejem predloga smernic plana je marec 1990 (razprava bo v februarju). Osnutek plana bo razgrnjen julija in avgusta in naj bi bil sprejet septembra. Predlog plana bodo sprejeli zbori skupščine občine na zasedanju v decembru leta 1990. Razprava bo v novembru. V združenem delu v tem trenutku izpolnjujejo ankete o razvojnih možnostih, da bodo v občinskem komiteju za družbenoekonomski razvoj in planiranje lahko pripravili analizo občinskih razvojnih možnosti v omenjenem obdobju.

Pri novem predlogu združevanja denarja za pričetek gradnje porodnišnice ni šlo vse gladko. Vodilni in vodstveni delavci so imeli nekaj pomislekov. *Janko Bezjak se je vprašal, zakaj se vse obeša na osebne dohodke; nadgradnja nas stane že skoraj polovico plače. Branko Gorjup, glavni direktor Kmetijskega kombinata, je povedal, da bodo kljub temu da so jih letošnje naravne nesreče močno prizadele, škode je za 3200 starih milijard, in je ne bodo mogli sami pokriti, prispevali za porodnišnico, če se bodo tako odločili tudi drugje.* Odločitev pa pogojujejo tudi z reorganizacijo v zdravstvenem centru. Sklepi o tem so bili že sprejeti marca letos.

Po sedanjem receptu za združevanje manjkajočega denarja naj bi bilo 24 odstotkov septembrskih izplačil osebnih dohodkov dovolj za pokritje investicije, za katero naj bi do konca tega meseca združili 80 milijard dinarjev.

Združeno delo bo v teh dneh prejelo spremenjeni sporazum (prvega je dobilo že 13. julija) z razrezom udeležbe za posamezno organizacijo.

Razmere za delo v ptujski porodnišnici so izredno kritične in več ne prenesejo odlašanja. S tem, ko se bomo odločili za prispevek, bomo tudi v praksi dokazali, da nismo samo polni besed, ko gre za naše otroke in bodočnost naroda, ampak da se znamo v pravem trenutku odločiti najbolje.

Več na 2. strani!

MG

Žiroračun

»Za pomoč ob elementarni nesreči v občini Ptuj«
52400-743-41021

Ptujska čistilna naprava pred zagonom

Več kot desetletna trnova pot ptujske čistilne naprave in vseh tistih, ki so si zanjo prizadevali, se — kot kaže — le približuje koncu. Po nekaj neuspelih poizkusih, da bi jo usposobili, po številnih žolčnih debatah in metanju žogice odgovornosti ter zapravljanju denarja so sredi lanskega poletja s podpisom pogodbe z ljubljanskim IMP Inženiringom končno le zadeli v črno.

Predstavniki investitorja KGP Ptuj so povedali, da so s potekom del pri sanaciji in dograditvi dosedanjih objektov čistilne naprave zadovoljni. Logično je, da bo pogodbeni znesek 10 milijard zaradi inflacije presežen, naravnost razveseljivo pa je, da se ljubljanski IMP Inženiring z izvajalci drži pogodbenega roka, saj so vsa glavna dela že končana. Čistilna naprava bo tako zgrajena v letu dni. Glede na to, da so s podobno tehnologijo uspešno zgradili že čistilne naprave v Domžalah, Kranju in Škofji Loki (koprska je še v gradnji) ter da vse obratujejo zadovoljivo, upravičeno pričakujejo to tudi od ptujske »tovarne blata«.

Glavni projektant Igor Kos iz ljubljanskega GEA projekta je po naročilu projektiral čistilno napravo v Ptuju za 105.000 E (populacijskih ekvivalentov), kar zadovoljuje trenutne potrebe prebivalstva in industrije občine Ptuj po čiščenju fekalnih in industrijskih odplak. Vse pa je prirejeno tako, da bo po potrebi možno ČN razširiti na 160.000 E.

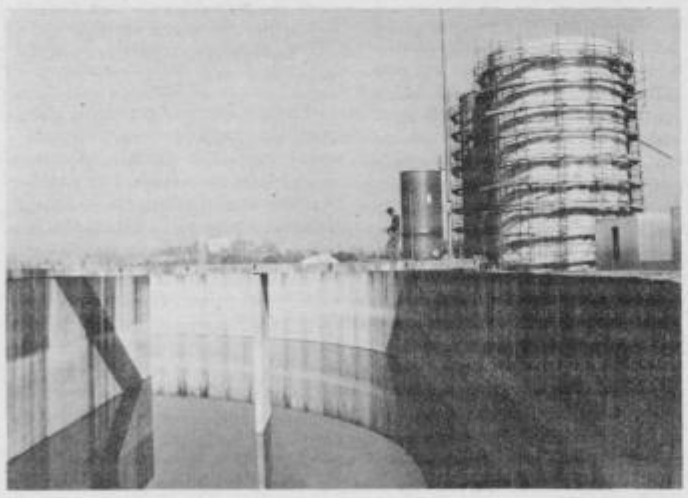

Objekti dograjene in obnovljene čistilne naprave v Ptuju pred pričetkom preizkusnega zagona.

Novost pri tem biološko — aerobnem čiščenu odpadnih voda z anaerobno stabilizacijo blata pa je popoln izkoristek bioplinov, ki bodo nastajali pri razkroju organskih materij. Tako načrtujejo lastno proizvodnjo električne energije, ki naj bi v najugodnejših trenutkih krila kar 60 odstotkov potreb za nemoteno obratovanje ČN. Stroške vzdrževanja pa bodo sicer krili iz cene kanalščine oziroma posebnega prispevka za čiščenje odpadnih voda.

Če bodo analize ugodne, pa se ponuja pozitivna novost tudi za kmetijce in vrtičkarje, saj bodo lahko vso zbrano blato koristno uporabili na poljih in vrtovih kot gnojilo. Če pa bo blato oporečno, bodo vso blato vozili v deponijo komunalnih odpadkov.

Zaradi obsežnosti (objekti čistilne naprave se razprostirajo skoraj na šestih hektarih) jo upravičeno imenujejo tudi čistilna tovarna. V njej bo zaposlenih 11 delavcev (inženirji elektro in strojne smeri, kemiki, administracija in 3 vratarji). Vodja čistilne naprave bo magister Jernej Šömen iz Ptuja. Povedal je, da je ekipa že pripravljena na preizkusno obratovanje. V lastnih laboratorijih bodo redno spremljali potrebne parametre, tako da bo v Dravo odtekala zares le prečiščena, biološko in kemično čista voda. Svečano odprtje ptujske čistilne naprave je predvideno za soboto, 28. oktobra. O tem pa drugič

M. Ozmec

SKLEPNI DEL XX. FESTIVALA DOMAČE ZABAVNE GLASBE »PTUJ '89«

REVIJA NAGRAJENIH ANSAMBLOV

V soboto, 21. oktobra, ob 19.30 v dvorani Srednješolskega centra v Ptuju.
Predprodaja vstopnic v Raičevi 6 v Ptuju.

Steklina

Epizootiološka situacija glede stekline v občini Ptuj se je zelo poslabšala. Iz krajev v okolici Ptuja — Žabjak, Kicar, Janežovski Vrh, Gomilci — ter krajev Drbetinci, Žamenci se je steklina, ki jo prenašajo lisice, razširila še na področje revirja LD Leskovec.

Glede na to in dejstvo, da je steklina smrtno nevarna za človeka, opozarjamo občane, da najdosledneje izvajajo naslednje ukrepe:

1. Vsak sum, bolezni oz. spremenjeno obnašanje pri živalih, izraženo v močni razdraženosti ali potrtosti, v napadih na drugo živino ali ljudi brez vzroka, v ohromelosti spodnje čeljusti ali zadnjega dela telesa in slinjenje, je treba takoj prijaviti na Obdravski zavod za veterinarstvo in živinorejo (OZVŽ) Ptuj, Ormoška 28, tel. 771-316, sumljivo žival pa izolirati in preprečiti dostop do nje.

2. Psi morajo biti privezani in zaščitno cepljeni proti steklini, nositi morajo pasjo znamko, psi, mlajši od 4 mesecev, pa morajo biti zaprti. Zaprte morajo biti tudi mačke. Priporočljivo je cepljenje mačk proti steklini. Po dopolnitvi 4 mesecev starosti morajo biti psi cepljeni proti steklini ter prijavljeni na OZVŽ Ptuj, ki vodi register psov za občino Ptuj in opravlja cepljenje.

Za lov lahko uporabljate pse, ki so bili 2 × na leto zaščitno cepljeni proti steklini.

Pokončani bodo vsi necepljeni, neregistrirani psi ter potepuški psi in mačke.

3. Vsak pogin in odstrel sumljivih živali je potrebno a takoj prijaviti na OZVŽ Ptuj, vet. — higienski službi (tel. 771-316), ki bo neškodljivo odstranila truplo in v primeru suma na steklino poslal glavo na preiskavo.

4. Prepovedano je odiranje poginjene divjadi in vseh živali, ki so kazale znake, po katerih je mogoče sumiti na steklino. V občini Ptuj se opravlja odiranje v prostorih OZVŽ Ptuj, ki izpolnjuje pogoje za odiranje trupel.

5. Po vsakem ugrizu živali je nujno poiskati zdravniško pomoč v najbližji zdravstveni ambulanti in o tem obvestiti OZVŽ Ptuj, ki bo klinično opazoval žival, ki je ranila človeka.

Ker so lisice zaenkrat edini prenašalec stekline, prosimo lovce lovskih družin v Ptuju, da z odstrelom razredčijo populacijo lisic in s tem omejijo širjenje stekline.

Sporoča:
Veterinarska inšpekcija občin
Ormož in Ptuj

V stolpu informativni center

Obnova mestnega stolpa gre h koncu. Eden od prestižnih objektov Ptuja bo znova zaživel in povrnil mestu zbledeli sijaj, zakaj zadnja obnova stolpa je bila, pa še takrat le strehe, v 18. stoletju. Stolp naj bi v spodnjih prostorih dobil tudi informativni center, kjer bodo obiskovalci Ptuja in domačini lahko dobili vse potrebne informacije o dogajanjih v mestu, o možnostih ogleda spomenikov, pa tudi običajne turistične napotke: kje prespati, kje je mogoče kaj kupiti . . .

Kako poteka obnova, je direktor Zavoda za naravno in kulturno dediščino iz Maribora Janez Mikuž povedal: »Utrdili smo ves kamen, prav kamen pa je bil tudi najbolj poškodovan, posamezni kosi so že odpadali, kar je bilo nevarno že za mimoidoče. Obnovili smo tudi stare omete na delih stolpa, ki so bili nekoč ometani. Stolp smo tudi hidrofobirali, kar pomeni, da je stolp vodoodbojen; zdaj mu ne more škodovati niti strupen zrak niti kisel dež, vsaj nekaj časa, mi upamo, da nekaj desetletij.

Obnove smo se lotili resnično strokovno, ne gradbeniško, ampak restavratorsko. Lahko rečem, da smo se stolpa lotili kot skulpture. Konservatorsko pri obnovi ni bilo večjih problemov.

Na stolpu v prejšnjem času ni bilo kakšnih vzdrževalnih ali obnovitvenih del, razen da je bila v 18. stoletju zamenjana streha. Iz starih podob vemo, da je bila streha včasih dvokapna, v 18. stoletju so jo posodobili, barokizirali, konica je dobila baročno obliko. Vemo, da je okrog leta 1700 stolp pogorel in verjetno je prav takrat dobil novo streho; ob požaru so namreč padli zvonovi in prebili obok v pritličju. Iz dokumentov tudi vemo, da je bila v

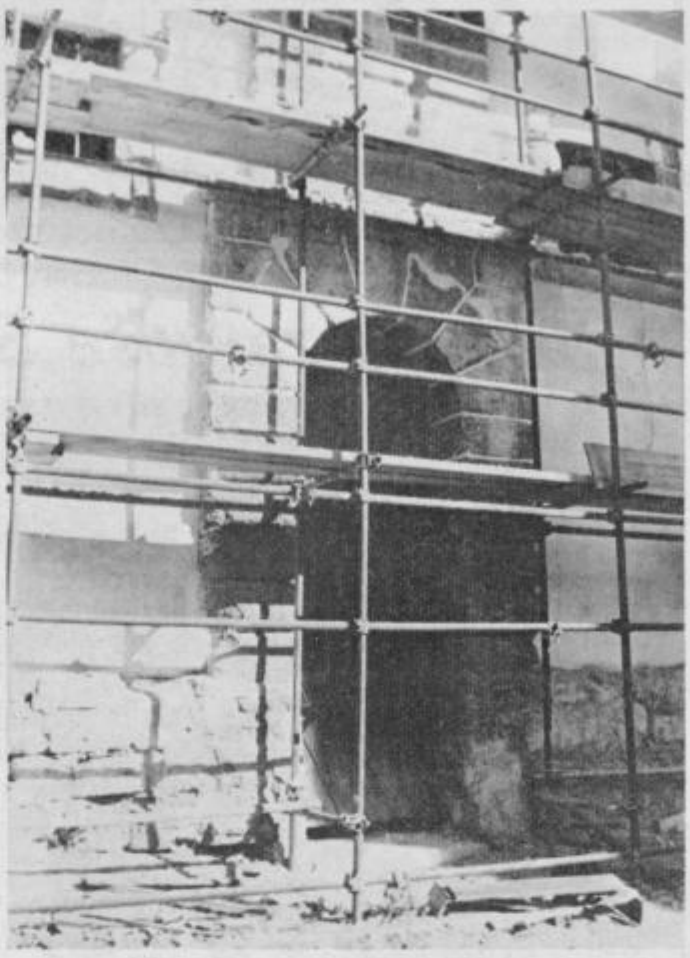

pritličju nekoč kapela Janeza Krstnika in odločili smo se, da obok kapele rekonstruiramo. Ostalo ga je približno polovica. Glede na to da gre za velik časovni odmik, nismo razmišljali o ponovni obnovi kapele, ampak smo pritličje stolpa namenili javni funkciji, saj je stolp v središču mesta in menili smo, da bi tu lahko imel ptujski muzej svoj informativni center.«

Kakšen bo ta center, kakšna bo njegova vloga, pa je povedal ravnatelj Pokrajinskega muzeja Boris Miočinovič: »Dejavnost v teh prostorih bo informacijska. To pomeni, da bo lahko vsak obiskovalec Ptuja v stolpu dobil vse informacije ne le o delu muzeja, o njegovih zbirkah in o samem mestu, ampak tudi druge informacije, tudi turistične. Ob tem pa moram poudariti, da naš namen ni, da bi imeli novo turistično agencijo, ampak je naš namen v turističnem smislu pritegniti v naše mesto čimveč ljudi. V okviru te dejavnosti nameravamo organizirati tudi najrazličnejše prireditve od atraktivnih razstav do koncertov . . .

Na začetku bo ta dejavnost organizirana kot posebna enota muzeja, torej bo funkcija popularizacije muzejskega dela ločena od strokovnega dela v muzeju. Ali bo dejavnost postala samostojna organizacija, ki naj bi prevzela tudi organizacijo drugih kulturnih prireditev, bo pokazal čas. Gotovo pa je, da bo bolj kot doslej potrebno v Ptuju prireditveno dejavnost koordinirati in jo organizirati bolj kontinuirano. Včasih dalj časa ni nobene prireditve, potem pa se zgodi, da imamo v enem dnevu kar tri, ali pa se v enem tednu zvrsti pet, šest prireditev, potem pa spet nekaj časa nič. Zdaj je pač več organizatorjev kulturnih prireditev in največkrat nismo vedeli drug za drugega, kdaj kdo dela in kaj pripravlja. Če bomo uspeli prireditveno dejavnost združiti, je to za mesto lahko le nova, kakovostna pridobitev.«

Ali bo na prenovljenem mestnem stolpu ura spet pričela meriti čas? Janez Mikuž je povedal: »Mislim, da bo. Uri nič ne manjka, nekoč so jo nehali navijati. Zdaj jo je treba očistiti, ker je precej zarjevela, jo dobro namazati . . . Lahko pa tudi povem: kazalci bodo pozlačeni, da se bodo svetili daleč naokoli . . .«

NaV

NA POSVETU Z DIREKTORJI: O PRIPRAVI NOVIH PLANOV IN O GRADNJI PTUJSKE PORODNIŠNICE

Samoprispevka je v tem trenutku premalo za več deset milijard dinarjev

Program dela za pripravo družbenega plana občine Ptuj za obdobje 1991—95 je občinski izvršni svet sprejel 5. oktobra. V občinskem izvršnem svetu potrebujejo tvorno pomoč združenega dela zlasti pri sestavi analize razvojnih možnosti. Za porodnišnico potrebujejo oziroma moramo do 31. oktobra zbrati 80 milijard dinarjev. Samoprispevek je prehitela inflacija, sedaj naj bi združeno delo pomagalo z okrog 55 milijardami dinarjev. Do konca meseca naj bi nakazalo 24 odstotkov izplačanih septembrskih osebnih dohodkov.

Glavne značilnosti planiranja v novem obdobju

Kljub temu da je še veliko neznank, nova zakonodaja je šele v pripravi, so se v komiteju za družbenoekonomski razvoj in planiranje občine Ptuj pri pripravi programa držali obstoječe zakonodaje in delovnega programa IS skupščine SR Slovenije za pripravo družbenega plana za obdobje 1991—95. Program določa naloge izvršnega sveta in komiteja ter odnos do drugih nosilcev in udeležencev pri pripravi plana. *Novi plan ima dva dela: obvezen, ki zadeva ekologijo in prostorsko planiranje, ter indikativen — neobvezen, v katerem bo vse drugo, kar mora vsebovati plan.* Kot je povedal Boris Horvat, vršilec dolžnosti predsednika občinskega komiteja za družbenoekonomski razvoj in planiranje občine, pričakujejo v izvršnem svetu, da se bodo delovne organizacije predvsem odzvale pri pripravi analize razvojnih možnsoti za obdobje 1991—95. V ta namen so jim dali v izpolnjevanje posebno anketo. Odgovore pričakujejo do 20. oktobra.

VNOVIČNA RAZPRAVA O PORODNIŠNICI

Četudi je bilo že na podobnem junijskem pogovoru v prostorih ptujske bolnišnice ptujsko gospodarstvo načelno za to, da prispeva manjkajoči denar za gradnjo, finančna konstrukcija še ni pokrita. Sedaj po novih izračunih manjka za gradnjo okrog 55 milijard. Sredstev samoprispevka je v tem trenutku 11 milijard, oktobra pričakujejo tri, 40 jih še bo, Zdravstveni center bi si na račun pričakovanega denarja lahko sposodil 15 milijard . . ., za gradnjo je torej potrebnih še od 50 do 55 milijard. Pri tem gre samo za stavbo; najnujnejša oprema je sicer všteta, vso drugo opremo pa bo potrebno še kupiti in tudi pri tem bo združeno delo moralo pomagati. Dispanzerji, kjer je prav tako kritično, pa so v teh razgovorih z združenim delom potisnjeni na stranski tir.

Silva Gorjup, predsednica komiteja za družbene dejavnosti občine Ptuj: »Če ne bomo poskušali stanja sanirati, saj prek republiške sanitarne inšpekcije komaj še podaljšujemo delo ginekološko-porodnega oddelka, se lahko poslovimo od ptujske bolnišnice v celoti. Moramo najti dodatne vire. Pri tem se je potrebno zavedati, da Maribor ne bo prevzemal dodatnih obveznosti za Ptuj brez finančnih sredstev.«

Milan Jager, direktor ZC dr. Jožeta Potrč Ormož—Ptuj: »Ptujsko zdravstvo je bolj ptujsko kot nacionalno, zato je treba zanj tudi več denarja. Že v pripravah na tretji občinski samoprispevek smo povedali, da bo 60 odstotkov premalo za vse načrte v zdravstvu. Vedeli smo tudi, da bomo šli po denar za opremo v združeno delo. Hvala za ves dosedanji denar, še bomo prišli. V zdravstvu oprema zastareva že po petih letih, pri nas pa uporabljamo nekatere aparate tudi osemnajst let. Ob tem bi želel opozoriti tudi na drug problem — prostore dispanzerskih dejavnosti. Kot

Vse oči so sedaj uprte v združeno delo, ki naj bi svoj načelni »da« za gradnjo porodnišnice uresničilo s prispevkom v denarju. Načrti so pripravljeni, arheologi so opravili svoje, sedaj čakajo le še na posojeni denar.

zatrjujejo strokovnjaki, Čučkova zgradba leta 2000 ne bo dočakala varna.«

Martin Berden, predsednik odbora za nadzor nad zbranimi sredstvi samoprispevka, je razložil, kako zaokrožiti finančno konstrukcijo za porodnišnico. Najidealnejše bi bilo, če bi združeno delo prispevalo 24 odstotkov izplačanih septembrskih osebnih dohodkov. Prispevek naj bi nakazalo v enkratnem znesku. Sicer pa je denar za porodnišnico brezobrestno, nerevalorizirano posojilo.

Franc Lukman, predsednik skupščine občinske zdravstvene skupnosti Ptuj: »Denarja za zdravstvo ni nikoli dovolj. Sedaj plačujemo že 13-odstotno prispevno stopnjo. Ta denar in solidarnost, ki jo prejemamo, ne zadoščata za zdajšnje potrebe. Ptujsko zdravstvo dela z zastarelo opremo, nima niti sterilizatorja. Pri kadrih težav ni, specialisti delajo v osnovnem zdravstvenem varstvu in v bolnišnici, vendar so tisti v osnovnem zdravstvenem varstvu brez opreme. Če bomo odlašali, bo investicija iz dneva v dan dražja. Rešitev je takoj združiti denar — toliko, kolikor sedaj manjka.«

Tone Čeh je povedal, da gradnjo ptujske porodnišnice podpirajo vsi veliki sistemi. »Če bodo dali TGA, PP, MIP, AGIS, bomo dali tudi mi,« pravijo v manjših organizacijah.

Janko Bezjak iz Petoviaavta: »Začeti bo treba če so veliki za gradnjo, potem bodo tudi manjši. Zavedati se je potrebno, da je bolnišnica na ramenih občinskega gospodarstva in da bo račun potrebno poravnati.«

Anton Zorec, Hiko Olga Meglič: »Pri občinskem samoprispevku in njegovem programu že od začetka improviziramo. V Zdravstvenem centru so imeli na začetku velike apetite, celo po pet tisoč kvadratnih metrih novih površin. Tri leta se že dogovarjajo o programu gradnje in še sedaj zadeve niso čisto jasne.«

Pri gradnji ptujske porodnišnice naj bi pomagalo tudi združeno delo ormoške občine. Srednješolski center smo gradili sami, ormoško združeno delo pa je sedaj toliko bogato, da lahko pomaga. Prvi načrtovani pogovor s predstavniki občinskega izvršnega sveta Ormož, ki je bil predviden za 13. oktobra, je odpadel.

Direktorji so se s člani občinskega izvršnega sveta pogovarjali tudi o dolgoročni sanaciji Haloz, o tem, da bo moč z denarjem za nerazvita območja graditi v Halozah in da je potrebno te programe predložiti v enem mesecu komiteju za planiranje SRS, o reorganizaciji državne uprave in sisov in o drugih aktualnih vprašanjih.

MG

POSVETOVANJE DRUŠTVA EKONOMISTOV

Spremeniti razmišljanje

Petkovo posvetovanje ptujskega Društva ekonomistov, najmlajšega strokovnega društva v občini, ki želi s svojo dejavnostjo pomagati pri razreševanju gospodarskih in drugih težav, je uspelo. Navzoča je bila več kot polovica članov sekcije za poslovne finance. Ta sekcija ima več kot sto članov. Strokovnjaki dr. Drago Filipič, predavatelj Ekonomsko-poslovne fakultete v Mariboru, magister Franc Lukman, vodja PE KBM v Ptuju, in diplomirani pravnik Stanko Brodnjak, pomočnik direktorice ptujske SDK, so predstavili novosti v finančno-računovodskem poslovanju v povezavi z bančno preobrazbo.

Dr. Drago Filipič, sicer častni član ptujskega Društva ekonomistov, pravi, da v obdobju družbene in gospodarske preobrazbe ne bo dovolj, če bomo spreminjali samo formo, potrebna bo nova filozofija razmišljanja. Edini izhod v sedanjih razmerah je tržna ekonomija in nanjo vezane finance, če želimo napredovati in prestrukturirati družbeno in politično moč. Pri organizaciji finančne funkcije v podjetjih po novem bo zelo pomembno sklepanje pogodb, v katerih se bodo svobodno določali roki plačila. Podjetja bodo finančno poslovanje uredila s splošnim aktom. V njem bo navedeno vse tisto, kar je včasih prišlo »od zgoraj.«

Magister Franc Lukman je predstavil novosti v bančni organiziranosti, predvsem pa v poslovnih bankah. Novi zakon opredeljuje banke kot gospodarske organizacije, ki so ustanovljene za to, da prinašajo oziroma ustvarjajo dobiček. Rok za prilagoditev novemu zakonu je 31. 12. letos. Na spremembe v poslovanju pa se pripravljajo tudi v službi družbenega knjigovodstva. **Njene razvojne usmeritve je predstavil Stanko Brodnjak.**

Ptujsko društvo ekonomistov je pripravilo okvirni program svojega dela in ga bo po potrebah dopolnjevalo.

V tem mesecu bo organiziralo razpravo o programu turističnega razvoja občine. V bodoče računa tudi z debatnimi večeri, na katerih teme ne bodo vnaprej opredeljene. Člani opozarjajo tudi na težave pri vodenju finančne politike v tem obdobju. Tem, katerih se bodo v kratkem lotili, je še veliko. Začetno delovanje pa je pokazalo na izredno resnost.

MG

Štirideset let obrambnega usposabljanja mladine v SFRJ

V iztekajočem se letu mineva 40 let pouka obrambe in zaščite v srednjih šolah, kar je lepa obletnica, a hkrati izziv, kako z obrambno-samozaščitnim usposabljanjem mladine dalje. Od prvotne predvojaške vzgoje pa do preoblikovanja predmeta v obrambo in zaščito je preteklo precej sprememb v vsebini predmeta in tudi v organizaciji pouka.

Po 40 letih obstoja se je nabralo mnogo izkušenj, ki so bile predstavljene v aktivnostih to leto. Tako smo imeli zraven zvezne potujoče razstave še več internih razstav in izvedbo tekmovanja Mladi v SLO in DSZ vse do zveznega nivoja. V tem tekmovanju so imeli učenci SŠC Ptuj vidne uspehe z drugim mestom na republiškem tekmovanju in šestim mestom na zveznem. Zraven teh rezultatov je ekipa Naravoslovno-matematične šole osvojila še prvo mesto v Jugoslaviji v streljanju s polavtomatsko puško ekipno, posamezno pa Monika Bučanski. Poleg teh kvalitativnih rezultatov moramo še omeniti, da je bilo to tekmovanje tudi množično, saj je samo v Ptuju vključevalo sedem ekip.

V septembru je bil organiziran jugoslovanski simpozij na temo Idejno-vzgojni aspekti usposabljanja mladih za SLO. Na dobro organiziranem simpoziju smo v skromnem številu sodelovali tudi Slovenci in si prizadevali za realizacijo vzgojnih ciljev skozi aktualizacijo vsebine. Kljub temu da si nekateri v Jugoslaviji prizadevajo za vojnizacijo predmeta, je vse več privržencev, ki menijo, da je v predmet potrebno vključiti več samozaščitne vsebine iz prometne varnosti, ekologije, požarne varnosti, prve pomoči, varovanja naravne in kulturne dediščine, nevarnih snovi, vzgoje za mir in podobno.

Tako so dejavnosti ob 40-letnici predmeta hkrati priložnost, da zmanjšamo krvni in materialni davek, ki ga plačujemo v vsakdanjem življenju zaradi slabega samozaščitnega ravnanja. Dobra samozaščitna kultura pa je hkrati pogoj za učinkovite obrambne rezultate v primeru potrebe.

Mg. Janez MERC

KAKŠEN JE NAŠ DELOVNI ČAS

Potrebujem še dopust

Da je naš delovni čas skregan z bioritmom, že dolgo vemo. Da je v našem delovnem času še veliko rezerv, tudi vemo. Da je naš delovni čas naravnost idealen za »sivo ekonomijo«, nočemo priznati.

V tem sestavku bi radi vzeli pod drobnogled delovni čas institucij, uradov, trgovin in še koga, ki nam »žre« dopust. Enim dneve, drugim ure. Kakor so se pač kje domenili, da lahko kdo koristi dopust.

Kdaj lahko uredite zadeve na občini? Vsak dan dopoldne, se ve, razen srede, ko lahko to opravite tudi popoldan. Če tudi vi delate tega dne popoldne, je treba vzeti pač dopust. Če ste med graditelji, potem bo minil teden vašega dopusta (v najboljšem primeru), da boste spravili skupaj vse potrebne dokumente. Za nakup gradbenega materiala pa je en letni dopust premalo. Običajno te trgovine delajo le do petnajste ure. Danes, ko je bolj kot kdajkoli prej pomembno, kje kupite, je sobota za takšne nakupe premalo. Če pa je že trgovina odprta, pa skladišče dela le dopoldne.

Kurilno olje lahko naročite le do štirinajste ure in eno soboto v mesecu. Da o okvarah telefona, pralnega stroja, vodovodne pipe sploh ne govorimo. Edina in najbolj ekonomična rešitev v takih primerih je prijatelj, znanec — mojster.

No, zdravnika že lahko obiščete popoldan, tudi ponoči, če pa vas pošlje v laboratorij, na rentgen, boste spet ob dopust, če ne boste dobili bolniške. Tudi ko peljete otroka na cepljenje ali sistematski pregled, je koristno, če vsaj eden od staršev dela v popoldanski izmeni, če seveda imate to srečo, da delate v delovni organizaciji, kjer je izmensko delo.

Saj, marsikateri nakup je mogoče opraviti v soboto, še posebej če trenirate tek, ljubite gnečo in kupujete izdelke »na prvi pogled«. Še sreča, da lahko kupite vsaj ob sobotah, zakaj ponekod poštarji ob sobotah pošte ne nosijo, drugod pa le vsak drugi dan najde poštar pot do naslovnikov.

Da bi kaj naročili po telefonu, to so redke stvari, pa še to lahko največkrat uredite le, če je na drugi strani žice vaš znanec ali prijatelj prijatelja. Poslovanje po telefonu nam je še bolj ali manj »španska vas«; pa ne zaradi slabe telefonije, kakršna je v ptujski občini, kjer prideš prej peš do tistega, ki ga kličeš. Čeprav je treba napisati, da so svetle izjeme telefonskega poslovanja, ki pa žal niso pravilo.

In tako bi lahko naštevali primer za primerom in hkati odštevali dopustniške dni ali ure. Tistim, ki so šele pričeli »delovno dobo«, kaj dosti dopusta ne bi ostalo... Večini pa nam ostane... Kako sicer razumeti gnečo v uradih in trgovinah v dopoldanskih urah?

NaV

SLAVA ŠARC O PREDKONGRESNIH AKTIVNOSTIH PTUJSKIH KOMUNISTOV

Komunisti tudi o ekologiji

Prihodnji teden programsko-volilna seja občinske konference ZKS Ptuj ● Kritičen odnos do dela komunistov se je povečal ● Demokratični dialog, pluralizem interesov ● 108 OO ZKS, 2043 članov

Pred programsko-volilno sejo komunistov ptujske občine smo za razgovor zaprosili sekretarko občinskega komiteja ZKS Ptuj Slavo Šarc.

Tednik: Zakaj sklic programsko-volilne seje že jeseni, saj je do izteka mandata še približno pol leta?

Slava Šarc: Zaradi sklepa o sklicu izrednega 14. kongresa ZKJ (ta bo od 20. do 22. januarja 1990) se tudi v občinski organizaciji po nekaj več kot treh letih končuje mandatno obdobje. Po rokovniku CK ZKS morajo biti občinske programsko-volilne seje končane do konca oktobra. Kongres ZKS bo letos potekal nekoliko drugače, in sicer v dveh delih. V prvem delu bodo seje občinskih konferenc ZKS, na njih pa bodo sodelovali tudi delegati za 11. kongres ZKS in 14. izredni kongres ZKJ. Konec drugega dela kongresa slovenskih komunistov bo predvidoma v Ljubljani 8. in 9. decembra.

Tednik: Čemu bomo komunisti v ptujski občini na konferenci namenili posebno pozornost?

Slava Šarc: Prepričana sem, da bo vsebinski poudarek na programskih usmeritvah, ne izključujem pa živahne razprave tudi o poročilu o delovanju občinske organizacije v preteklem obdobju. Menim, da se z oceno uresničevanja politike ZKS v občini ne bo strinjalo marsikatero okolje. In prav je tako. Pri oceni smo upoštevali stališča in ocene, ki so jih sicer oblikovale redke osnovne organizacije, upoštevali ugotovitve in stališča občinske konference in njenih organov, ugotovitve in dogovore akcijskih konferenc, s posvetov sekretarjev, kot tudi ugotovitve posameznih delovnih skupin predsedstva.

Tednik: Pripravljamo v občini v predkongresnem času še kakšne posebne aktivnosti?

Slava Šarc: Ta čas želimo izkoristiti za afirmacijo Zveze komunistov v občini. V ta namen smo nosilci treh bogatih vsebinskih srečanj. Že ta petek bo v domu Franca Krambergerja strokovno srečanje zgodovinarjev (o vsebini poročamo posebej, op. uredništva). 24. oktobra bo — pravtako v domu Franca Krambergerja — srečanje vodilnih poslovodnih delavcev z Danico Purugovo, ki bo govorila o vplivu razvojnih trendov v svetu na vodenje podjetij. Tretje srečanje bo namenjeno ekologiji in bo predvidoma v okviru prvega dela kongresne seje občinske konference. Pozabiti pa tudi ne smemo programsko-volilnih sej osnovnih organizacij; večina je prav v tem času.

Tednik: Kako ocenjujete prenovo Zveze komunistov v občini, kaj bi lahko rekli o »vzdušju« v osnovnih organizacijah?

Slava Šarc: Na tem mestu ni mogoče podrobneje razčlenjevati idejnopolitičnih aktivnosti in številnih stališč organizacij. Vendar pa je mogoče oceniti, da se je skozi ta dialog prenavljala organizacija.

Največ težav je bilo v pripravljenosti sodelovanja članov na razpravah o prenovi. V občini smo sicer imeli 19 razprav, organiziranih po dejavnostih. Nisem pristaš načela, da merimo po številu sej, v kolikšni meri smo se prenovili. Sem za dejanske vsebinske premike v načinu našega delovanja na javni pluralistični sceni, ki vztrajno pronica tudi v naš prostor.

V procesu prenove, ki še ni končana, člani (aktivisti) iščemo sodobnejšo organiziranost in nove pristope delovanja. Del tega je nakazan v smernicah delovanja občinske organizacije v prihodnje, objavili pa smo jih v tretji številki naših Vesti.

Proces prenove je povzročal spremembe v sami strukturi članstva. Za prenovo so podatki o številu članov pomembni, vendar ne najpomembnejši. Pomembneje je, kakšna je vsebina dela in političnih stališč — argumentov ter opredelitev komunistov v posameznih okoljih in koliko so njihova prizadevanja resnični izraz interesov ljudi in najboljših razvojnih možnosti. Nekateri so na začetku procesov prenove — ko se je ZK javno začela odrekati monopolnega položaja — napovedali Zvezi komunistov politično anonimnost. Razvoj dogodkov je potrdil, da smo se v tej situaciji težko znašli, da se težko in se še vedno prenavlja(mo).

Pozitivno pa je, da se je s prenovo večal njen dejanski politični vpliv, ki ni odvisen od njenega položaja, pač pa od tega, koliko s svojimi stališči in dejanji seže do src in razuma ljudi.

Ljudje še kako dobro znajo presojati, kdo ponuja le besede in kdo je v resnici pripravljen konkretno spreminjati razmere. In tu je Zveza komunistov v zadnjem obdobju ponovno pridobila. »Vzdušje« v osnovnih organizacijah se je obrnilo v optimistično smer. Niso redke izjave članov: — Po toliko letih sem ponovno ponosen, da sem član Zveze komunistov Slovenije.

NaV

O PROBLEMATIKI NOVEJŠE ZGODOVINE JUTRI V DOMU FRANCA KRAMBERGERJA

Kje je danes slovensko zgodovinopisje

Kot smo že poročali, bo jutri v domu Franca Krambergerja celodnevni strokovni seminar, ki sodi v predkongresne aktivnosti Zveze komunistov v ptujski občini. Pripravili so ga občinska konferenca Socialistične zveze, sindikati in komite Zveze komunistov z mariborsko enoto Zavoda za šolstvo, pobuda zanj pa se je rodila v Zgodovinskem društvu Ptuj.

Dr. Ljubica Šuligoj je o namenu seminarja povedala: »V okviru predkongresnih dejavnosti bi radi predstavili del problematike novejše zgodovine. Gre za strokovni seminar, namenjen predvsem učiteljem zgodovine, ki se pri svojem delu srečujejo s problemom podajanja novejše zgodovine; gre za problem zgodovinopisja. Večkrat naletimo na problem dostopnosti arhivskega gradiva ali pa tega sploh ni. Danes mora učitelj odgovarjati na vrsto vprašanj o času v katerem živimo ta hip. Na nekaj teh vprašanj naj bi odgovoril jutrišnji seminar. Tako bo dr. Miroslav Stiplovšek govoril o značilnostih sindikalnega gibanja na Slovenskem do leta 1941. O zgodovini partije smo se poučili precej temeljito, manj pa vemo o sindikalnem gibanju v tem obdobju. Dr. Milan Ževart bo predstavil problematiko zgodovine in zgodovinopisja NOB na slovenskem Štajerskem, dr. Tone Ferenc pa o isti problematiki na Slovenskem. S svetovalcem za zgodovino Zavoda za šolstvo Ivanom Serncem pa bova skušala osvetliti problem učitelja zgodovine, učni načrt, učbenike, omejen fond ur po usmeritvah, kateri so problemi pri obravnavi NOB, še posebej pa obdobju po letu 1945. Seminar naj bi poskušal dati odgovor na to, kje je danes slovensko zgodovinopisje, kako daleč smo, koliko nas je in kaj moramo narediti še raziskovalci.«

Seminar je materialno podprl ptujski Kmetijski kombinat. Vrata pa niso odprta zgolj zgodovinarjem, raziskovalcem, ampak vsem, ki jih zanima naša sodobnejša zgodovina, torej tudi tistim, ki so jih ustvarjali. Vabljeni jutri ob 9.30 uri v dom Franca Krambergerja v Ptuju.

NaV

Zakaj dela na Ptuju zaostajajo?

V tem trenutku imamo v starem ptujskem jedru tri gradbena delovišča: mestni kino, mestni stolp in hotel Zlati noj. Vsa tri delovišča so bila odprta na pomlad. Bliža se konec gradbene sezone, vendar nobeno od del še ni končano. Najdlje so pri rekonstrukciji in obnovitvi mestnega kina, v večjem zaostanku so dela na mestnem stolpu, dela na gradbišču hotela pa so šele na začetku.

Kot enega od Ptujčanov, ki mu ni vseeno, kakšen je videz našega mesta in življenje v njem, pa tudi kot enega od plačevalcev občinskih in drugih davkov in prispevkov me zanima — kot verjetno tudi druge Ptujčane — zakaj dela, zlasti na stolpu in hotelu, tako zelo zaostajajo za načrtovanimi. Vemo, da zidarski odri — pa tudi žerjav, ki ne obratuje — niso poceni. Nekdo bo moral te neumestne stroške povrniti in bojim se, da bomo na koncu to vsi, v obliki davkov in prispevkov.

Na nekaj bodic na to temo, ki so bile objavljene v Tedniku, ni bilo odgovora. Ga bomo dobili na resno postavljeno vprašanje?

Dr. Adolf Žižek, dipl. ing.

Pogrinjek, ki je bil na prireditvi Cvetje, sadje, vino visoko ocenjen.

Večerja ob trgatvi

Na prireditvi *Cvetje, sadje, vino,* ki jo je od 28. septembra do 2. oktobra organizirala Mariborska turistična zveza, je Silva Lorenčič, vodja strežbe v hotelu Ormož, sicer znana po domiselnih pogrinjkih, prejela na razstavi pogrinjkov 92 točk in s tem zlato priznanje v dokaj hudi konkurenci, kjer so sodelovali skoraj vsi mariborski hoteli. Priznanje je prejela tudi Slovinova TOZD Gostinstvo iz Ormoža. Ob prijetnem pogrinjku je bil še posebej domiseln jedilnik v obliki lista vinske trte, kjer je narisan tudi Jeruzalem. Izdelal ga je Belec iz Železnih Dveri.

Še posebej zanimiva je večerja ob trgatvi, ki obsega domačo ajdovo juho z gobami, sirovimi štruklji, govedino s hrenom, svinjsko ribico po prleško in krompirjem v oblicah ter pečeno kokoš z rdečim zeljem in jabolki. Za poslastico naj bi bila domača orehova potica in domače grozdje.

Vida Topolovec
Foto: Ema Žalar

Zadnja skupščina ZMDA Slovenske gorice

V petek, 13. oktobra, so se v Ptuju sestali člani skupščine zvezne mladinske delovne akcije Slovenske gorice 89, ki jo vodi Milan Čuček. Glavni namen zadnjega letošnjega sklica je bil oceniti uspešnost akcije tako na deloviščih kot na področju interesnih dejavnosti. Posebej pa so izpostavili hitro pomoč brigadirjev na prizadetem območju Haloz v julijskem neurju.

Brigadirji iz 10 brigad iz vse Jugoslavije so tudi tokrat kopali jarke za vodovod na območju ptujske in lenarške občine. Skupna dolžina opravljenih del je 5.668 m, za to so porabili blizu 3.500 delovnih ur. Vrednost opravljenih del je ocenjena na prek 1,7 milijarde dinarjev. Zato je prispevek brigadirjev nedvomno cenjen in dobrodošel.

Žal pa so se letos pojavile dodatne težave, ki spremljajo zvezno akcijo vse od preselitve štaba v ptujski Dom učencev. Med bivanjem brigadirjev so namreč ostale v domu hujše poškodbe, ki so jih ocenili na več kot 500 milijonov. Zato so sklenili, da je potrebno škodo čimprej povrniti, in sicer iz republiškega fonda za redno vzdrževanje akcij in iz sredstev zavarovalne premije. Poleg tega pa je treba resno razmisliti, ali je v bodoče sploh smotrno nastaniti brigadirje sredi ptujskega spalnega naselja, saj so pripombe stanovalcev iz leta v leto hujše.

—OM

Kulturni križemkražem

Ptuj ● V prenovljenem refektoriju minoritskega samostana je bil 12. in 13. oktobra zgodovinski simpozij ob 750-letnici samostana.

Celje ● V stari grofiji Pokrajinskega muzeja Celje bo do 4. decembra odprta razstava Nakit raznih dežel, darilo znane ptujske kulturne delavke dr. Štefke Cobelj.

Velikovec ● Branka Bezeljak-Glazer in Mira Mijačevič (režija in koreografija) sta na avstrijskem Koroškem požeti pohvale in priznanja za predstavo Mali strah Bav-bav.

Ptuj ● V ptujski knjižnici je na ogled razstava o pionirskih simbolih, na ptujskem gradu pa Pretiosa sacra et documenta historica.

Slovenska Bistrica ● Konec tedna se prične Malo Borštnikovo srečanje s premiero Jest sn Vodovnikov Juri. Igra Marko Cvahte, član DPD Svoboda Slovenska Bistrica.

N. V.

Govori se . . .

. . . da mineva leto dni od poučne ekskurzije zaslužnih ptujskih ribičev na novosadski sejem in tistih treh najbolj zaslužnih na sejem v Verono. Ne ve se le, časa so se ti ali oni v imenu članstva naučili, ker rezultatov ni od nikoder. Ribnik v Pacinju je suh, vode v ptujskem okolišu pa vse bolj onesnažene.

. . . (sicer pa je pričakovati), da bo naslednje leto bolje, ker SE GOVORI, da bodo ptujske ribe že znale leteti. Saj so tudi ptujski ribiči leteli (z letalom) v Novo mesto po inštrukcije, pa jim je sedaj zagotovo bolje (vsaj pri srcu). Zagotovo pa bo poletela ribiška članarina — se bojijo ribiči.

. . . da bo voda iz ptujske čistilne naprave tako čista, da bi preživel tudi človek, če bi jo užival. Nesojeni oče te tovarne »blata« Albin Pišek je v dokaz zaprisegel, da bo ob odprtju ČN eksal prva dva deci prečiščene vode. P. s. Lahko njemu, saj ima tudi pogrebno službo pri roki).

. . . da je računalniški virus ponagajal tudi najbolj računalniški firmi na Ptuju — Iskri. Plačo, ki jo je izračunal za petek, 13. oktobra, je zmanjšal za 24 odstotkov. Ta presneti virus, da o pomanjkanju denarja sploh ne govorimo.

. . . da je eden ptujskih ekonomistov odkril tri stoodstotne izhode iz naše krize: prvi je v Šentilju, drugi v Fernetičih in tretji, si morete misliti, je v DELU (zasebnem delu).

Steklina in človek

Steklina je najhujša nalezljiva bolezen in se vedno konča smrtno. Na človeka prehaja navadno z ugrizom steklega psa, mačke, redkeje pa neposredno od stekle lisice. Prenos je možen tudi od obolele svinje, goveda; ne smemo pa zanemariti možnega prenosa tudi od glodalcev (miši, podgane). Ponekod v svetu so znani kot prenašalci tudi netopirji.

Bolezen povzroča virus, ki deluje predvsem na možgane. Virus je odporen na mraz; vročine in izsušitve ne prenaša.

Inkubacijo — dobo od okužbe do izbruha bolezni — štejemo med daljše in traja 40—60 dni, lahko je pa tudi izjemoma krajša, samo 10 dni, in dolga, do 3 let. Nasploh pa velja pravilo, da imajo najkrajšo inkubacijo rane na glavi, daljšo na zgornji okončini in najdaljšo na spodnji okončini. Rani — ugrizu se okužba ne pozna. Okužena rana se celi enako kot neokužena. Lahko pa pred izbruhom bolezni človek čuti mravljinčenje v predelu ugriza, bolečine in občutek splošnega neugodja, postane otožen, nima miru, tava brez cilja; izgubi tek, spanje je nemirno, lahko je tudi razdražljiv.

Glavni in najbolj očitni znak bolezni je strah pred vodo (hidrofobija). Pri vsakem pitju vode nastanejo krči v mišicah požiralnika, ki so vedno bolj boleči. Zaradi krča teh mišic nastanejo tudi težave pri dihanju, bolnik se duši. Tudi sline ne more požirati, zato se preveč slini (hipersalivacija). Neredko prepih v sobi povzroči krč mišic, zato je med znaki bolezni tudi strah pred prepihom (aerofobija). Bolnik postaja vedno bolj nemiren. Smrt nastopi v 2 do 3 dneh po začetku bolezni.

Bolezen lahko poteka tudi samo z naglimi ohromitvami mišic, kar se pa zgodi redkeje.

Zboli le 5 do 15 % ugriženih. Virus pride v telo skozi ranjeno kožo; rana ni potrebno, da je vidna. Nato potuje v možgane po živčnih vlaknih. Posebna — Negrijeva — telesca v možganih so 100 % dokaz bolezni, žal šele po smrti.

Obolenje pri psu

Inkubacija traja od 10 do 60 dni (redko tudi več kot 6 mesecev). Pred izbruhom bolezni se pes začenja obnašati nenavadno, začne se klatiti, lahko tudi požira druge predmete, ne samo hrano, nato pa očitno zboli in postane popadljiv. Pes je kužen samo, če pride virus v njegovo žlezo slinavko. Kužen pa postane 2—3 dni, preden je očitno bolan ali stekel.

Preprečevanje stekline

Od splošnih ukrepov naj navedemo redno obvezno cepljenje psov ter pasji kontumac — omejitev gibanja in stalno privezovanje psov — ob pojavu bolezni.

Ravnanje po ugrizu

Rana naj krvavi, ker se tako izplavlja tudi virus. Nujno je izpiranje rane z razkužili ali milnico takoj po ugrizu.

Najuspešnejše se zavarujemo pred steklino s cepljenjem prizadetih, ki ga moramo izvajati 5 krat v mesecu dni. Da pa ne bi po nepotrebnem izpostavljali poškodovanca ali trošili finančnih sredstev, ker je cepivo izredno drago, je potrebno vse okoliščine in navedbe, kako je prišlo do poškodbe oz. ugriza, posredovati dovolj odgovorno. Važno je navesti, ali je bil pes cepljen, je bil videti zdrav, opazne spremembe v obnašanju, se potepa, je popadljiv, še posebej pa, ali je bil pes kaznovan, dražen ali kako drugače izzvan. Če je pes poginil ali ga je kdo povozil ali ubil, ga ne smemo zakopati ali kako drugače uničiti, temveč je treba ubitega psa pa tudi drugo žival, ki je ranila človeka, takoj predati veterinarski službi. Vse ugrize psa, mačke ali druge živali moramo oskrbeti pri zdravniku, ki bo tudi odločil o potrebnih nadaljnjih ukrepih. Potrebno cepljenje pa izvaja Zavod za zdravstveno varstvo, higiensko-epidemiološki oddelek Ptuj.

dr. Ciril KORPAR

Devizni tečaji

s tečajne liste št. 198 z dne 16. oktobra

Država	Valuta	Tečaj velja za	Srednji
Avstralija	dolar	1	31515
Avstrija	šiling	100	318695
Kanada	dolar	1	35279
Francija	frank	100	659198
ZR Nemčija	marka	100	2237743
Italija	lira	100	3041
Japonska	jen	100	29389
Švedska	krona	100	645536
Švica	frank	100	2557829
Vel. Britanija	funt	1	65838
ZDA	dolar	1	41486

JAKOB EMERŠIČ

»Narodna čitalnica v Ptuju«

Prispevki k 200-letnici ptujskega knjižničarstva

(2. nadaljevanje in konec)

Vabilo za prvo sejo čitalnice v ustanavljanju je bilo za 23. julij v dvorani mestnega strelišča (pozneje bombardirana stavba ob sedanji šoli Toneta Žnidariča).

Ta ustanovni občni zbor je obširno opisal zapisnikar B. Raič v Novicah (5. in 12. 8. 1863). Omenja 50 članov, med katerimi sta okrajni predstojnik (glavar) ter sodniški prvosednik (predsednik sodišča). Na prvi zbor pa je že prišlo 70 oseb iz mesta in okolice. V začasen odbor so izvolili kaplana in že znanega jezikoslovca Oroslava Cafa, notarskega koncipienta Avguština Čučka (ta je umrl za osepnicami 1866), M. Hermanna, J. Meška, dr. Antona Mravljaka, B. Raiča, ptujskega lokalnega zgodovinarja Ferdinanda Raispa, notarja Ivana Schönwetra in Ludviga Wrackfelda. S članka tudi razberemo, da je bil Čuček tudi prej v začasnem odboru, na naslednji seji, 27. julija, pa je bil izvoljen za ravnatelja, ker je to čast odklonil M. Hermann in je raje sprejel mesto tajnika. Tega dne je bil sprejet že 101 član. Raič tudi omenja ob ustanavljanju simpatije Nemcev in nasprotovanje rojakov.

Čeprav Raič upa, da se bo že meseca kimovca svečano odprla ptujska čitalnica, je vendar vlada po dolgem času odgovorila, da je potrebno nekatera pravila čitalnice spremeniti in 9. marca 1864 toži v Novicah nepodpisan dopisnik (verjetno Raič), da še ni nobenega uradnega odgovora, a med vrsticami lahko preberemo, da prihaja od nemškega življa v Ptuju do ustanovitve močan odpor, in šele 20. aprila lahko preberemo notico, da je prispela odobritev. V Hermannovi hiši je bila 23. rožnika slavnostna seja, kjer so ugotovili, da že imajo 160 članov. Raič v dopisu (6. julija) omenja, da je pristopilo k čitalnici tudi precej Nemcev, no, to lahko razberemo tudi iz ohranjenih seznamov v Zgodovinskem arhivu Ptuj. Zanima nas tudi sestava prvega članstva. To analizo je že opravila v svojem članku »Ob stoletnici rojstva ptujske čitalnice« Milojka Aličeva, zato citirajmo njene izsledke:

»Prevladovali so duhovniki, saj jih je bilo kar 33, skoraj ena tretjina vseh društvenikov. Med temi je bilo 10 župnikov in 10 kaplanov iz Ptuja in okoliških krajev, 5 redovnikov ptujskega minoritskega samostana z gvardijanom hkrati in 8 duhovnikov z drugimi nazivi (beneficiat, vikar, provizor). Te številke izpričujejo globoko rodoljubje tedanjih slovenskih duhovnikov, ki so resnično stali svojemu ljudstvu ob strani in ga vzgajali ne samo v verskem, ampak tudi v narodnostnem oziru. Na drugem mestu so učitelji iz Ptuja, 5 kmetov (Cirkovce, Vitomarci, Hvaletinci, Marjeta, Trnovci), 4 privatniki, 3 zdravniki, 3 lekarnarji, 3 obrtniki, 3 srenjski predstojniki (Dragovič, Juršinci, Kungota), 2 oskrbnika, 1 inženir, 1 gostilničar in 1 prevoznik. Te številke niso povsem zanesljive, zlasti kar zadeva juriste. Za juriste smo šteli le tiste člane, pri katerih je vpisan doktorski naziv, in notarje. Gotovo pa so bili pravniki tudi med uradniki sodišča in mogoče tudi okraja. Ponekod sta bili dve možnosti: odločili smo se za poklic, ki ga navaja seznam. Tako smo uvrstili začasnega odbornika Jakoba Meška, mestnega kaplana in hkrati šolskega direktorja, med učitelje, prvega ravnatelja čitalnice A. Čučka pa med real. posestnike.«

Med arhivskim gradivom najdemo tudi pesem, ki jo je v čast čitalnici napisal že 1863 kmet in ljudski pesnik ter dopisnik Novic Jakob Žurman od Svete Trojice pri Rog. Slatini.

Ko so imeli 5. julija duhovniki ptujske okolice v Ptuju skupščino, so na veliko pristopali k čitalnici, saj so ugotovili, kot piše dopisnik (N., 13. jul. 1864), da »imamo (v čitalnici namreč) časnike skoro v vseh avstrijskih jezikih.«

V dneh priprave na slovesno vseslovensko odprtje ptujske čitalnice pride do izraza še en element izobrazbe: nameravana ustanovitev realke v Ptuju (N., 24. in 31. 8. 1864). Poleg gospodarskih elementov za ustanovitev nove šole se omenja, da Ptuj kot Maribor in Celje nima muzeja, knjižnice in rastlinskega vrta (parka).

Na »Rojstni dan ptujske čitalnice« 5. septembra, kot ga je zanosno opisal v naslednji številki Novic Josip Vošnjak (14. sept.), so se resno pripravljali s tiskanimi povabili programa, vabili v nemščini in slovenščini. Ker sta sam začetek čitalnice natančneje opisala oziroma povzela po Novicah ter knjigi Ivana Strelca »Zgodovinske črtice o Narodni čitalnici v Ptuji« (ki je izšla ob 25-letnici ustanovitve) takratna knjižničarka Ljudske in študijske knjižnice Ptuj Milojka Aličeva (Tednik 1964) ter prof. Franjo Alič v drugem ptujskem zborniku, zlasti o nakupu Narodnega doma, bomo le našteli pomen čitalnice za poznejšo rast knjižnic, gledališkega življenja, glasbenega udejstvovanja, a predvsem za dvig narodne zavesti, slovenskega jezika in literature. Čitalnice so namreč v program zajemale pevske, gledališke elemente, pa tudi, kot pove beseda: kraj, mesto za branje, za širjenje bralne kulture. V tem smislu so čitalnice, tu mislim glede na naš članek ptujsko, iz katerih so se le polagoma izvile prave knjižnice, njihove matere ali vsaj rejnice. Čeprav so na primer že prva pravila ptujske Narodne čitalnice govorila, da je namenjena za »čitanje časopisov in knjig v slovanskih pa tudi v drugih jezikih« in se je ideja o knjižnici pojavila že od 1885 naprej, je prava knjižnica — Ljudska knjižnica — nastala šele 1907 (na podeželju vsaj že 1848 bralnice) ob bok raznih društvom, ki so našla v Čitalnici ali Narodnem domu svoje mesto. Res so dobivali številne časopise in revije, vendar so jih večidel ob koncu leta razprodali društvenim članom in šele ob koncu stoletja so sklenili, da vsaj nekaj osrednjih obdržijo. Ljudska knjižnica je delovala v okviru Čitalnice praktično do 2. svetovne vojne, dokler niso knjig zažgali Nemci, a društvo Čitalnice je bilo nekritično likvidirano 28. 1. 1946, Narodni dom odtujen, čeprav bi po vseh pravilih morala postati njen lastnik Mestna knjižnica oziroma poznejša Ljudska in študijska knjižnica.

Naš namen je bil predvsem prikazati pregled čitalnice v osnovnem pomenu besede, vendar si ta glede na pomen, ki ga je odigrala v prebujanju slovenske narodne zavesti, seveda ob sodelovanju sester po vsem slovenskem ozemlju, z gledališkimi, telovadnimi, pevskimi nastopi, pa tudi s slovenskimi posojilnicami, ki so reševale slovenskega človeka pred tujim kapitalom, z nacionalnimi premiki, z osveščevanjem ptujskega podeželja in še in še bi lahko naštevali, zasluži dejansko širšo monografsko in analitično obravnavo in obdelavo za ugotavljanje samega značaja Ptuja in njegovih prebivalcev.

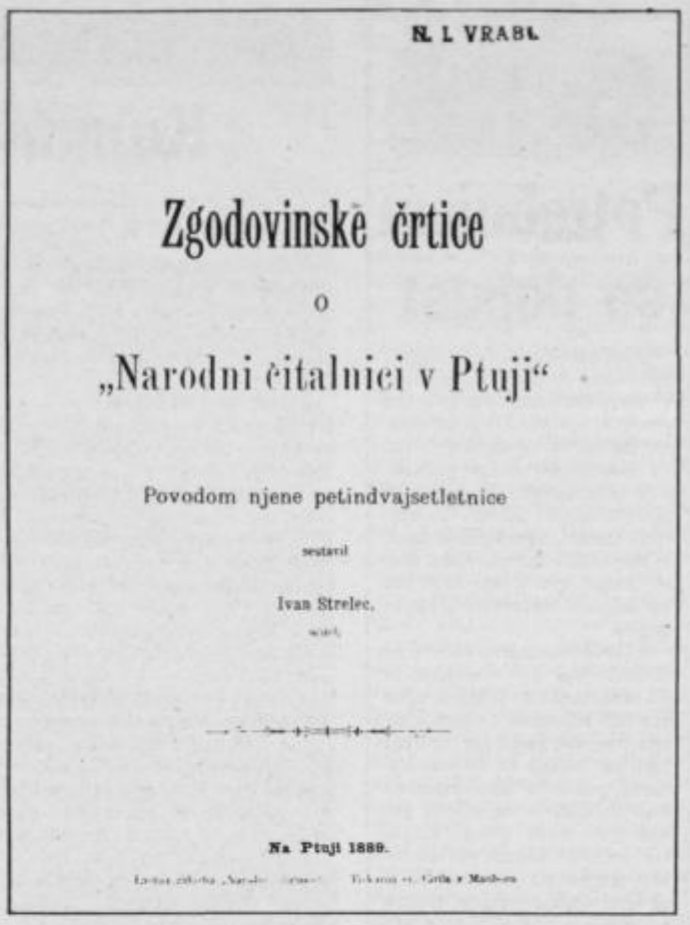

N. I. VRABL

Zgodovinske črtice

o

„Narodni čitalnici v Ptuji“

Povodom njene petindvajsetletnice

sestavil

Ivan Strelec.

Na Ptuji 1889.

Glavna uporabljena literatura:

Ivan Strelec: Zgodovinske črtice o »Narodni čitalnici v Ptuji.« Na Ptuji 1889. 27 str.

Milojka Alič: Ob stoletnici rojstva ptujske čitalnice. T 27/1964 (4. 9.—9. 10.) št. 35-40

Jakob Emeršič: Kratek pregled zgodovine knjižnic Ptuja in okolice. 30 let študijske knjižnice v Ptuju. 1978, 55—87

Drago Hasl: K stoti obletnici ustanovitve ptujske čitalnice. T 17/1964 (27. 3.) št. 42

Narodna čitalnica v Ptuju. Spominski listi septembrskih dogodkov. 1933, 7—8

Andrej Kovačič: Narodne čitalnice — žarišča slovenske kulture: k septembrski razstavi Mestnega arhiva v Ptuju. PtT 11/1958 (1. 8.—8. 8.) št. 30-31

Andrej Kovač: Preteklost Ptuja v dokumentih: k zgodovinski razstavi ptujskega muzeja. V 14/1958 (13. 9.) št. 213

Vida Rojic: Ob 75-obletnici Narodnega doma v Ptuju. PtT 10/1957 (6. 12.) št. 47

Vida Rojic: Slovenska misel v Ptuju pred sto leti. PtT 14/1961 (20. 10.) št. 40

Alojzij Žalar: Martin Erhatič: 13. junij 1972. Glasnik SDD 2/1972, 3, 141—144

Franjo Alič: Nekdanja čitalnica in stari Narodni dom v Ptuju. Ptujski zbornik II. 1962, 253—265

Narodna čitalnica v Ptuju. 1864—1909. Gradivo ZAP

Združenje šoferjev in avtomehanikov Ptuj organizira

— tečaj cestnoprometnih predpisov kategorije A, B, C in E.
Pričetek v ponedeljek, 23. oktobra 1989, ob 16. uri

— tečaj za voznike inštruktorje. Rok prijave 25. oktober 1989.

— tečaj za prevoznike nevarnih snovi po ADR.

Število kandidatov je v vseh tečajih omejeno, zato pohitite s prijavami.

Vse dodatne informacije dobite na sedežu združenja, Nova cesta 1, ali po telefonu 771-974.

JEZIKOVNO RAZSODIŠČE — IZJAVA ŠT. 404

Simbol enga imiča

Urednica revije Jana je junija objavila članek o oblečenosti ljubljanskih televizijskih govorcev, posebno napovedovalk. Televizijskim »krojačem« so šle avtoričine besede tako do živega, da so jo povabili na pogovor v okviru oddaje Televizijski mernik (17. 9. 1989) in ji tako dali priložnost predstaviti in deloma natančneje razložiti zapisane nazore še z živo besedo. Ker nismo modni oblikovalci, se v vsebinsko presojo njenih trditev ne moremo spuščati (zdele so se nam sprejemljive in ustrezno utemeljene), precej pa nas je motila njihova govorna obleka, oprostite, oblika.

Kakor so pomembne npr. kultura oblačenja, zdravstvena kultura, srčna kultura in celo pivska kultura, tako moramo biti pozorni tudi na jezikovno kulturo, pri javnem (televizijskem) nastopanju še prav posebno. Kakor v oblačilni kulturi velja za hud »kiks«, če je dekle oblečeno npr. v džins, okrog vratu pa ima ogrlico za k večerni obleki, tako je v jezikovni kulturi »nespodobno«, če v okviru knjižnojezikovnih (zbornih) stavkov izobražene in splošno znane gostje televizijske oddaje slišimo vpletene izraze in oblike iz ljubljanskega slenga. Ne samo obleka, tudi govorica je »simbol enega hotenja /... enga imiča / .../, to bi blo treba zblažit, zdrgnt /.../, je treba upoštevat /.../ ene kánone / .../, da ne bi do kiksov hudih prihajal / .../, k niso fajn«.

Skratka: celovita osebna kultura nastopajočih naj se pokaže tudi v njihovi jezikovni kulturi. Tako bo njihov nastop tudi bolj prepričljiv.

Koncert iz naših krajev v Ormožu

V nedeljo, 22. oktobra, bo v Obrežu koncert iz naših krajev, ki ga organizira Radio Ljubljana — uredništvo razvedrilnega programa pod uredniškim vodstvom Kajetana Zupana. Nastopila bosta ansambla Ptujskih 5 in Slovenija, program bo povezoval Boris Kopitar. Kot gosta bosta sodelovala vinogradnik Stanko Čurin s Koga in skupina ljudskih pevcev Kulturno-prosvetnega društva iz Obreža. S humorjem bosta prisotne razveseljevala Ica Putrih in Marjan Roblek Matevž, vse tisto, kar je narobe v domačem kraju, pa bo povedala Tilika Kolarič.

Celotna oddaja bo posvečena vinu in prireditvam ob trgatvi, ki je v tem času v ormoško-ljutomerskih goricah v polnem teku.

Vida Topolovec

Franc Fideršek

EPIDEMIJA KOZ

(ZGODBE IZ LET, KO JE NAŠ KMET PREŽIVLJAL TEŽKE DNI)

VSE VEČ KMETOV PRED SODIŠČEM

»Okrajno sodišče v Ptuju je moralo zopet obsoditi nekaj špekulantov. Ti so se v svojem namerno škodljivem ali celo sovražnem odnosu do naše sedanje družbeno gospodarske ureditve, do izgradnje socialistične družbe tako daleč pregrešili, da je nujno, da se za gotov čas izločijo iz vseljudskega stremljenja, hotenja in delovanja v korist ureditve naše družbe ter da se njihovo premoženje, ki je bilo doslej več ali manj predmet njihovega manevriranja v občeljudsko škodo, priključi socialističnemu sektorju v korist vseh delovnih ljudi v naši državi.

Ivan in Antonija Cafuta iz Marjete št. 7 na Dravskem polju sta posedovala okrog 25 ha zemlje. Jasno je, da je odstotek obremenjevanja z obvezno oddajo in davkom po načelu progresivnosti za taka posestva precej visok, saj več premoženja nalaga večje obveznosti napram družbi. To je pa tudi tisto, čemur sta se imenovana hotela izogniti ter se pri tem poslužila načina, ki je moral biti prej ali slej odkrit, lastnika pa poklicana na odgovornost. Ensotavna zatajitev površine okrog 15 ha zemlje jima je sicer začasno uspela, ker sta si znala spraviti pod svoj vpliv tajnika KLO Marjeta Ivana Tersa, ki ju je zaščitil pri njunem ravnanju ter jima izstavljal potrdila, da imata samo 13 ha zemlje, da je Ivan Cafuta član KOZ Marjeta, ki pa sploh ne obstoja ter da je imenovanima poginilo 17 odojkov, v resnici pa le največ 14.

Cafutovega izgovarjanja, da sam ni vedel, koliko zemlje prav za prav ima, da je prijavil samo svojo zemljo, ne pa tudi ženine itd, sodišče seveda ni moglo upoštevati, ker je znan kot dovolj brihten in pismen človek, da bi si lahko svojo zemljo izmeril sam, na drugi strani pa je z lastno izpovedjo priznal, da sta se z ženo dogovorila, koliko zemlje bo prijavil ter je za utajo torej odgovorna tudi žena.

Ivan Cafuta pa je špekuliral tudi s posevki. V letu 1948—49 je zatajil 0,62 ha belih žit, v letošnji pomladi pa je samovoljno zapustil obvezno prevažanje lesa na Pohorje ter odšel domov, s seboj je pa še vzel štiri verige, 1 cepin in 6 sponk, kar je bilo last gozdne uprave.

Ivan Ters je primer nezavednega vaškega funkcionarja, človeka, ki ga je lahko dobiti pod vpliv ter mu sugerirati dejanja, ki lahko povzroče skupnosti škodo. Za svojo nesamostojnost in zapadanje pod vpliv vaških veljakov je bil obsojen za 8 mesecev odvzema prostosti, pogojno za dve leti. Ivan Cafuta je dobil 16 mesecev zapora, žena Antonija pa 16 mesecev pogojno. Obema je bilo v celoti zaplenjeno premoženje.

Ta primer dokazuje, da je treba pri špekulantih odkriti skrivališča, katera si ustvarjajo z mogočimi in nemogočimi izgovori. Samo špekulanti so v stanju izrabljati vodilni položaj delovnih ljudi v svoje namene, da bi ohranili svoj gospodarski položaj brez ozira na ceno, ki predstavlja protiutež njihovi špekulaciji.« (Naše delo, št. 27 z dne 7. oktobra 1949, stran 2.)

»Praktično izvajanje ustavnega načela glede zasebne lastnine, da se sme omejiti in razlastiti, če to zahteva splošna korist, je bilo doslej v ptujskem okraju dokazano z mnogimi primeri zakonitih ukrepov zoper gospodarske saboterje in špekulante, ki so uporabljali pravico zasebne lastnine v škodo ljudske skupnosti.

Splošno je znano, da je odkup žitaric v ptujskem okraju dobro potekal. Poedinci iz Šalovec pa se niso hoteli pridružiti večini kmetov v ptujskem okraju, temveč manjšini saboterjev, da bi špekulirali s pridelki.

Jakob Lah in Anton Kolarič iz Šalovec sta uporabljala pravico zasebne lastnine v družbeno škodo. 324.057 din neplačanega davka za leto 1948 in neplačane akontacije za prvo polletje 1949, dolg 915 kg pšenice in 570 kg rži, 1522 kg govejega mesa in nad 2000 litrov mleka, so dokazi družbene škode iz zasebne lastnine Jakoba Laha. Tak odnos napram planskim nalogam ne kaže znakov volje, da bi s svojim gospodarstvom koristil razvoju socializma, zato je bilo nujno, da je Jakobu Lahu zakonito odvzet gospodarski položaj na 41,30 ha zemlje. Glede odnosa samega, ki ga je imel do planskega gospodarstva ni težko trditi, da je Jakob Lah podoben saboterjem in špekulantom, za katere predvidevajo ljudski zakoni osebno kazen. Zato mu je okrajno sodišče v Ptuju izreklo obsodbo o popolni zaplembi premoženja in odvzemu prostosti za 14 mesecev, zaradi starosti pogojno za dobo dveh let.

Enako je z Antonom Kolaričem iz Šalovec. Davčni dolg za leto 1948 in akontacija za prvo polletje 1949 v skupnem znesku 113.179 din, dolg 375 kg pšenice in 400 kg ječmena ter dolg nad 2000 litrov mleka kažejo, da Anton Kolarič ni imel resnega namena s svojim gospodarskim položajem pomagati graditi socializem.

Tudi njemu je bilo nujno potom zakona onemogočiti, da bi še v bodoče zavzemal gospodarski položaj na 25,45 ha zemlje. Prenehati je moralo čakanje, da bi v Šalovcih začeli poedinci razmišljati o nalogah zasebnega gospodarstva v socialistični družbi. Okrajno sodišče v Ptuju je s sodbo temu naredilo konec in izreklo odvzem prostosti Antonu Kolariču za 1 leto, zaradi starosti s pogojno odložitvijo za dobo 12 mesecev in s popolno zaplembo premoženja.

Delovni ljudje v Šalovcih ne bodo dopustili, da bi ostala ta zemlja slabše obdelana kot je bila v privatnem sektorju. Tega ne bo smel dopustiti KLO niti množične organizacije. Na tej družbeni zemlji bo začelo v Šalovcih kolektivno obdelovanje ter izpolnjevanje planskih nalog. S to zemljo se začne v Šalovcih družbeni sektor gospodarstva, na katerem se bo razvijalo novo gospodarsko življenje.« (Naše delo, št. 29 z dne 21. oktobra 1949, stran 2.)

Pod naslovom »V sodni dvorani št. 16« so bralci Našega dela 25. novembra 1949 lahko prebrali:

»Plansko urejanje gospodarstva zadeva na poedince, ki škodujejo družbenemu gospodarstvu, ki se krčevito oklepajo položajev v privatnem kmetijstvu, ki zaostajajo v odkupih in se predstavljajo kot žrtve okoliščin, ki so jih privedle pred ptujsko sodišče.

Dne 22. novembra t. l. je bilo med 8. in 14. uro več razprav s sledečim izidom:

Franc Šegula (1914) iz Moškanjc št. 50 iz malomarnosti ni izpolnjeval dolžnosti pri vodstvu svojega kmetijskega gospodarstva. Posaditi bi bil moral 2 ha zemlje s krompirjem, posadil pa ga je samo 1,5 ha, zato pa tudi ni mogel izpolniti obvezne oddaje 16.904 kg krompirja, temveč je oddal samo 4641 kg. V zagovor je navedel, da je bil dalje časa bolan in da žena s 4 otroki ni mogla zmagovati dela. Sodišče je ugotovilo krivdo po obtožnici in ga kaznovalo s 5 meseci odvzema prostosti in plačilom povprečnine din 1000.

Ivan Jamnik (1909) iz Gajevcev št. 8 je hotel skriti 170 kg težkega prašiča na polju na dan, ko se je vršilo v Gajevcih plombiranje prašičev obvezne oddaje. Zasačen je bil pri prevozu. Malo je verjetno, da bo hotel za ceno odvzema prostosti za dobo 6 mesecev še kdo v Gajevcih skrivati svinje.

Dvajset tisoč dinarjev denarne kazni in 500 din povprečnine bo občutno oslabelo gospodarski položaj Martina Šegula (1887) iz Moškanjcev št. 50. Do 4. oktobra t. l. iz malomarnosti ni zadostil obvezni oddaji 342 kg govejega mesa, četudi bi bil to lahko storil. Izgovarjal se je, da goveda ni oddal, ker odkupno podjetje ni poslalo prevoznih sredstev.

Vinko Mašek (1922) iz Frankovcev št. 29 je dolžan na davkih 133.649 din in na krompirju 6793 kg. Obvezo oddaje 3000 litrov mleka je izpolnil le deloma. Izgovarjal se je na težave, ki jih je imel s prevzemom posestva. Pri sedanji malomarnosti in neizpolnitvi dolžnosti ni upanja, da bi Vinko Mašek na 20,85 ha zemlje v bodoče izboljšal gospodarstvo.

Popolna zaplemba premoženja in 8 mesecev odvzema prostosti gga postavljajo pred dejstvo, da ne more zavzemati gospodarskega položaja, na katerem ne koristi razvoju socializma.

Franc Pernat (1913) iz Lovrenca št. 12 ni kazal namena tako gospodariti, da bi lahko poravnal ostanek davka v znesku 125.934 din in da bi lahko oddal ostanek dolga na krompirju v količini 6495 kg pri gospodarstvu na 18,50 ha zemlje. Tudi njegov zagovor dokazuje, da mnogi kmetje gospodarijo mimo setvenega plana. Sodba še ni izrečena.« (Naše delo, št. 34 z dne 25/11-1949, stran 3.)

Prihodnjič: Še novice iz sodne dvorane

So Haloze res obsojene na propad

»Kje pa so Haloze? Ali je to v Slovenskih goricah?« me je povprašala sošolka iz bližine Maribora, ko smo se kot bruci spoznavali v Ljubljani in sem ji namesto prvega večjega mesta, v bližini katerega stanujem, Ptuja — kar je sicer pri ljudeh najbolj razširjen običaj — navedel kar pokrajino, od koder sem prišel. A ta moja sošolka v tem prav gotovo ni osamljena. Marsikdo pozna namreč Haloze stereotipno: so nerazvito vinogradniško področje, kjer ni vodovoda, spodobnih cest — da o telefonu sploh ne govorimo.

Nekoč sem imel priložnost srečati enega takih stereotipnih poznavalcev Haloz. V manjši gostilniški družbi smo kanili naročiti liter vina in odločitev je padla na haložana. Ob tem pa je zbranemu omizju ta »poznavalec«, ki je bil v Halozah že dvakrat (enkrat na Borlu in drugič v Ulmovi kleti v Zavrču), povedal vso resnico o Halozah. Pozabil ni niti na znamenite (nekaj iz literature, nekaj pa tudi iz dejanske preteklosti, ki je seveda že zdavnaj minila) cuclje (dude in dudice), pomočene v šmarnico, s katerimi haloške matere uspavajo svoje nadebudne dojenčke . . .

A tega mu prav nič ne zamerim. Priznajmo si lepo odkrito, da tudi sami poznamo kakšne kraje podobno stereotipno in ob podobnih priložnostih (ponavadi ob rujni kapljici, seveda) o njih enako »globokoumno« razpravljamo. Tem prej, če se kraja drži pečat nerazvitosti in zaostalosti. V takšnih primerih imajo tudi stereotipi namreč ustrezno plodno podlago za svoj obstoj in ne nazadnje tudi nekaj realnih korenin.

HALOZE V SREDIŠČU POZORNOSTI ŠTIRIKRAT

Da pa je temu tako, je krivo nezanimanje medijev za Haloze. Tako so od konca prejšnjega stoletja pa do danes bile v pravem središču pozornosti vsega samo štirikrat.

Prvič konec prejšnjega stoletja, ko je trtna uš uničila vse haloške vinograde in vzela Haložanom še tisto malo zaslužka, ki jim ga je prinašala prodaja mošta (vse tja do Salzburga).

Drugič so se znašle »v ospredju« v trideseetih letih našega stoletja, ko jih je preko **problema viničarjev širši javnosti predstavil dr. Franjo Žgeč.**

Pred dvajsetimi leti pa so jih predstavili slovenski pisatelji, ki so se napotili po Halozah in Kozjanskem in svoje povsem neolepšane vtise posredovali v knjigi Siti in lačni Slovenci, ki je v svojem času vzdignila precej prahu. V njej so namreč samozaverovanemu »slovenskemu Gospodarju« pokazali najbolj zanemarjene prostore »slovenske hiše«. Sramoto, ki je Gospodar ni hotel, zmogel ali pa ni znal videti. Ugotovili so namreč, da je novi Gospodar te zanemarjene prostore, ki jih je zanemarjal pred njim grdi in izkoriščevalski predhodnik, zanemarjal skupaj s prebivalci skorajda povsem enako.

Nato pa so Haloze (medijsko) spet zatonile v pozabo. Ne smemo namreč pozabiti, da je bila politika pri nas vedno v ospredju. Tako je namreč prišla v ospredje »Ustava 74«, pa obračun s Kavčičem in liberalizmom . . .

Da so Haloze spet postale zanimive za širšo javnost, se je morala nad njimi z vso svojo neusmiljeno silovitostjo znesti Narava.

V Halozah nič novega so lahko ugotavljali novinarji, ki so se v lovu za atraktivnimi informacijami z vseh strani zgrnili v opustošene Haloze!

Gospodar »slovenske hiše« namreč ni (kakor bi kak optimist pričakoval) v zadnjih dvajsetih letih v tišini urejal zanemarjenih prostorov, temveč je goste vabil v najlepše prostore, ki jih je zato še dodatno »zglancal«. Svojo očitno sramoto pa je (tako je vsaj bil prepričan) tako vešče skrival, da je bil očitno tudi sam prepričan, da je ni!

Dodatno pa so k tej samovščeni zaverovanosti vase brez meja pripomogle tudi laskave ocene in naziv »izložbeni primerek socialistične hiše«, ki jih je dobil tudi od najbolj zahtevnih zahodnih gostov.

MED VOJNO HALOŽANI NA NAPAČNI STRANI?

Zakaj Haloze, Kozjansko . . . še 44 let po vojni vedno z enakimi problemi? Samo malo na višji ravni pač — zaostajanje se namreč povečuje. In to kljub dejstvu, da ljudje v teh krajih vedno glasujejo za krajevne samoprispevke, ogromno infrastrukture pa naredijo sami s svojim dodatnim denarjem in fizičnim delom.

Prav gotovo bi se le majhen del prebivalcev urbanih naselij vozil po cestah, če bi jih morali urejati in popravljati sami, tako kot jih morajo Haložani — **s kulukom** (beseda izhaja iz turščine in pomeni tlako, v stari Jugoslaviji obvezno neplačano delo na cestah).

Marsikdo se seveda vpraša, zakaj takšna zaostalost po vojni klub temu, da je Žgeč opozarjal na v nebo vpijoče haloške probleme?

Eden od razlogov za večno zaostajanje Haloz (in verjetno tudi drugih nerazvitih področij) tiči namreč tudi v vojni usodi.

Mnogo haloških mladeničev je namreč med drugo svetovno vojno služilo — seveda ne prostovoljno — v Wehrmachtu. Zdaleč več, kakor pa jih je bilo partizanov (tistih ta pravih in ne »majskih«, seveda). Sicer pa tudi nasploh Haložani niso preveč sovražili Nemcev. Prinesli so jim namreč boljše življenje, kakor pa so ga imeli pred vojno (marsikdo je prvič jedel makarone, imel dovolj sladkorja, soli . . .). Sicer pa, kdo bi lahko pričakoval neko **posebno narodno zavest ob praznem želodcu?** Mar ni tudi Engels ob Marxovem grobu dejal, da ne smemo pričakovati pri ljudeh prevelike idejne zavesti ob praznih želodcih?!

Sicer pa so to »napačno opredeljenost« in inertnost med vojno zmagovalci Haložanom prekleto zamerili in revanšistično poskrbeli, da se Haloze niso razvijale tako, kakor bi se sicer lahko.

Da ta revanšizem ni zgolj moja špekulacija, lepo priča naslednji citat citata: **»Hace divja naprej: pred leti sva se s pokojnim Hribarjem, ko je bil še slovenski minister za kmetijstvo, prekleto sprla. Toča je pobila vso letino nekje okrog Slovenskih goric pa na Primorskem. Vsa sredstva je treba nameniti Primorski, sem zahteval. Pomagajmo našim ljudem. Med vojno so nas preživljali, zdaj jim moramo povrniti dobro z dobrim; kaj bomo dajali tja, kjer se zanas niso brigali . . .«** (Taras Kermauner: Od Majšperka do Svetih gor, SITI IN LAČNI SLOVENCI, str. 103). Zagotovo pa po vojni ni bil Matevž Hace edini pristaš takšne »filozofije«. A to se bo težko (če sploh) dokazalo, saj vemo, da četudi se odpro arhivi, ne bo v njih kaj dosti »dokaznega« gradiva, saj so se naši politiki kmalu po vojni pač raje pogovarjali o pomembnih stvareh neformalno na kakšnih lovih in podobno — brez prevelike »nepotrebne« papirnate navlake, seveda.

Da pa se tudi v prihodnje Halozam ne obetajo preveč rožnati časi, nam pričajo naslednja dejstva:

— Res je, da je v nesreči, ki je julija prizadela Haloze, bilo tudi nekaj sreče! Haloze so se namreč z vsemi svojimi problemi znašle v slovenskih medijih. A hkrati je bila nesreča v tem, da so podobne ujme prizadele še več slovenskih občin, tako da Haloze niso niti tedaj postale osrednji slovenski problem. Da pa so kaj kmalu postale medijsko nezanimive tudi za lokalno (ptujsko) skupnost, pa je poskrbela zastrupitev pitne vode na Dravskem polju.

Na srečo pa je takrat reagirala kmečka sekcija Društva novinarjev Slovenije z Brankom Voduškom na čelu. Tako so se novinarji še enkrat (skupaj s slovenskim kmetijskim ministrom) napotili v Haloze in se dogovorili za agresivnejšo akcijo v sredstvih javnega obveščanja. Od vseh, ki so takrat obljubljali aktivnejšo sodelovanje, je najbolj razočaral **Slobodan Rakočević,** ki je obljubil, da se bo žiroračun za prizadete ob elementarni nesreči v severovzhodni Sloveniji pogosteje pojavljal na **TV Ljubljana.** A iz tega ni bilo kaj prida. **Haloze pač niso — bolnišnica Franja!**

HALOZE — TUDI SEDAJ ŽRTEV OKOLIŠČIN

— V sami ptujski občini ne dajo vsi odgovorni vsega od sebe in na veliko birokratizirajo, zaradi česar se zna zgoditi, da do zime ne bo poskrbljeno niti za streho nad glavo za 18 najbolj prizadetih družin. Ob tem pa velja izvzeti vse prizadevne terenske delavce — predvsem delavce Centra za socialno delo Ptuj (drugim terencem je tako ali tako teren vsakdanjost — torej nič posebnega), ki so na terenu od jutra do večera in so ljudem v dosti večjo (včasih edino) uteho kakor pa politiki, ki se (če so republiškega ranga) spreletijo nad pustoto s helikopterjem, sicer pa se (občinski rang) od časa do časa popeljejo po razritih Halozah (pa čeprav tam nimajo vikendov) — pač zaradi dolžnosti!

Nesposobnost in zaviralnost pa se je lepo pokazala tudi ob predlogu KBM LB — ZB o začetku postopka združevanja sredstev za premostitvena posojila, kjer se je zataknilo, ko različne občinske koordinacije in štabi niso mogli predložiti od republiške komisije verificirane dokumentacije o nastali škodi. To so na večkratno urgenco storili šele sredi septembra, ko se je tudi ugotovilo, da je dejanska škoda v ptujski občini 805 milijard in ne 539, kakor so prvotno občinske komisije nenatančno ocenile.

Posledica teh »spodrsljajev« pa bo manj sredstev za ptujsko občino (medtem so namreč neurja bila še drugje v Sloveniji), pa tudi operativna ne bodo pred novembrom.

razredna osnovna šola v _____

Razr. _____ odd. _____ zaporedna št. _____ Obiskovalec te razr. (odd. ali skup.) _____

Šolsko leto 1944/45 Poverilnik _____

Izkaz

o šolskem napredku

v 2. letu.

Predmeti	Polletje I.	Polletje II.	Letni napeljek	Podpis staršev, oz. njih namestnikov
Vedenje				
Pridnost				
Red in čistoča				
Telesna vzgoja				
Dodatna ročna dela				
Izbirna ročna dela				
Skupno število ur				
Zamujene ure zaradi bolezni				
Število neopravičenih šolskih ur			Skupno st. vseh ur	
Datum, kdaj so je izdan izpisek				

Za prestop v višji razred (oddelek, ozir. stopnjo) _____ sposobn _____

razredn. _____

»Radi pomanjkanja obleke ni obiskoval,« piše na spričevalu viničarskega otroka od Sv. Barbare v Halozah. Takšen je bil socialni položaj v Halozah v dvajsetih letih tega stoletja — v stari gnili Jugoslaviji. Na žalost še vedno zelo aktualna podoba, ki se je najlepše (v svoji aktualnosti) pokazala ob zadnji katastrofi, ki je prizadela že tako ali tako revne Haloze. Med vso pomočjo, ki so jo zbrali v humanitarnih akcijah posamezniki (med drugim ni nezanemarljiv podatek, da so vsi pomoč še najraje izročali osebno — kar kaže na veliko »zaupanje« v naše institucije), je bilo tudi precej oblačil, ki so jih razdelili po Halozah.

— Gospodar — uradna slovenska politika, ki ima zaenkrat še vedno v rokah platno in škarje — je bila obremenjena s povsem drugačnimi problemi. Pred durmi so bile namreč ustavne spremembe, slovensko ljudstvo je treba zediniti in postaviti v bran pred zunanjim sovragom . . ., ne nazadnje pa se ji maje stolček tudi doma. Prihodnje leto bodo namreč prve svobodne volitve, zato si seveda na vse načine prizadeva ostati še naprej Gospodar. V takšnih »svetih, za narodovo usodo odločilnih« vojnah pa so žrtve neizbežne. Pa čeprav vedno ene in iste.

Koliko pa ljudje (pa ne zgolj Haložani) še verjamejo in zaupajo sistemu, ki ga je ustvarila naša soc-elita, pa najbolj zgovorno pove podatek, da so vsi, ki so humanitarno pomagali Halozam, **želeli, vedeti, komu je pomoč namenjena, in so jo celo še najraje sami predali (da se seveda v kakšnih birokratskih blodnjakih ne bi izgubila).**

Nič kaj obetavna perspektiva torej. Niti za tiste, ki ponujajo socializem po meri človeka, a temu človeku ne morejo zagotoviti niti najbolj cenene konfekcije, še manj pa seveda za tiste, ki si je ne morejo privoščiti . . .

Je usoda Haloz torej res že zapečatena in so obsojene na počasno umiranje in propad ali pa se bo le začelo nekaj premikati in se bodo začele izvijati iz cankarjanske blatne teme ter se spreminjati v resnično (in ne navidezno kakor do sedaj) idilično vinogradniško pokrajino, v kateri bo imel državljansko pravico optimizem v kombinaciji z veseljem, ne pa stoično in apatično malodušje, ki se trenutno šopiri po haloških bregovih in ljudem, ki tukaj živijo, naznanja zgolj edino (ali res mora biti tako?) možnost . . .

Dejstvo je, da haloški človek — pa naj si da od sebe še zadnji atom moči in zadnji dinar — tega začaranega kroga siromaštva in hiranja ne more prekiniti.

Če bodo to uspeli storiti tisti, ki imajo ali pa bodo imeli v rokah »škarje in platno«, bomo videli.

Upajmo samo, da tega ne bo deležen zgolj poslednji (pa ne Mohikanec) — Haložan . . .

Milan Fridauer

V. R.

SPOMINI NA BORL

1941—1943

(1. nadaljevanje)

II. GRAD BORL V PREJŠNJIH STOLETJIH

Na strmi, šestdeset metrov visoki skali iz litotamnijskega apnenca je zgrajen nad Dravo v vzhodnih Halozah grad Borl. Pod skalo vodi ob reki Dravi cesta iz Ptuja v Varaždin.

Domneva se, da je stala na mestu, kjer stoji grad, najprej neolitska naselbina, nato rimski kastel, za njim pa grad, zgrajen že v 12. stoletju. Arhivsko pa je dokazano, da so gospodje Dravinjski iztrgali grad okoli leta 1200 z okolišem vred Ogrom in nemški cesarji so priznali gospoščini Dravinjskih položaj svobodne grofije. Madžarsko ime Bornyf je nadomestilo nemško ime Ankenstein. Obe imeni pomenita rečni prehod.

Lastniki gradu so se pogosto menjavali. Do leta 1255 so ga imeli Ankensteini, do 1438 ptujski gospodje, do 1464 Schaunbergi, do 1471 Monforti. Leta 1481 ga je zavzel madžarski kralj Matija Korvin oziroma njegov vojaški poveljnik Wiljem Pettauer, ki je dobil nato graščino v zakup, v letu 1488 pa je Matija Korvin izročil grad v last svojemu poveljniku Jakobu Szekelyju pl. Konvendtu, poveljniku Ptuja in Radgone. Po Korvinovi smrti je Szekely ostal nekaj časa zvest Korvinovemu nezakonskemu sinu Johanu, nato pa je prišel z njim navzkriž in se je pridružil Habsburžanom.

Johan Korvin je dal Borl zavzeti, vendar ga je moral v bojih hudo poškodovanega spet kmalu zapustiti. Szekely je nato dobil Borl od Habsburžanov v zakup za 12.000 goldinarjev. Cesar Maksimilijan je zakup leta 1494 potrdil in mu podelil grad v svobodno last. Szekelyji (Zakeli) so grad obdržali do leta 1595. Do leta 1610 so ga nato imeli Erdödiji, do 1620 Herbersteini, do 1639 Thurni, do 1801 Sauerji, do 1910 Wurmbrandi, do 1918 pa Kübeki.

Med obema vojnama je pripadal grad več gospodarjem, med njimi je bila delniška družba Barlin iz Maribora. Novi gospodarji so odprodali nekaj zemlje in odpeljali precej dragocenosti. Propada je grad rešila s popravilom strehe zadnja lastnica Zora Weiss iz Zagreba. Še po vojni je prišla pogledat svojo posest, preden so jo nacionalizirali. Med vojno je grad s posestjo prevzela nemška državna organizacija za krepitev nemštva.

Že v srednjem veku je prevažal ljudi in tovore čez Dravo pri Borlu brod. V 19. stoletju ga je zamenjal leseni most, leta 1978 pa sedanji železobetonski.

Jedro gradu predstavlja mogočen stolp, ki izvira iz najstarejše stavbne zgodovine. Poslopja okrog notranjega dvorišča so nastala konec 15. stoletja, ko je dobil grad arkadna hodnika v obeh nadstropjih. Grajsko kapelico in viteško dvorano so zgradili Sauerji v 17. stoletju, nato pa v 18. stol. še krilo zunanjega dvorišča. Iz časa vladavine teh grofov so tudi vhodna grajska vrata z grbi lastnikov.

Borlska gospoščina je obsegala v 16. stoletju leskovški, cirkulanski in završki okoliš z 20 naselji, 21 vinskimi goricami, 209 podložniškimi kmeti in 69 osebenjki, skupaj okoli 1300 ljudi. Tako velika je bila do začetka 17. stoletja, ko je na robu vzhodnih Haloz nastala završka gospoščina.

Od 13. stoletja pa do leta 1850 je bil na gradu sedež deželne sodnije.

Po končani vojni

Po letu 1945 je bil grad v novi Jugoslaviji preurejen v letoviški hotel, ki so ga odprli leta 1956. Obnovljeni sta bili grajska streha in fasada. Uredili so spalnice za goste in prostore za restavracijo. Grad je obnovil ptujski okrajni ljudski odbor. Na gradu je bilo urejenih v nekaj letih sto ležišč za goste, kuhinja in dve restavracijski sobi. Tudi viteško dvorano so uredili kot jedilnico. Precej stilne opreme s slikami je prispeval ptujski muzej iz grajske zbirke. Ob kapeli v pritličju je bila urejena muzejska soba, ki sta jo opremila z napisi, fotokopijami dokumentov in skico posesti bivše borlske gospoščine ptujski muzej in Zgodovinski arhiv v Ptuju. Večji del razstave je bil posvečen obdobju okupacije.

Nekaj let po ureditvi borlskega gostišča so na gradu zgradili še bazen z ogrevano vodo, ki je privabljal nove goste. Želja, da bi se Borl izkazal za turistično donosen grad-hotel, se ni uresničila. Ko je leta 1972 stekel promet na Hrvaško po novi cesti Maribor—Krapina—Zagreb, se je promet po cesti Ptuj—Varaždin—Zagreb tako zmanjšal, da borlsko gostišče ni bilo več donosno. Leta 1982 so ga morali ukiniti. Grad je bil potreben tudi temeljite obnove; delo je strokovno vodil Zavod za spomeniško varstvo v Mariboru.

Najvažnejša dela, ki zagotavljajo trdnost grajskih temeljev in varnost same stavbe pred vremenskimi vplivi, so opravljena (sanacija temeljev, popravilo strehe, obnova fasade, oken, vrat). Obnovljena je grajska kapela in opravljenih še več drugih obnovitvenih del raznih prostorov. Manjkajo pa še preureditvena dela, ustrezna namenu, ki mu bo služil ta največji kulturnozgodovinski spomenik v vzhodnih Halozah.

(Viri: Krajevni leksikon Slovenije IV, Ljubljana 1982, str. 389. Podatki v Pokrajinskem muzeju v Ptuju, v kulturnozgodovinskem odd.)

III. Zbirno prehodno taborišče

Med nemško nacistično okupacijo so se pisale najhujše strani borlske zgodovine. Povezane so bile z zločinsko namero nacističnih oblastnikov hitro germanizirati zasedene slovenske pokrajine.

Ker je Borl posredno služil temu namenu, se vsaj bežno pomudimo pri načinih brezobzirnega potujčevanja Slovencev. To so bili: selitve Slovencev iz matične domovine, uvedba nemškega jezika v javnem življenju in krvavi obračuni z vsemi, ki so se upirali takim nacističnim postopkom.

Deportacije Slovencev iz matične domovine so bile najučinkovitejši ukrep nacističnih oblastnikov pri germanizaciji slovenskih pokrajin. Selitve sta vodila selitvena štaba za Sp. Štajersko in Gorenjsko. Glavno besedo sta pri tem imela šefa civilne uprave obeh pokrajin, dr. Seigfried Uiberreither za Sp. Štajersko in Kutschera za Gorenjsko. Selitveni štab za Sp. Štajersko je imel sedež v Mariboru in ga je vodil Otto Lurker, zloglasni komandant varnostne službe in varnostne policije na Sp. Štajerskem.

Državni komisar za krepitev nemštva Himmler je preselil v začetku aprila 1941 svoj štab iz Berlina v Avstrijo, v Bruck na Muri. Od tu je obiskoval politične komisarje okrožij na Sp. Štajerskem in Gorenjskem, kjer so delovale selitvene komisije. Po Himmlerjevem navodilu bi morali izseliti z zasedenih slovenskih pokrajin vse slovenske izobražence in vse, ki so se tu naselili po letu 1914. Od kmetov bi izselili tiste, ki kažejo znake tuje krvi. Poleg navedenih je Himmler določil za selitev še Slovence iz pasu ob Savi, ki je mejil na Ljubljansko pokrajino, katero so aprila 1941 zasedli Italijani, in iz pasu ob Sotli, ki je mejil na Hrvaško (NDH).

Nemško okupacijsko ozemlje na Štajerskem je zajemalo z delom Dolenjske ob Savi 6780 kvadratnih kilometrov. Na njem je živelo 575.000 stalnih prebivalcev. Leta 1941 so izselili v Srbijo, Hrvaško in Bosno ter v nemške pokrajine 48.887 ljudi, sem pa preselili 14.000 beserabskih in kočevskih Nemcev.

Sprva so hoteli izseliti 260.000 Slovencev, druge pa doma germanizirati. Zaradi naraščajočega osvobodilnega gibanja in zahtevnih nalog na vzhodnem bojišču so morali izselitev omejiti. Selitve je nameraval okupator nadaljevati po končani vojni.

S selitvami sta bila povezana tudi urada opolnomočenega državnega komisarja za krepitev nemštva, eden v Mariboru in drugi na Bledu. Sprva sta bila oba urada zaposlena le z upravljanjem zaplenjene slovenske imovine, nato pa sta prevzela še druge naloge v zvezi s selitvami. Člani švabsko-nemške kulturne zveze ter vojaške enote in vojaška žandarmerija so pričeli takoj po nemškem vdoru nagle aretacije Slovencev. Po prihodu šefa civilne uprave za Sp. Štajersko 14. aprila 1941 so opravljali aretacije varnostna policija, žandarmerija in enote SA. Opirali so se na spiske, ki jih je varnostna policija prinesla iz Gradca, kjer so potekale konference o deportaciji Slovencev.

Nagle masovne aretacije so že aprila 1941 napolnile obstoječe zapore, nato so zapirali ljudi v zasilne zapore, ki so jih uredili v raznih javnih stavbah. Ker so bili tudi zasilni zapori kmalu napolnjeni, so uredili večja zbirna taborišča v Mariboru, Celju, Šmartnem pri Slovenjem Gradcu, na gradu Borlu in gradu Rajhenburgu. Glavni izselitveni taborišči sta bili meljska kasarna v Mariboru in grad v Rajhenburgu. Iz teh dveh so odpeljali jetnike s transporti v vlakih v izgnanstvo. S seboj so smeli vzeti do 500 kg imovine v blagu in 500 dinarjev gotovine po osebi. Drugo imovino je zaplenil okupator.

Borl so odprli nacisti za prehodno zbirno taborišče Slovencev, namenjenih za selitev, 29. aprila 1941. Takoj po nemškem vdoru, okoli 10. aprila 1941, pa se je na gradu naselila manjša vojaška posadka. Popravljala je borlski most, ki ga je minirala jugoslovanska vojska pred svojim umikom z leve na desno stran Drave. Novi oblastniki so na gradu Borlu praznovali 20. aprila 1941 Hitlerjev rojstni dan.

Se nadaljuje

NOVO V PTUJSKEM GLEDALIŠČU

Imeli bomo lutkovni abonma

Pri Zvezi kulturnih organizacij so se letos odločili, da bomo imeli v letošnji sezoni poleg abonmaja za odrasle še lutkovni abonma. Posebnega denarja v ta namen sicer niso dobili, zato bo cena vstopnice od predstave do predstave različna. Z njo je namreč treba pokriti stroške predstave. Poleg tega mora biti na vsaki predstavi najmanj 200 otrok; pa še en pogoj mora biti izpolnjen; za vsako predstavo je treba gledališče napolniti najmanj sedemkrat. Če bodo izpolnjeni vsi ti pogoji, bodo otroci v okviru abonmaja videli štiri ali pet predstav. Kadar bodo v gosteh manjše predstave, v katerih nastopajo dva ali trije lutkarji, in če scensko ne bodo prezahtevne, bo predstava gostovala tudi po vaseh ptujske občine.

Prva predstava, ki jo bomo videli, bo predstava Lutkovnega gledališča iz Ljubljane Korenčkov palček avtorice Svetlane Makarovič. Cena vstopnice bo 40.000 dinarjev. Predstave bodo 24. in 25. oktobra 1989 ob 9.30, 11,00 in 14. uri, 26. oktobra pa ob 9.30 in 11.00.

Osnovne šole in vrtec so že dobili razpis abonmaja in upamo, da ne bo težav zagotoviti za vsako predstavo 1.400 otrok.

V okviru abonmaja naj bi gostovale še lutkovne skupine: PAPILU z igrico Kraljična na zrnu graha, Lutkovno gledališče Maribor, Lutkovna skupina Kamnica in lutkar Cveto Sever.

Seveda pa bo za otroke poleg tega še nekaj prireditev, saj lutkovna skupina Delavskega prosvetnega društva Svoboda Ptuj in mladinska gledališka skupina pripravljata za to sezono tudi kakšno predstavo. V tednu pred novim letom pa bo v ptujskem gledališču gostovala mladinska gledališka slupina Lipa z avstrijske Koroške z igrico Mali strah Bav-Bav, ki jo je režirala Branka Bezeljak-Glazer.

Vsemu navkljub bo torej tudi letošnjo sezono v ptujskem gledališču živahno in upati je, da bo večina ljubiteljev gledališča našla nekaj zase.

NaV

Znamo turistu ponuditi tisto, kar imamo?

Oktobra in novembra, še posebej če sta lepa in sončna, prihaja ob koncu tedna v ormoško-ljutomerske gorice vsako leto veliko turistov, ki si želijo ogledati naravne lepote tega vinorodnega okoliša. Žal pa se vse preveč zanimajo samo za vinsko kapljivo, ki je res odlična in vredna vsega spoštovanja in pozornosti, vendar ob njej ostajajo gluhi za vse druge lepote, ki jih v teh krajih ne manjka.

Ob vožnji si sicer ogledajo lepo urejene vinograde, lepo obdelana polja in hiše, ki se jih ne bi sramovali tudi kje drugje. To pa je tudi vse, kar naključni turisti ali gostje vidijo od lepe in sončne Prlekije. Odhajajo s prijetnimi občutki, da so popili resnično dobro kapljico, pojedli resnično dobro gibanico, si ogledali lepo prenovljeno klet na Maleku, bili na Jeruzalemu, se sprehodili po urejenem parku.

Kaj pa vse lepote in kulturnozgodovinske znamenitosti, ki jih deželica na jugovzhodnem obronku Slovenskih goric resnično premore? Vedo za grad pri Veliki Nedelji, za več kot 750-letno tradicijo kraja, za etnološko zbirko, ki je na tem gradu, za ormoški grad, za stalno zbirko »Ormož skozi stoletja«, ki je v drugem nadstropju tega gradu, za freske Alojza Gleinchbergerja iz 1810. leta, za grajski vodnjak iz druge polovice 18. stoletja, za grajski park z nekaterimi redkimi drevesi? Vedo za bronastodobni Ormož, za nekatere lepe točke zunaj mesta, vedo, denimo, za Temnar in njegovo prešo ter klet, za rojstno hišo našega znanega ilirca in zbiratelja ljudskega blaga Stanka Vraza ter za rojstne hiše drugih znanih mož iz dobe slovenskega buditeljstva, rojenih na tleh sončne vinorodne Prlekije?

Vedo za kulturno bogastvo v cerkvah ormoške občine?

Najbrž ne ali pa? Mnogi ne vedo, to je več kot jasno, ker jih v glavnem zanimajo samo vino, klet in dobra jedača. **Pridejo pa turisti, ki hočejo vse videti in vedeti. Pa smo ponovno v zadregi. Jim znamo vse to pokazati? Ormoški grad je v soboto in nedeljo nepredušno zaprt. Ključev od zunanjih vrat ni toliko, da bi lahko turisti prišli v to zgradbo, kaj šele, da bi prišli do stalne zbirke.**

Menda je enako z zbirko pri Veliki Nedelji, pa v Središču ob Dravi.

Ormožani se moramo posipati s pepelom in si povedati, da smo mnogokrat za nezanimanje tujih turistov krivi sami. Tudi pisnega materiala je bolj malo. Upamo, da bo v prihodnje boljše, saj je v pripravi Turistični vodnik po občini Ormož, kjer bodo opisani prav vsi kraji in vse znamenitosti.

Bo takrat resnično boljše?

Vida Topolovec

Malo Borštnikovo srečanje

V soboto, 21. oktobra, se prične v občini Slovenska Bistrica Malo Borštnikovo srečanje, ki ga organizirata Zveza kulturnih organizacij in Kulturna skupnost občine Slovenska Bistrica. Svečana otvoritev in srečanje bosta v avli osnovne šole **Šmartno na Pohorju**, kjer bo po svečanosti, ko bo govoril podpredsednik skupščine Borštnikovega srečanja **Tone Partljič, premiera** novega gledališkega dela **JES SN VODOVNIKOV JURI**, ki ga bo v monologu s petjem uprizoril igralec DPD Svobode iz Slovenske Bistrice **Marko Cvahte**.

Ob tej priložnosti bo predstavljena tudi knjiga JES SN VODOVNIKOV JURI z novim gledališkim tekstom o življenju in delu tega pohorskega pevca in *igerca* ter seveda pesnika.

Jurij Vodovnik (1791—1858) je nedvomno slovenska kulturna osebnost, ki je »klicala« po gledališki predstavitvi. Pohorec, samorastnik, mežnar, revež, ki pa se je svojega pesniškega poslanstva zavedal: **»Zdaj pesmi komponiram na svoje stare dni, jih noč in dan študiram, jih nikoli dosti ni . . .«**

Režiser monologa s petjem o Juriju Vodovniku je sedaj že upokojeni režiser SNG iz Maribora Branko Gombač. Dela se je lotil, kot je značilno zanj, zelo natančno; preštudiral je ne le Vodovnikovo življenje in delo, temveč tudi čas, zveze s Slomškom, ki je delno tudi vključen v gledališki večer, navade, etnografske značilnosti, nošo in drugo. Izjemno težak zalogaj je pohorski »govor« Vodovnikovega časa. V svoji dramatizaciji je Gombač moral poseči po metodi, ki se ji reče — selekcija.

Kljub vsemu pa bo Jurij Vodovnik zaživel z besedo in videzom in bo tako pomenil nov prispevek k samozavedanju in samospoznavanju Pohorcev, Bističanov, Slovencev . . .

Njegova predstavitev je pomembno kulturno, umetniško in narodno dejanje . . . Prav je, da Slovenci ob velikih imenih našega peresa spoznamo tudi »majhne« slovenske pisatelje in poete, ker so tudi ti prispevali v boju za slovensko samobitnost . . .

Ob premieri na Šmartnem bodo gledalci in obiskovalci lahko kupili knjigo Jes sn Vodovnikov Juri.

Prireditve ob Malem Borštnikovem srečanju se bodo nadaljevale tudi v nedeljo, 22. oktobra, ko bo v Studencah na kmetiji Kidrič nastop dobitnikov Borštnikovega prstana.

V ponedeljek, 23., četrtek, 26., in soboto, 28. oktobra, bo v domu upokojencev, na Keblju in Tinju ponovna predstavitev monologa s petjem o pohorskem pesniku Juriju Vodovniku.

Za osnovne šole občine Slovenska Bistrica pa se bo SNG Maribor predstavilo z J. Swiftovimi Guliverjevimi potovanji.

Konec Malega Borštnikovega srečanja v občini Slovenska Bistrica bo v soboto, 28. oktobra, na Tinju.

Vida Topolovec

V vrtu

Vse občutnejše ohladitve v oktobru nas opozarjajo na bližajočo se zimo. Vegetacija v vrtu je pri večini rastlinja končana, trajnice se pripravljajo na prezimljanje, vrtnine pa dozorevajo in so že sposobne za spravilo. Vsak pridelovalec vrtnin si želi ohraniti čimveč pridelkov za zimsko obdobje v svežem stanju. Vrnine bodo vzdržljivejše, če so zdrave, dobro zraščene, zrele in spravljene v suhem vremenu. S spravilom vrtnin ne hitimo! Večini pridelkov prve jesenske slane, ki se gibljejo do −3°C, ne škodujejo, nekatere celo utrdijo, da so sposobnejše in odpornejše za hrambo v notranjih prostorih.

Radič in solata se dobro držita, če ju prekrijemo kar na gredi, kjer rasteta, z eno ali dvema plastema folije. Zeljne glave se bodo obdržale sveže do spomladi, če jih položimo v 30 cm globoke jarke, skopane na vrtni gredi, ki je pozimi dostopnejša in odcedna, da se na njej ne zadržuje voda. Zeljni glavi, ki jo narobe položimo v izkopan jarek, pustimo po dva krovna lista in jo zasipljemo z rahlo zdrobljeno prstjo tako, da bo koren s koreninami štrlel iz zemlje. Koren ima nalogo, da glavi zagotavlja dihanje in vlogo iz zraka.

Korenju, rdeči pesi in kolerabi porežemo listje pri njihovi osnovi in jih očiščene, suhe, zdrave in nepoškodovane položimo med plasti peska, šote ali žaganja tako, da se ne bodo med seboj dotikali. Manjša gospodinjstva, ki ne razpolagajo z večjimi kletnimi prostori, lahko uporabijo velike zaboje, plastične ali glinaste posode, pa tudi kartonske škatle, v katere vlagamo korene ali gomolje v plasteh med pesek, šoto ali žaganje. Posode postavimo na hladno mesto, kjer ne bo zmrzovalo. Peska ali šote, v katero smo tako vložili sveže gomolje ali korene, ne vlažimo, ker bi se v tem primeru širile glivične bolezni in gniloba. (slika)

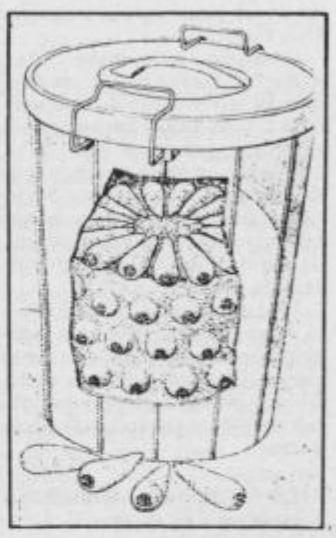

Izkušnje so pokazale, da je mogoče zelo koristno uporabiti za vzimovanje zelenjave dosluženo zamrzovalno skrinjo, ki jo zakopljemo v zemljo in napolnjeno z zelenjavo še dodatno pokrijemo z zemljo. Zelenjava se tako obdrži sveža vse do maja.

Jedilno repo, peso, korenje, črno redkev in druge gomoljnice ter korenkovke, zlasti če jih hranimo večje količine, je najprimernejše vložiti v navadne zasipnice. Mesto za zasipnico naj bo odcedno, varovano mora biti pred zalitjem z vodo. Okrog zasipnice odstranimo zemljo le za 10 do 15 cm globok jašek, ki ga obložimo z gosto žično mrežo, da preprečimo dostop glodalcem. Sicer pa gomolje naložimo v kup, ki se v vrhu strehasto končuje. Pokrijemo ga s plastjo slame, na katero namestimo plast drobne prsti. Ta od začetka ne sme biti predebela in jo dodajamo po potrebi, ko pritiska mraz. Ne pozabimo na vrhu zasipnice namestiti nekaj šopov slame za zračenje.

Vse, ki na vrtu v prihodnje predvidevajo izvedbo kakršnihkoli gradbenih del, kot so: utrditev vrtnih poti, graditev škarp, napeljava vodovoda, izkop za kanalizacijo, osuševanje mokrega terena, ureditev vrtne osvetlitve, izdelava stopnic, gradnja podpornih zidov, prestavitev vrtne ograje, preoblikovanje zemljišča ali kakršen koli drug poseg v vrtne površine, ki bi imel za posledico prizadetost že obstoječih vrtnih rastlin, velja opozoriti, da je oktober najprimernejši čas, da jih presadimo in tako varno umaknemo. V tem času, ko je vegetacija končana in ko se rastline pripravljajo na prezimitev, so rastline trajnice sposobne za presajanje in takojšnjo tvorbo vegetativnih korenin, kar bo ugodno vplivalo na začetek vegetacije spomladi, hkrati pa se bo tudi zemlja prek zime sesedla v prvotno stanje, tako da bodo površine ponovno urejene in poravnane.

Miran Glušič, ing. agr.

BORIS HRGA BI RAD IGRAL HARMONIKO V ANSAMBLU

Namesto avtomobila harmoniko

Boris Hrga je star šele osem let, pa igra harmoniko, kot bi bila z njo prijatelja še enkrat več let, kolikor jih ima sam. Skoraj je harmonika večja od njega. Dve leti sta že nerazdružljiva. Boris obiskuje drugi razred osnovne šole dr. Franja Žgeča v Dornavi, dve leti pa že obiskuje glasbeno šolo. V družini igra na harmoniko le dedek, starejši brat pa noče zanjo slišati.

Ko vidite Borisa igrati, ga pravzaprav izpod klobuka in izza harmonike sploh ne vidite, le slišite ga, kako razteguje meh. In imate kaj slišati. Boris obvladuje harmoniko, da je kaj. In kaj ima pri tem klubuk? Boris skupaj z Bojanom Petkom spremlja folklorno skupino svoje šole. Kadar njegovi sošolci zaplešejo ljudske plese, se tudi Boris obleče v narodno nošo. Klobuk je takrat nepogrešljiv. Tako nepogrešljiv, kot je harmonika. Harmoniko pa ima Boris nadvse rad.

Boris Hrga

Kako se je sploh začelo? Mama je za rojstni dan Borisu dala dve možnosti: ali mu kupi avto na baterije ali harmoniko. In tako se je začelo . . . Boris nastopa s šolsko folklorno skupino, na proslavah, na najrazličnejših prireditvah v šoli in v domačem kraju. Tako kot rad razteguje meh, se tudi rad uči, saj je odličnjak. Ima rad vse predmete, še posebej matematiko, za katero pravi, da sploh ni težka.

Dokler še ni poznal not, je igral kar po posluhu; pravi, da trdijo drugi, da ima dober posluh, o čemer priča njegovo igranje. Sicer pa v prostem času rad brca žogo, gleda filme na televiziji, pa tudi pomaga mami, saj pravi, da z bratcem večkrat pomijeta posodo.

Harmonika mu toliko pomeni, da bi se ji rad posvetil tudi potem, ko odraste. Rad bi igral v kakšnem ansamblu in nič nenavadnega ne bo, če ga boste kdaj srečali na kakšni prireditvi v družbi »ta pravih« godbenikov, zakaj Boris igra, kot bi se s harmoniko že rodil. Vsak dan vadi po eno uro, popoldan, potem ko naredi domačo nalogo, pa še vedno mu ostane čas za igre z vrstniki.

Prepričana sem, da bomo o Borisu še slišali. Želimo mu, da bi njegovi spretni prsti igrali na harmoniko kdaj tudi v pravem ansamblu.

NaV

Vinska cesta Ljutomer—Železne Dveri že kaže turistični utrip

Po dolgoletnem prizadevanju je pred dnevi Milan Belec iz Železnih Dveri odprl stalno razstavo in prodajalno izdelkov domače in umetne obrti. Odprta je vsak dan in ponuja izdelke iz šibja, lesa, keramike, umetniške slike, preše, klopotce, koše, majolike, pletenke, natege za vino in še bi lahko naštevali iz bogate ponudbe za ogled in nakup. Celotna Belčeva družina pa skrbi tudi za domače in tuje goste in daje splošne informacije in napotke o vinski cesti, prleški pokrajini in širše. V naslednjem letu pa Milan Belec namerava sedanjo ponudbo še razširiti z gostinsko ponudbo, ki je na vinski cesti še kako zanimiva in iskana.

Stane Feuš

Bogata ponudba ob vinski cesti.

Domačija Milana Belca; pred njo klopotec, znanilec trgatve.

Ptujčani v Frankfurtu

Sodelovanje med občino Ptuj in Slovenskim kulturnoprosvetnim društvom Sava iz Frankfurta je že tradicionalno. Letos je minilo že enajst let, odkar sta Sava in občinska konferenca SZDL Ptuj podpisali listino o medsebojnem sodelovanju. Društvo je v lanskem letu ob občinskem prazniku prejelo priznanje skupščine občine Ptuj v obliki listine.

Tudi letos so se predstavniki družbenopolitičnega življenja Ptuja — v delegaciji so bili podpredsednik IS SO Ptuj Stanko Meglič, sekretar OK SZDL Ptuj Franc Golob in članica predsedstva občinskega sveta ZSS Ptuj Mirka Murata — udeležili etnografske, kulturne prireditve Vinska trgatev. Ta je bila v soboto, 7. oktobra, v Bonames-Haus Nidda. Ob prihodu ptujske delegacije v Frankfurtu so tekli razgovori o dejavnosti društva in ptujski občini, ki so jo letos prizadela neurja. Predstavniki Ptuja so razmere v Halozah prikazali v besedi in sliki. Ob tej priložnosti je bila razstava fotografij z naslovom Večer za Haloze. Predvajan je bil tudi videofilm, ki je bil posnet 4. julija na poplavljenem in opustošenem območju Haloz. Udeleženci prireditve so darovali 1081 DM, ki jih bodo na predlog ptujskega centra za socialno delo v dinarski protivrednosti prejele najbolj ogrožene družine v Halozah.

Na vinski trgatvi, ki so se je udeležili tudi predstavniki našega veleposlaništva iz Frankfurta, predsedstva združevanja jugoslovanskih delavcev v Frankfurtu, Ljubljanske banke in drugih delovnih organizacij, je v imenu ptujske delegacije govoril Stanko Meglič. Njegov pozdravni govor so člani društva Sava z navdušenjem pozdravili. Za zabavni del je poskrbel ansambel Štirje kovači iz Slovenj Gradca.

Kot je poudaril predsednik Slovenskega kulturno-prosvetnega društva Sava Dušan Rupar, so v društvu zadovoljni s sodelovanjem ptujske občine in želijo, da bi tako ostalo tudi v prihodnje.

V SOBOTO, 21. OKTOBRA, V ŠPORTNI DVORANI CENTER

Sklepni del jubilejnega festivala

NASTOPAJOČI NA SOBOTNI PRIREDITVI

Zap. št.	Naslovi skladbe (melodije)	Ime ansambla
1.	RIBIČ ŠTEFEK	Prerod iz Ptuja
2.	NEDELJSKA MAŠA	Prerod iz Ptuja
3.	ŠTAJERSKI POZDRAV	Zeme iz Vojnika
4.	NAJLEPŠE JE DOMA	Zeme iz Vojnika
5.	PEPEK IN MICIKA	Jože Kreže iz Maribora
6.	NA PTUJSKEM SEJMU	Jože Kreže iz Maribora
7.	ŽIGAMO GA, ŽAGAMO GA	Tone Žagar iz Ljubljane
8.	VEDNO MI BOŠ LJUBLJENA	Tone Žagar iz Ljubljane
9.	LJUBIT JE SL'TKO	Tržaški narodni ansambel iz Trsta
10.		
11.	PESEM ZATE	Zrelo klasje
12.	POZDRAVLJENI, PRIJATELJI	Zrelo klasje
13.	KADAR OČE PRAZNUJE	Bratje iz Oplotnice
14.	GLASBA JE NARAVE DAR	Bratje iz Oplotnice
15.	V KRALJESTVU GORA	Dobri znanci iz Ljubljane
16.	LE PRIDI K NAM V GOSTE	Dobri znanci iz Ljubljane
17.	S HARMONIKO PO SVETU	Viki Ašič iz Celja
18.	RAZIGRANA HARMONIKA	Viki Ašič iz Celja
19.	KDOR POJE RAD	Rupar iz Škofje Loke
20.	NAJ ŽIVI VESELA DRUŽBA	Rupar iz Škofje Loke
21.	ORLEK KRAŠKI	Franc Korbar z Dobrimi znanci iz Lj.
22.	BIL JE ČAS	Franc Korbar z Dobrimi znanci iz Lj.
23.	MI MEJAŠI SMO PAJDAŠI	Celjski instrumentalni kvintet
24.	LEPA JE SLOVENIJA	Celjski instrumentalni kvintet
25.	TEBI, SLOVENIJA	Slovenija iz Polzele
26.	GOSLI, CITRE, ORGLICE	Slovenija iz Polzele
27.	PTUJSKA NOČ	Štajerskih 7 iz Slovenskih Konjic
28.	STARI SPOMINI	Štajerskih 7 iz Slovenskih Konjic
29.	TE DOMAČE VIŽE	Fantje z vseh vetrov
30.	NA ZDRAVJE, MUZIKANT	Fantje z vseh vetrov
31.	ŽENKA, NE JEZI SE	Gorenjci iz Radovljice
32.	NA SVIDENJE, PRIJATELJI	Gorenjci iz Radovljice

BIFE MAJA
STANKO KOROŠEC Zg. Hajdina PTUJ
... čestita ob jubileju
in se priporoča!

SPLOŠNO KLJUČAVNIČARSTVO IN DEKOR
VESPAZIANOVA 1
62250 PTUJ
☎ (062) 771-263
FRANC MUZEK
Priporočamo se s svojimi storitvami.
Čestitamo ob 20., jubilejnem festivalu slovenske domače glasbe.

UNIPLAST SLAVIK
Ptuj, Frasova 8
— Predelava plastičnih mas
— Kovinski izdelki
— Orodja
— Stenske ure
Tel.: (062) 771-282

NISSAN
IDA
Pooblaščeni SERVIS
brata HVALEC
Lovrenška cesta 3
62325 KIDRIČEVO
tel. (062) 796-333
OPEL
DEJAVNOSTI:
- SERVISIRANJE VOZIL
- MEHANSKA DELA
- AVTOKLEPARSKA DELA
- AVTOLIČARSKA DELA
- MONTAŽA IN RAVNOVEŠENJE KOLES
- AVTOPRALNICA
- ZAŠČITA AVTOMOBILOV

Mercedes-Benz service
Zvonko Dominko
Tel.: (062) 772-068
Ob Studenčnici 4a
62250 PTUJ

MINI MARKET
GEREČJA VAS 14 a
BRANKO OJSTERŠEK
Delovni čas:
dopoldan
ob delavnikih od 7. do 11. ure
v soboto od 7. do 12. ure
v nedeljo od 8. do 10. ure
popoldan
od 15. do 18. ure
Priporočamo se!

GOSTILNA LUŽNIK
Ormoška 29, Ptuj
pozdravlja vse nastopajoče, obiskovalcem pa želi dosti glasbenih užitkov.

Trgovina »SUHA VEJA«
JOŽEFA KOZINA
62250 Ptuj / Zagrebška 107 / Tel. (062) 776-135
Stanovanje: Turniška 30

OKREPČEVALNICA NARODNI DOM
Priporoča se in vabi
Marjan ŠNEBERGER
Jadranska 13, Ptuj;
telefon 772-491
Odprto vsak dan od 8. do 22. ure.

AGROTRANSPORT
Ptuj, Rajšpova 18;
telefon (062) 771-921,
772-801 in 771-304
DEJAVNOSTI:
— prevoz blaga v javnem cestnem prometu doma in v tujini
— specialni prevozi strojev in opreme
— strojna zemeljska dela v kmetijstvu in gradbeništvu
— posredovanje blaga za svoje potrebe in potrebe drugih
Priporočajo se!

MARKET ŠPARAVČEK
Velika izbira raznovrstnega blaga po konkurenčnih cenah.
Za vas poslujemo: ob delavnikih od 7.30 do 19. ure
v soboto od 7.30 do 13. ure
v nedeljo od 9. do 12. ure

PRODAJALNA »JOŽI«
MILICA GAJŠEK
Hajdoše 23
Pričakujemo vaš obisk, z veseljem vam bomo postregli.

MESNICA in PREDELAVA MESA
JOŽE FINGUŠT
PRAGERSKO
— vsak dan sveže meso
— teletina, svinjina, perutnina, gosi, purani, race
— domače krvavice, pečenice
— suhe klobase, suhe salame, hrenovke, meso iz tunke
— vse vrste prekajenega mesa
— konjiški kruh, pecivo
— delikatesni izdelki
Odprto vsak dan od 8. do 12. in od 14. do 17. ure, ob sobotah od 8. do 12. ure; v ponedeljek zaprto.
Telefon 817-156. Priporočamo se!

CVETLIČARNA Roža
NAREDI VESELJE Z ROŽO

OBRTNA ZADRUGA
PANORAMA
PTUJ
Čestitamo ob jubilejnem 20. festivalu
Priporočamo se s storitvami svojih članov.

OPEKARNA PRAGERSKO
62331 PRAGERSKO, TELEFON: (062) 817-100

Dober den. Zaj pa že malo lakše diham. Karuza je potrgana in tudi silirana, gorice so prozne, polovjoki pa tudi ne preveč puni. Da je mošja prozna, to pa je že itak znona zgodba. Včosik je bla moja hranilna knjižica najbolj zanimivo domočo bronje, skoro glih tak kak Deseti brat ali kokšni drugi roman. Gnes pa gledan v toto bančno knjigo in vidim same ničle, glih tak kak če grem v mesto v gostilno in potli na tistih dverah, skozi kera še cesar peš gre, dve vejki ničli (00) vidim . . .

Ker smo se glih že pri totih dveh nulah vstavili, vam morem povedati, da se mija z mojo Mico tak pomalen tudi s kmečkim turizmom bovima. Paride to pred por dnevi k nama na obisk ena fejst našminkana gospa tan negi z okolice Marproga. Pa je pač šla zavolo potrebe tudi v tisti plac, kak sta dve nuli gor napisani, notri pa je stranišče na štrbunk. Saj vena vete, kak to zgleda, da vam ne bi trebalo cele zadeve boj podrobno razlagati. Prišla je vun in začela nekaj jomrati: »Saj je privas tak lepo, tak friški luft, dobro meso, dobra pijača, vse oh in ah, samo tote frdame muhe, kejko jih se pose na hajzlnci . . .!« Malo sem razmišla, se za vuhom počoha in jo nezaj potolaža: »Vete, gospa, neste prišli provi cajt na obisk in so pač muhe zdaj slučajno tan, kak ste vi bili . . . Mogli bi priti okoli pudnevega, te je hajzl prozen . . .« »Ja, ge pa so te muhe zaprte?« je bila radovedna gostja. Jaz pa zloben kak sen, sen ji lepo po pravici poveda, da so pač muhice opudne v kuhinji na obedi. Te še je le bija hujdič. Kumer sen k sebi sprava gospo in ji lepo strokovno razloža, da v mesti lidje še več dr . . . eka pojejo kak na deželi in neje treba zavolo vsoke muhe revolucije delati. Seveda, da se razmimo, tudi jaz neman rad muhove nadloge in jih z vsemi sredstvi vničovlen in sprovlam na drugi svet. Če pa se že če keri na račun mojih muh norca delati, pa mu svojo povem. Pa srečno. Vaš muho-lovec LUJZEK

RADIO PTUJ

(94,7 MHz — ultrakratki val, stereo; 1485 kHz — srednji val)

ČETRTEK, 19. oktobra: 17.00 Informativna in zabavna oddaja (novice, vreme, tečaj valut, obvestila, reklame med glasbo po željah). **17.45** Uspešnica dneva. **17.50** Včeraj—danes—jutri. **18.00** URICA DOMAČIH.

PETEK, 20. oktobra: 17.00 Informativna in zabavna oddaja (novice, vreme, tečaj valut, obvestila, reklame med glasbo po željah). **17.45** Uspešnica dneva. **17.50** Včeraj—danes—jutri. **18.00** Za konec tedna, V vrtu . . ., vmes zabavna glasba.

SOBOTA, 21. oktobra: 17.00 Informativna in zabavna oddaja (novice, vreme, tečaj valut, obvestila, reklame med glasbo po željah). **17.45** Uspešnica dneva. **17.50** Včeraj—danes—jutri. **18.00** V ŽIVO.

NEDELJA, 22. oktobra: 11.00 Tedenski pregled, obvestila, Iz uspešnic dneva — vmes reklame. **11.50** Kmetijska oddaja. **12.00** Opoldanski koncert. **12.50** Aktualnost tedna. **13.00** Čestitke poslušalcev.

PONEDELJEK, 23. oktobra: 17.00 Informativna in zabavna oddaja (novice, tečaj valut, vreme, obvestila, reklame med glasbo po željah). **17.45** Uspešnica dneva. **17.50** Včeraj—danes—jutri. **18.00** Kultura, Dogodki prek vikenda, Šport — vmes vedno lepe melodije.

TOREK, 24. oktobra: 17.00 Informativna in zabavna oddaja (novice, vreme, tečaj valut, obvestila, reklame med glasbo po željah). **17.45** Uspešnica dneva. **17.50** Včeraj—danes—jutri. **18.00** Pogovor o . . ., Vprašanja in odgovori, Iz delovnih kolektivov — vmes domača zabavna glasba.

SREDA, 25. oktobra: 17.00 Informativna in zabavna oddaja (novice, vreme, tečaj valut, obvestila, reklame med glasbo po željah). **17.45** Uspešnica dneva. **17.50** Včeraj—danes—jutri. **18.00** Oddaja za mlade (pionirska in mladinska), vmes Gremo v disko.

POSLUŠAJTE IN POKLIČITE NAS! (771-223)

TV spored

TV LJUBLJANA IN ZAGREB

PETEK, 20. OKTOBRA:

LJ I: 10.10 Mozaik: Tednik. 11.00 Alpe-Jadran. 11.30 F. M. Stewart: Ellis Island, amer. nad., 7/7. 16.30 Tv dnevnik 1. 16.45 Poslovne informacije. 16.50 Mozaik, ponovitev: Tednik. 17.40 Alpe-Jadran. 18.15 Spored za otroke in mlade: Prgišče priljubljenih pravljic. 18.35 A. Lindgren: Pika Nogavička, švedska nanizanka za otroke, 5/21. 19.05 Risanka. 19.12 Tv okno. 19.17 Naše akcije. 19.30 Tv dnevnik 2. 20.05 Po stopinjah, angleška dokumentarna serija, 2/9. 21.00 Kriminalna zgodba, ameriška nanizanka, 19/20. 21.50 Tv dnevnik 3. 22.10 Informativna oddaja za goste iz tujine. 22.15 Ex libris. 23.15 Nadarjena za umor, angleški film. 0.35 SP v športni gimnastiki, posnetek iz Stuttgarta.

LJ II: Satelitski programi — poskusni prenosi. 19.00 Videomeh, ponovitev. 19.30 Tv dnevnik 2. 19.55 Premor. 20.00 Koncert simfonikov RTV Ljubljana, prenos iz CD. 22.00 Skupščinska kronika. 22.20 Videnoč.

ZG I: 8.15 Poročila. 8.20 Tv koledar. 8.30 Oddaja za otroke. 9.00 Šolski program. 10.30 Poročila. 10.35 Šolski program. 12.30 Poročila. 12.40 Prezrli ste, poglejte. 15.10 Poročila. 15.15 Za lahko noč, ponovitev. 17.15 Tv dnevnik 1. 17.35 Oddaja za otroke. 18.05 Številke in črke. 18.25 Narodna glasba. 19.10 Vreme. 19.13 Risanka. 19.30 Tv dnevnik 2. 20.00 Dvanajst žigosanih, serijski film. 21.00 Večer v klubu, zabavnoglasbena oddaja. 21.45 Tv dnevnik 3. 22.05 Intervju. 23.05 Informativna oddaja za goste iz tujine. 23.10 Za lahko noč. 1.10 Poročila.

SOBOTA, 21. OKTOBRA:

LJ I: 8.10 Otroška matineja: 8.10 Prgišče priljubljenih pravljic, 7. oddaja. 8.30 Povodni kos. 8.35 Radovedni Taček: Zmaj. 8.45 Pravljičar, 7. del ameriške nanizanke. 9.05 1000 idej za naravoslovce, 2. oddaja. 9.25 Periskop: Modelarji. 10.30 Mladinski pevski festival Celje '89, 4. oddaja, ponovitev. 11.00 Izbor tedenske programske tvornosti. 13.20 Videogodba, ponovitev. 14.05 Tudi na kamnu rastejo drevesa, sovjetski film. 16.30 Tv dnevnik 1. 16.45 Poslovne informacije. 16.50 Spored za otroke — ZBIS: Lojze Krakar: Repica. 17.00 Športni dogodek. 18.30 Na pragu 21. stoletja, avstralska dokumentarna serija, 6/17. 19.05 Risanka. 19.15 Tv okno. 19.30 Tv dnevnik 2. 20.20 Žrebanje 3 × 3. 20.30 Zabavnoglasbena oddaja. 22.05 Tv dnevnik 3. 22.20 Delo na črno, amer. nanizanka, 18. — zadnji del. 23.05 Informativna oddaja za goste iz tujine. 23.10 Dame, ameriški film.

LJ II: 16.00 Satelitski programi — poskusni prenosi. 19.00 Jugoslavija, dober dan, oddaja TV ZG. 19.30 Tv dnevnik 2. 20.10 Filmske uspešnice: Rdeči alarm, ameriški film. 21.45 Poročila. 21.50 Udeleženec in priča: Vera Horvat-Pintarič, oddaja iz kulture. 22.35 Športna sobota. 22.55 Slike časa, oddaja o kulturi.

ZG I: 8.50 Tv koledar. 9.00 Izbor šolskega programa. 10.00 Izobraževalna oddaja. 10.55 Kragujevac: Velika šolska ura, prenos. 12.00 Prezrli ste, poglejte. 14.30 Igrani film za otroke. 16.00 Kritična točka. 16.45 Tv dnevnik 1. 17.00 Narodna glasba. 17.30 Retrospektiva drame: M. Kovač: Pred preiskavo. 19.30 Tv dnevnik 2. 20.15 Telefon, ameriški film. 21.50 Lestvica nadrealistov. 22.35 Tv dnevnik 3. 22.50 Informativna oddaja za goste iz tujine. 22.55 Za lahko noč. 0.55 Poročila.

NEDELJA, 22. OKTOBRA:

LJ I: 8.55 Otroška matineja: 8.55 Živžav. 9.45 A. Lindgren: Pika Nogavička, pon. 5/21. 10.10 Po belih in črnih tipkah: Slovenska klavirska glasba, pon. 4. oddaje. 10.40 Delo na črno, amer. nanizanka, 18/18, ponovitev. 11.30 Domači ansambli: Ansambel Marela. 12.00 Kmetijska oddaja TV SA. 13.00 J. Binder: Houston — legenda Teksasa, 2. del ameriške nadaljevanke. 14.05 Gostje . . . pop . . ., 3. oddaja. 14.55 Kolo sreče, ponovitev. 16.30 Tv dnevnik 1. 16.45 Poslovne informacije. 16.50 Nevesta je preveč lepa, francoski film, (čb). 18.30 Kronika z Borštnikovega srečanja. 18.45 Risanka. 19.00 Tv mernik. 19.15 Tv okno. 19.30 Tv dnevnik 2. 19.59 Zrcalo tedna. 20.20 M. Šečerović: Tovarišica ministrica, nadaljevanka TV BG, 3/7. 21.10 Super 3 × 3. 22.40 Šport. 23.10 Informativna oddaja za goste iz tujine.

Lj II: 10.00 Danes za jutri — za JLA — in Vrnitev odpisanih, nad. TV BG, 8/13. 13.00 Športno popoldne. 19.30 Tv dnevnik 2. 19.55 Da ne bi bolelo: Zakaj bolijo noge, 3. oddaja. 20.15 Potovanja po velikih železnicah sveta, angleška dokum. serija, 5/7. 21.05 Inflacija nekega nasmeha, dokum. oddaja. 21.45 Dokumentarna oddaja. 22.30 Športni pregled.

ZG I: 9.20 Poročila. 9.30 Nedeljski program za otroke. 11.00 Kmetijska oddaja. 12.00 Izobraževalna oddaja. 13.00 Hči morskih valov, serijski film, 3/6. 13.50 Nedeljsko popoldne. 16.30 Potopis. 17.05 Ples na vodi, ameriški film. 18.45 Risana serija. 19.08 Tv sreča. 19.30 Tv dnevnik. 20.00 Balkan ekspres, nadaljevanka TV BG, 2/10. 21.00 Igre zadovoljstva, francoski film. 22.30 Tv dnevnik. 22.50 Informativna oddaja za goste iz tujine. 22.55 Za lahko noč. 0.50 Poročila.

PONEDELJEK, 23. OKTOBRA:

LJ I: 10.10 Mozaik. 10.25 Zrcalo tedna. 10.40 Mernik. 10.55 Oči kritike. 11.25 Slavolok zmage, ameriški film. 13.00 Kronika z Borštnikovega srečanja, ponovitev. 16.30 Tv dnevnik 1. 16.45 Poslovne informacije. 16.50 Mozaik, ponovitev: Utrip. 17.05 Zrcalo tedna. 17.20 Da ne bi bolelo: Zakaj bolijo noge, 3. oddaja. 17.40 Oči kritike. 18.15 Spored za otroke in mlade: Radovedni Taček: Kuhalnica. 18.35 1000 idej za naravoslovce, 3/4. 19.05 Risanka. 19.15 Tv okno. 19.30 Tv dnevnik 2. 20.05 B. A. Novak: Vojaki zgodovine, adaptacija predstave drame SNG Maribor. 22.30 Tv dnevnik 3. 22.45 Informativna oddaja za goste iz tujine. 22.50 Osmi dan.

LJ II: 16.30 Satelitski programi — poskusni prenosi. 17.45 Molitev nekega psa, dokum. oddaja. 18.30 Tv dnevnik 2. 20.00 Zarišče. 20.30 Drobno gospodarstvo: Zakaj in kako, izobraževalna oddaja, 1/4. 21.00 Televizija, angleška dokumentarna serija, 13/13. 22.00 Druga godba: Trevor Watts Moire Music, 1/4.

ZG I: 8.15 Poročila. 8.20 Tv koledar. 8.30 Dositej Obradović, oddaja za otroke. 8.45 Radost Evrope. 9.00 Šolski program. 10.30 Poročila. 10.35 Šolski program. 12.30 Poročila. 12.40 Prezrli ste, poglejte. 15.10 Poročila. 15.15 Nočni program, ponovitev. 17.15 Tv dnevnik 1. 17.30 Izobraževalna oddaja. 18.05 Številke in črke, kviz. 19.13 Risanka. 19.30 Tv dnevnik 2. 20.05 Človek, ki je vedel, kje je sever in kje je jug, drama. 21.15 Resna glasba. 22.00 Tv dnevnik 3. 22.20 Informativna oddaja za goste iz tujine. 22.25 Za lahko noč. 0.25 Poročila.

TOREK, 24. OKTOBRA:

LJ I: 10.10 Zgodbe iz življenja rastlin: Izviri življenja — alge, 1. oddaja. 10.35 Pamet je boljša kot žamet. 10.40 Šah, 2. oddaja. 11.00 Angleščina, 22. lekcija. 16.05 Tuji jeziki, ponovitev: Angleščina, 22. lekcija. 16.30 Tv dnevnik 1. 16.45 Poslovne informacije. 16.50 Šolska TV, ponovitev. Pamet je boljša kot žamet, 27. oddaja. 16.55 Šah, 2. oddaja. 17.15 Zgodbe iz življenja rastlin: Izviri življenja — alge, 1. oddaja. 17.55 Spored za otroke in mlade. 17.55 Lonček, kuhaj: Pohorska omleta. 18.00 Ex libris: 150 let fotografije, ponovitev. 18.05 Risanka. 19.15 Tv okno. 19.20 Dobro je vedeti. 19.30 Tv dnevnik 2. 20.05 S. de Beauvoir: Tuja kri, 6. — zadnji del ameriške nanizanke. 21.00 Mednarodna obzorja. 21.45 Tv dnevnik 3. 22.00 Informativna oddaja za goste iz tujine. 22.05 Jazz na ekranu: Koncert Stephana Grappelija.

LJ II: Satelitski programi — poskusni prenosi. 18.00 Beograjski tv program. 18.45 Ropot, ponovitev 6. oddaje. 19.30 Tv dnevnik. 20.00 Zarišče. 20.30 Žrebanje lota. 20.33 Shakespeare na TV: Kralj Lear. 22.40 Zabavni torek, vključitev.

ZG I: 8.15 Poročila. 8.20 Tv koledar. 8.30 Oddaja za otroke. 9.00 Šolski program. 10.30 Poročila. 10.35 Šolski program. 12.30 Poročila. 12.40 Prezrli ste, poglejte. 15.10 Poročila. 15.15 Nočni program, ponovitev. 17.15 Tv dnevnik 1. 17.35 Oddaja za otroke. 18.05 Številke in črke. 18.25 Znanost. 19.13 Risanka. 19.30 Tv dnevnik 2. 20.00 Žrebanje lota. 20.05 Prvi koraki, ameriški film. 21.40 Tv dnevnik 3. 22.00 Kontaktni magazin. 23.30 Informativna oddaja za goste iz tujine. 23.35 Za lahko noč. 1.35 Poročila.

SREDA, 25. OKTOBRA:

LJ I: Mozaik: Inflacija nekega nasmeha. 10.50 Osmi dan. 16.30 Tv dnevnik 1. 16.45 Poslovne informacije. 16.50 Mozaik, ponovitev: Osmi dan. 17.30 Inflacija nekega nasmeha. 18.20 Spored za otroke in mlade: Zbis: L. Suhodolčan — Pajac. 18.35 Pravljica o mezinčku, posnetek gledališke predstave. 19.05 Risanka. 19.15 Tv okno. 19.20 Dobro je vedeti. 19.30 Tv dnevnik 2. 20.05 Film tedna — ciklus sodobnega angleškega filma: Pismo Brežnjevu. 21.50 Tv dnevnik 3. 22.05 Informativna oddaja za goste iz tujine. 22.10 Svet poroča.

LJ II: 17.00 Satelitski programi — poskusni prenosi. 18.30 Regionalni programi TV Ljubljana, studio Maribor. 19.00 Pred izbiro poklica: Obrti, 5. — zadnji del izobraževalne oddaje. 19.30 Tv dnevnik 2. 19.55 Premor. 20.00 Žarišče. 20.30 Don Kihotove sanje, balet. 21.30 Poročila. 21.40 Scientia Jugoslavica.

ZG I: 8.15 Poročila. 8.20 Tv koledar. 8.30 A. Lindgren: Pika Nogavička, 4/21. 9.00 Šolski program. 10.30 Poročila. 10.35 Šolski program. 12.30 Poročila. 12.40 Prezrli ste, poglejte. 15.10 Poročila. 15.15 Nočni program, ponovitev. 17.15 Tv dnevnik 1. 17.35 A. Lindgren: Pika Nogavička. 18.05 Številke in črke. 18.25 Dokumentarni program. 19.13 Risanka. 19.30 Tv dnevnik 2. 20.00 Filmski večer: igrani film. 22.35 Tv dnevnik 3. 22.55 Informativna oddaja za goste iz tujine. 23.00 Za lahko noč. 1.00 Poročila.

ČETRTEK, 26. OKTOBRA:

LJ I: 10.10 Mozaik: Šolska TV: Slovar arhitekture, 8. oddaja. 10.40 Uporabne umetnosti, 3. oddaja. 11.10 Drobno gospodarstvo: Zakaj in kako, ponovitev 1. dela izobraž. oddaje. 16.30 Tv dnevnik 1. 16.45 Poslovne informacije. 16.50 Šolska TV, ponovitev. 16.50 Slovar arhitekture, 8. oddaja. 17.20 Uporabne umetnosti, 3. oddaja. 17.50 Drobno gospodarstvo: Zakaj in kako, 1. del izobraž. oddaje. 18.20 Spored za otroke in mlade: Pravljičar, ameriška nanizanka, 8/9. 19.05 Risanka. 19.15 Tv okno. 19.20 Dobro je vedeti. 19.30 Tv dnevnik 2. 20.05 D. Vasiliu: Sofija Kovalevska, sovjetska nadaljevanka, 3. — zadnji del. 21.20 Tednik. 22.10 Tv dnevnik 3. 22.25 Informativna oddaja za goste iz tujine. 22.30 Kronika z Borštnikovega srečanja. 22.45 Retrospektiva: Komedija na slovenskem odru — Molière: Zgrabite Sganarela, 1. del.

LJ II: 17.00 Satelitski programi — poskusni prenosi. 18.00 Regionalni programi TV Ljubljana, studio Ljubljana. 19.00 Čustva — čustvene motnje in njihove posledice, 4. — zadnji del izobraž. oddaje. 19.30 Tv dnevnik 2. 20.00 Žarišče. 20.30 Posvetilo Meti Vidmar. 20.45 Oči kritike. 21.15 Prisluhnimo tišini. 21.45 Video na Slovenskem. 22.30 Satelitski programi — poskusni prenosi.

ZG I: 8.15 Poročila. 8.20 Tv koledar. 8.30 Smogovci, otroška oddaja. 9.00 Šolski program. 10.30 Poročila. 10.35 Šolski program. 12.30 Poročila. 12.40 Prezrli ste, poglejte. 15.10 Poročila. 15.15. Nočni program, ponovitev. 17.15 Tv dnevnik 1. 17.35 Smogovci, otroška oddaja. 18.05 Številke in črke. 18.25 Guldenburgovi, serijski film, 14/15. 19.30 Tv dnevnik 2. 20.00 Politični magazin. 21.05 Kvizkoteka. 22.05 Tv dnevnik 3. 22.25 Informativna oddaja za goste iz tujine. 22.30 Za lahko noč. 0.30 Poročila.

ZANKE

KAJ SE BO PRIKAZALO?

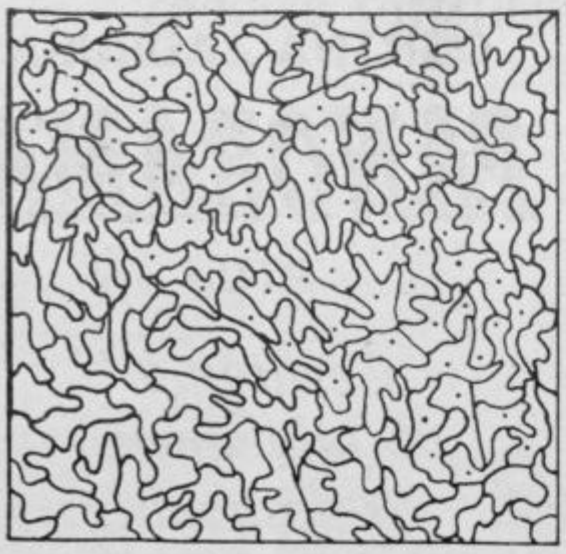

POBARVAJ SAMO DELE RISBE, OZNAČENE S PIKO.

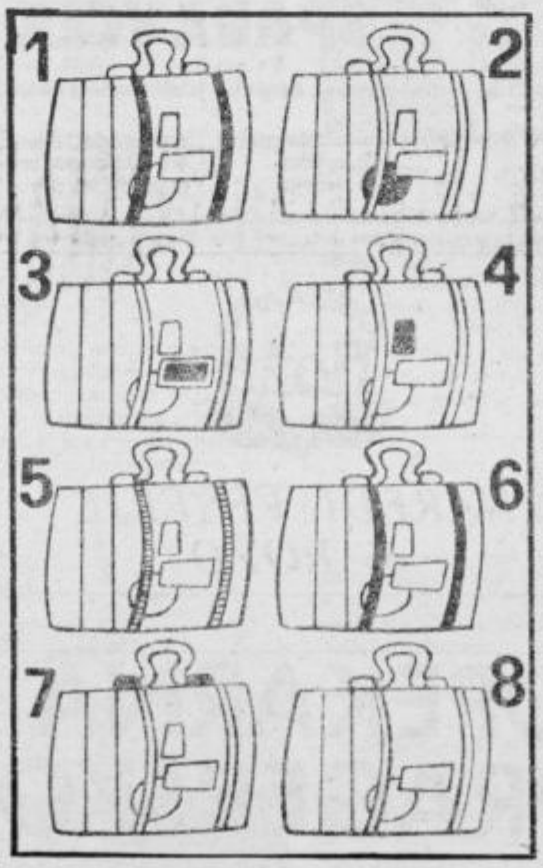

KOVČKI

Le dva sta popolnoma enaka. Katera?

REBUS NAZAJ

GLASBENA UGANKA

Kdo poje pesem »CALIFORNIA BLUE«?

REŠITVE: KOVČKI: 1 in 6. — REBUS NAZAJ: trhla vejja (a je v a hrt). — GLASBENA UGANKA: Roy Orbison.

o z n a m e n j u

od 21. 3. do 20. 4

Delovno obdobje se za nekaj časa končuje. Spočili si boste in si nabrali energijo za nove delovne zmage. V delovnem okolju boste preživljali čas večjih sprememb, ki pa bodo vse prinesle kaj dobrega. Ne verjemite smehljajoči se šefovi maski, saj se za njo skrivajo povsem drugačni nameni. Družinsko slavje bo lepo uspelo in vsi bodo zadovoljni. Na darila pomislite pravočasno.

od 20. 4. do 20. 5.

Nikar ne prepričujte sebe in drugih, da je obisk veselice kulturno dejanje, pač pa si priznajte, da je z vašo kulturo povsem na psu. Kdaj ste bili zadnjič v gledališču, na kakšni razstavi, na koncertu? Povsem ste se zanemarili. Pa tako radi ste nekoč obiskovali najrazličnejše prireditve. Res, finančna kriza se pri vas pozna predvsem na kulturnem področju. Pa bi jo lahko usmerili kam drugam.

od 21. 5. do 21. 6.

Ko je človek brez idej, potem pri svojem delu zares ne more biti ustvarjalen. Zato bo kar prav, da se sedaj pač prepustite tokovom in počnete to, kar vam bodo dejali nadrejeni. Prepričani bodite, da boste kmalu rojevali kupe novih zamisli in sploh ne boste utegnili razmišljati o čem drugem. Potovanje se bo veselo pričelo in še bolj veselo končalo. Obisk pri znancih se bo zavlekel v pozne nočne ure.

od 22. 6. do 22. 7.

Ne delajte si nepotrebnih skrbi zaradi neurejenih stvari v službi, saj sami nimate nobenih možnosti, da bi jih spremenili. In če je prav nadrejenim, naj bo tudi vam. Ali pa zamenjajte svoje delovno okolje. Zaradi tega vas ne bo nihče gledal po strani ali pa vam česa očital. Nakupovalni dnevi za ta mesec odpadejo, saj ste že ves denar, ki ga boste šele dobili, porabili vnaprej.

od 23. 7. do 23. 8.

Zmeraj bolj imate občutek, da živite iz rok v usta. Še dobro, da imate vsaj nekaj možnosti za fuš in si tako vsaj delno popravljate družinski proračun. Toda pri tem se ne zavedate, da človek kdaj pa kdaj vendarle potrebuje počitek in sprostitev. Lepo vreme vas bo zvabilo na deželo. Družina vam bo za izlet zelo hvaležna. Ne dovolite, da bi jezikava soseda vplivala na vaše življenje.

od 24. 8. do 23. 9.

Privoščili si vas bodo, pa še sami ne boste vedeli, kako se je to zgodilo. Ne bodite zaradi tega užaljeni, saj pravzaprav niso storili tega iz hudobije in nesramnosti, pač pa da se nekoliko pokratkočasijo. Nove delovne naloge vas bodo povsem prevzele in po dolgem času se boste ponovno počutili ustvarjalni. Doma vas čaka kup dela. Pa naj nekaj časa še kar čaka.

od 24. 9. do 23. 10.

Ukvarjati ste se pričeli s sumljivimi posli. Pa naj vam bo v tolažbo, da devize kupujejo in prodajajo tudi drugi, vsi, ki načrtujejo kakšen večji nakup. Saj, kako pa naj človek naredi, da bi težko prihranjeni denar čez pol leta še bil kaj vreden. Ob koncu meseca boste doživljali finančno krizo manjšega obsega, a vas zato ne bo nič manj prizadela. Seveda, človek dela pošteno ves mesec, potem pa . . .

od 24. 10. do 22. 11.

V zadnjem času vam gre vse kot po maslu: v službi, doma, pri delu na črno . . . Še v trgovini vam uspe kakšno stvar kupiti po najmanj mesec dni stari ceni. Izrabite naklonjenost svojih zvezd in se pošteno lotite vseh opravkov, kajti prav kmalu se lahko zgodi, da se bo vse zarotilo proti vam. Zaradi vaših odvečnih kilogramov naj se vznemirjajo drugi vam kar pristojijo.

od 23. 11. do 21. 12.

Sami ste si krivi, da nimate miru takrat, ko bi ga najbolj potrebovali. Pa ne mislite, da vas sodelavci motijo zanalašč; pravzaprav jim niste še nikdar povedali, da so prišli ob nepravem trenutku. V nedeljo boste s svojo odkritosrčnostjo nekoga ranili, vendar bo poznejši prijazen pogovor nesporazume zgladil. Novo delo, ki ste si ga našli s pomočjo prijateljev, vas bo veselilo.

od 22. 12. do 20. 1.

Kadar hočete, zmorete marsikaj in niti ne tako zelo slabo. Toda tega nikar ne pričakujte od sodelavcev, saj so zaradi lenobe že povsem zgnili. In nič jih ne bo pripravilo do tega, da bi razgibali svojo vsakdanjost. Družinski prepiri naj vas ne motijo preveč, kajti kažejo le to, da vsak pri vas misli s svojo glavo, ne pa da bi se podrejal drugemu brez razmišljanja.

od 21. 1. do 19. 2.

Na vsakem koraku iščete možnost, da bi si skovali kakšen dobiček. Uspevalo vam bo še nekaj časa, potem pa se boste pošteno opekli. Saj pravijo: Vrč hodi po vodo, dokler se ne razbije. Konec meseca vam bodo sorodniki povedali prijetno novico. Skupaj se boste veselili kar nekaj dni. Ko boste odšli na pot, se le pošteno pripravite, da ne boste znova imeli težav s prevozom.

od 20. 2. do 20. 3.

Delo vam ne diši preveč, a le prisilite se, da opravite vsaj najnujnejše posle, da se ne bodo vsi spotikali ob vas. Potrpežljivo prenesite jezikavost svoje sosede, saj se bo hitro izčrpala in vam dala mir. Nekoliko živčen teden vam bo prinesel pomiritev šele v soboto. Veselje v družinskem krogu bo prijetno. Škoda, da ni večkrat tako. Izdatki za meso bodo postali astronomski.

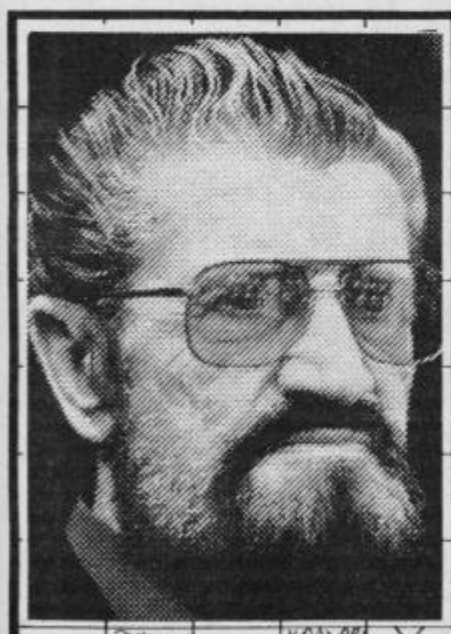

	SESTAVIL EDI KLASINC	NEDELOVNI DAN	ŠPANSKI SLIKAR	IBEREC	PTICA PEVKA	JADRANSKI OTOK	IGRA NA SREČO	TRESKE	DEL PUŠKE	ALBERT CAMUS						
	AVTOMOBILSKI PRIKLOPNIK															
	RIBIČ															
	OBEŠENE									JEDNIK*						
	PRELIV V OTOČJU PALAU				IGLASTO DREVO				RIBJA KOŠČICA	TONE TOMŠIČ						
	TEGA LETA ŽIVLJENJE POBRALO			AMER. DRUŽABNI PLES	SKRIVNOST	NAZIV	OTOK NA JADRANU / CHANEY									
								KONEC POLOTOKA / SINČEK								
621	POMENSKO NEPOLNI GLAGOL	MESTO V TURČIJI	KRAJ PRI RADEČAH / AVSTRIJ. POLITIK							PLEVELJA STANE SEVER			TUKAJ KMEČ. ŠKAF IZ NDR	STEURER	SEČ	
KABINA NA LADJI						JUDOVSKA LOČINA / RIBIŠKE OSTI			NEMŠKI NOGOMETAŠ / MESTO V ČILU							
UMITOST								ANGL. UTEŽNA MERA	RANITVE ŽIVALI / BREŽICE (NEM. NAR.)							
AMER. LETAL. DRUŽBA					FRANC. ALPSKA SMUČARKA (FLORENCE)					AM. FILMSKI IGRALEC (BUDDY) / POKLON						
POLJSKI KONJENIKI					NEPRIČAKOVANA SREČA / ZAMPION				LIBIJSKI KRALJ / IVAN ČARGO					NATRIJ	ANTONIO JANIGRO	
IZRASTEK NA GLAVI			NAVPIČNA ČRTA								PEVKA ALENKA ŠMID					
ALFRED NOBEL		TEDNIK	TEDNIK	SELEN			SLOV. HEROINJA (LIZIKA)				DOPISUJ V TEDNIK*	RAJAJ				

UGANKARSKI SLOVARČEK

AKALAN = mesto v severozahodnem delu Turčije

ARICA = pristaniško mesto v Čilu, ob meji s Perujem

EBSEN = ameriški filmski igralec in plesalec, s pravim imenom Christian Rudolf Ebsen (Buddy, rojen 1908; »Banjo na mojih kolenih«)

LESSER = starejši vzhodnonemški smučarski skakalec (Peter)

ONESTEP = ameriški družabni ples s sinkopiranim ritmom

RANN = nemški naziv za Brežice

RIBALTA = pomemben starejši španski slikar oltarnih slik, utemeljitelj slikarske šole v Valenciji (Francisco de, 1565—1628)

SAR = preliv v otočju Palau

STEURER = starejša francoska alpska smučarka, ki je dobila v Sapporu bronasto medaljo v slalomu (Florence)

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE

Vodoravno: koriander, avanturin, pastorek, Alte, aval, Ga, ona, Robert, GK, Wareham, Be, Sc, GS, karabin, Lotar, eolit, Irig, Ott, sek, canis, otonel, rafal, Annaba, Tilen, Mate, Aar, Enej, osir, Severn, Carrera, TT, Krakar, Orly, TR.

KOŠARKA

Elektra—Ptuj 100:74

Prvi polčas v Šoštanju je minil v izenačeni igri, kar kaže tudi rezultat ob polčasu — 43:37. V drugem polčasu so si domačini po poškodbi Roberta Kotnika in peti osebni Šulića priigrali prednost in jo uspeli zadržati do konca srečanja.

Ptujska ekipa je pokazala veliko slabosti, tako da jo v nadaljevanju sezone čaka še veliko trdega dela.

Koše so dosegli: Čabrian 21, Šulić 15, Pajenk 8, Damiš 8, Ploj 7, Plos 6,Robert Kotnik 6 in Filipič 3.

Danes (19. oktobra) se bodo Ptujčani v dvorani center v tretjem kolu SKL — vzhod pomerili z ekipo Gornje Radgone. MG

NAMIZNI TENIS

Izredna Marinkovičeva in Brodnjak

Igralke in igralci NTK Petovia so nadvse uspešno končali svoje tekme v soboto, 16. t.m. Veseli nas prva zmaga deklet v II. zvezni ligi, saj je ekipa zelo pomlajena in najmlajša med vsemi ekipami v tej ligi. Še bolj kot zmaga pa veseli vse ljubitelje namiznega tenisa, športnike in športne delavce Ptuja vrnitev nekdanje odlične igralke Petovie Sonje Marinkovič za zeleno mizo in belo žogico. Sonja je svojo vrnitev izkoristila na najlepši način. Z izredno igro je dosegla vse tri zmage in tako svoje mlajše kolegice pripeljale do zmage proti zelo neugodni in starejši ekipi Mundusa F. Bobiča iz Varaždina. Rezultat je bil 6:3 za Ptujčanke. Poleg Sonjine »trojke« je dve zmagi dosegla Karničnikova, eno pa Čerčetova. Trener je dal priložnost tudi pionirki Cegnarjevi, saj je bila zmaga zagotovljena, Mateji pa je tekma pomenila pridobivanje izkušenj.

Tudi fantje so soboto odlično končali. Gostovali so v Sevnici in zmagali kar z najvišjim rezultatom — z 9:0. Trše je bilo v Krškem, toda zares razpoloženi Brodnjak ni dovolil nobenega presenečenja. Fantje Petovie so zmagali s 7:2. Blaž je na tej turneji dosegel dve »trojki«, zelo uspešno pa sta mu pomagala Šömen in Janžekovič s po petimi zmagami. I. Pšajd

Vindiš tretji v Imoli

Ptujski maratonec Mirko Vindiš je nastopil v italijanskem mestu Imola na 16 km dolgem maratonu, ki vodi po tekmovalni stezi formule 1. Med več kot 1500 udeleženci smo Jugoslovani veliko dosegli. Mirko Vindiš se je tudi tokrat odlično odrezal in pritekel na cilj tretji, prvo mesto pa je osvojil Mladen Kršek iz Zagreba, medtem ko je bil drugi Ajashi iz Tunizije. Tek treh hribov ali Tremonti bo tako Mirku ostal v lepem spominu.

—OM

Konec tekmovanj v krosu

Na koprski Bonifiki je bil 24. kros občinskih reprezentanc Slovenije za pokale Dela. Med udeleženci iz 47 občin je bilo tudi ptujsko zastopstvo, ki se je solidno odrezaloa. Med mlajšimi pionirji je bil Esih v konkurenci 102 tekačev četrti, med 60 starejšimi pionirji Svenšek šesti in med 46 mlajšimi mladinci Prelog tretji. Pokal za tretje mesto je ptujska reprezetanca osvojila v ekipni uvrstitvi starejših pionirjev in mlajših mladincev. V skupni uvrstitvi za pokal Atletske zveze Slovenije je Ptuj četrti v pionirski in mlajši mladinski kategoriji, v vseekipni uvrstitvi za pokale Dela pa deveti. Najuspešnejši so bili mladi in starejši iz Titovega Velenja. I. k.

Vpis v karate klub

Želite narediti nekaj za svoje zdravje, vitalnost, samoobrambo? Še je čas. Shotokan karate klub JOŽE LACKO Ptuj vpisuje nove člane vsak torek in četrtek od 18. do 20. ure v telovadnici OŠ Olge Meglič. Vabilo velja za dekleta in pionirčke. Treninge vodi mojster Silvo Vogrinec (2. DAN). Pridružite se veliki družini kimono športa. »HUS!«

Liga v malem nogometu

Komisija za mali nogomet MNZ Ptuj je razpisala ligo v malem nogometu, ki bi jo začeli sredi novembra, tekme pa igrali v dvorani Mladika. Prijave sprejema MNZ Ptuj, Muršičeva 7, do 1. novembra, informacije pa lahko dobite na tel. številki 772-031 (Poharič).

Izvršni svet SO Ptuj je na 179. seji 11/10-1989 sprejel naslednji

SKLEP

Javna dražba, razpisana za 20/10—1989, za prodajo zgradbe ob Ormoški cesti 14 v Ptuju, ki stoji na parc. št. 1657/2 — stavbišče, stavba, dvorišče — v izmeri 360 m², k. o. Ptuj, po izklicni ceni 877.274.300.— dinarjev

se prekliče

IZVRŠNI SVET
SO PTUJ

Osnovna šola dr. Franja Žgeča Dornava

razpisuje dela in naloge

hišnika — kurjača

za nedoločen čas, s polno delovno obvezo, s poskusno dobo dveh mesecev.

Pogoji: poklicna šola kovinske, lesne ali elektro stroke, po možnosti že opravljen tečaj za kurjača.

Kandidati pošljejo prijave v osmih dneh po objavi.

emona kmetijski kombinat ptuj
kmetijstvo, predelava, gostinstvo, trgovina, servis, izvoz-uvoz

Komisija za delovna razmerja
KMETIJSKI KOMBINAT PTUJ —
TOZD FARMA PRAŠIČEV

objavlja
dela oz. naloge:

KURJENJE NIZKOTLAČNIH KOTLOV,
za določen čas — 6 mesecev

Pogoji:

— IV. stopnja strokovne izobrazbe kovinarske smeri;
— opravljen izpit za kurjača centralnega ogrevanja;
— 2 leti delovnih izkušenj.

O izbiri bodo kandidati obveščeni v 30 dneh po preteku roka za prijavo. Kandidati naj vložijo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh po objavi na naslov: Kadrovsko-socialna služba, Kmetijski kombinat Ptuj, Muzejski trg 2.

OBMOČNA NOGOMETNA LIGA

Središče—Drava 1:0

V območni nogometni ligi je bil na sporedu derbi med Središčem in Dravo. Tekmo so v Središču dobili domačini z 1:0. Edini zadetek je v 54. minuti po napaki vratarja Drave dosegel Zidarič. Tekma ni bila posebej kakovostna, z veliko prekrški, in precej zapravljenimi priložnostmi, zlasti nogometašev Drave. Kljub temu da jih je sodnik Babič iz Laškega v 72. minuti verjetno oškodoval, saj jim ni dosodil enajstmetrovke, pa gre vzroke poraza iskati v neučinkoviti igri napadalcev in preveliki živčnosti. Domačini so z veliko borbenostjo svoj cilj dosegli. Vendar se na tej zmagi ne gre uspavati, saj jim manjka še precej nogometnega znanja.

SREDIŠČE: Cimerman, Trstenjak, Goršič, Zidarič, Rakovec, Veldin, Fafulič, F. Rajh, Horvat, Jurkovič, Tušek (V. Rajh).

DRAVA: Kornik, Krajnc, (Korošec), Šalamun, Kodrič, Dobnik, Miran Emeršič, Šterbal, Ramšek, Žitnik, Korošec, Milan Emeršič (Vogrinec).

V prihodnjem kolu se bodo nogometaši Središča v Slovenskih Konjicah pomerili z Dravinjo, Drava pa v Ptuju s Šmartnim. I. k.

Trenutek pred zadetkom domačinov. Vratar Drave je namreč žogo po prostem strelu odbil, spretni Zidarič pa jo je potisnil v mrežo. (Foto: I. kotar.)

ROKOMET

Novi zmagi članov Velike Nedelje in Drave

V slovenski rokometni ligi so se **člani Ormoža** v Ljubljani pomerili z ekipo Prul in izgubili z 18:21. Tokrat jim ni šlo kot običajno in je poraz zaslužen. Pet zadetkov sta dosegla Zabavnik in Šandor, štiri Rajšp, dva Sabo, po enega pa Polak in Vincek. Zanimivo je, da se najboljši strelec Ormožanov Hedžet tokrat med strelce ni vpisal. Kljub porazu so Ormožani še vedno na visokem četrtem mestu.

Članice Drave so bile v četrtem kolu prve republiške lige proste.

Naša predstavnika v vzhodni skupini druge republiške lige sta bila znova uspešna.

Člani Drave so v dvorani Center brez težav s kar 36:18 premagali mlado ekipo Šoštanja. Zadetke so dosegli: Sagadin 8, Hrupič in Vrtarič po 6, Šimac 5, Kelenc 4, Terbuc 3, Osterc 2, po enega pa Kramberger in Čeleš.

Člani **Velike Nedelje** so v svoji dvorani s 24:11 premagali Toko iz Črenšovcev. Zadetke so dosegli: Mesarec 7, Hržič 6, Zorli 3, Preac in Gregorič po 2 ter Sok, Ranfl, Krabonja in Bokša po enega. V vodstvu je Krog pred Veliko Nedeljo, Dravo in Fužinarjem.

Mladinci Ormoža so v Ptuju z 19:16 premagali Dravo, Bakovcev v Veliko Nedeljo ni bilo, mladinke Drave pa so s 13:17 izgubile v Mariboru.

V prtihodnjem kolu se bodo Ormožani v gosteh pomerili s Bakovci, članice Drave z Alplesom, člani Drave pa že v petek s Celjani. Veliko Nedeljo čaka derbi s Krogom, ki bo v soboto ob 19.30 v Veliki Nedelji. I. kotar

MEDOBČINSKE NOGOMETNE LIGE

Hajdoše—Boč 1:1

V prvem razredu medobčinske nogometne lige je bilo najbolj zanimivo na tekmi med Hajdošami in Bočem. Drugouvrščenim Hajdošam ni uspelo premagati vodilnega Boča. Vrstni red na vrhu ostaja tako enak. Drugi izidi sedmega kola: Stojnci—Gorišnica 2:1, Impol Osankarica—Hajdina 6:1, Markovci—Slovenja vas 2:0, Aluminij—Pragersko 5:1 in Gerečja vas—Skorba 2:2.

Jesenski del so končali v vzhodni skupini drugega razreda. Na vrhu so s po osmimi točkami Bukovci in Podvinci, tretja pa je Dornava s sedmimi točkami. I. kotar

ORMOŽ

Aktivnosti ob mesecu knjige

Ljudska knjižnica Ormož je edina ustanova, ki se v občini Ormož profesionalno ukvarja s kulturo. V prenovljenih prostorih hiše, ki stoji nasproti hotela Ormož, so na 256 kvadratnih metrih oddelka za odrasle in pionirje, čitalnica in prostor za obdelavo knjig. Delo z bralci in vse drugo knjižnično delo opravljata samo dve knjižničarki. Ob letošnjem mesecu knjige so se še posebej dobro pripravili na oddelku za šolarje. Od 16. do 20. oktobra bodo knjižnico obiskali malčki iz VVO Ormož, kjer jim ob poslušanju pravljic, ogledovanju knjig za najmlajše in slikanic predstavijo knjižnico.

V akcije ob mesecu knjige je vključena tudi razstava »moja najljubša knjiga«, ki jo bodo pripravili najmlajši bralci sami. 24. oktobra bo za najmlajše ura pravljic, 27. oktobra pa literarni kviz za učence od 1. do 4. razreda. Odgovarjali bodo na vprašanja o prebranih knjigah in njihovih osebah. 30. oktobra bodo pripravili v knjižnici gledališče za najmlajše, 3. novembra kviz na temo »Kdor išče, ta najde«, 7. novembra pa bodo pri uri pravljic izdelovali lutke iz naravnega materiala in zaigrali igrico. Prireditve v mesecu knjige bodo za najmlajše sklenili z obiskom predstavnika založbe Mladinska knjiga, ki bo govoril o svojem delu in predstavil založbo, kjer tiskajo veliko knjig za otroke.

Na oddelku za odrasle bo 3.novembra literarni večer, ki ga bo pripravila literarna skupina iz Ormoža. Predstavili bodo pesmi sodobnega slovenskega pesnika Aleksandra Peršolja, rojenega v Goriških Brdih, iz njegove pesniške zbirke Sanjsko mesto, ki je izšla pri založbi Mladinska knjiga. V prvem delu literarnega večera bodo člani literarne skupine brali Peršoljeve pesmi, v drugem delu pa bodo člani literarne skupine prebrali svoje pesmi ter se pogovorili o svojih in pesnikovih pesmih.

Vida Topolovec
Foto: Ema Žalar

Notranjost nove trgovine. **(Posnetka: D. Divjak)**

MAJŠPERK

Nova, sodobna prodajalna z mešanim blagom

V Majšperku, središču tamkajšnje krajevne skupnosti, je bilo prejšnji četrtek izredno slovesno. Pred prodajalno, ki se je še do nedavnega stiskala na majhnem in skromno urejenem prostoru, se je že pred uradnim odprtjem zbralo veliko ljudi. Vsi so nestrpno pričakovali, da jih bosta Rafko Mohorko, predsednik sveta KS Majšperk, in Jože Vaupotič, direktor tozd Maloprodaja DO MIP, povabila v notranjost preurejene, posodobljene in povečane samopostrežne trgovine.

Jože Vaupotič je povedal, da je MIP plačal za vsa dela v njej 400 milijonov dinarjev. Računajo, da bodo v bodoče mesečni promet povečali s 700 milijonov na 1,4 milijarde dinarjev. Prostor za trgovino jim je odstopila samoupravna stanovanjska skupnost občine Ptuj. Z omenjeno posodobitvijo ima temeljna organizacija Maloprodaje v svoji sestavi že 100 trgovin, od tega 21 samopostrežnic. Majšperško trgovino je Mipova vzdrževalna ekipa preuredila in posodobila v treh mesecih.

Rafko Mohorko je prisotne spomnil na številne akcije, ki so bile potrebne, da je prišlo do posodobitve in povečanja te trgovine. Krajani so upravičeno negodovali, saj v prejšnji niso mogli veliko kupiti. Za kupce se ni bati, saj trgovina pokriva potrebe prebivalcev do Ptujske Gore in Makol. Poleg tega kanijo v Majšperku povečati stanovanjsko zidavo in tako povečati število prebivalcev.

Trgovina v Majšperku je odprta vsak dan od 7.30 do 18. ure in ob sobotah od 7.30 do 12. ure.

MG

Spoštovani urednik!

Prosim Vas, da v Tedniku objavite mojo prošnjo, ker je zelo pomembna zame.

V petek, 13. oktobra 89 sem plačeval razne položnice v Kidričevem, to je v Mariborski banki — poslovalnici Kidričevo. Ko sem plačeval, me je uslužbenka prosila za drobiž. Pustil sem za trenutek etui s čeki, večjo vsoto denarja, kartico poštne hranilnice Beograd in tudi Mercatorjevo kartico, serijska številka 0685552, na pultu, ne da bi pazil nanj, ter iskal po denarnici zaželeni drobiž. Takrat mi je vse to izmaknil nepoštenjak, ki se ni vprašal, kako bom živel in preživel brez sredstev, brez čekov in dokumentov. Pa ga sedaj prosim, da mi vrne vsaj dokumente in čeke, ker verjetno veste, da je dolga procedura, da dobiš ponovno vse dokumente. Živeti pa moram dalje in to sedaj brez svojih sredstev, saj si moram izposojati denar. Za ugodno rešitev prošnje vas s spoštovanjem pozdravljam.

Janez Tašner,
Kraigherjeva 7,
62325 Kidričevo

Pripis: Nepoštenjaka pa bom vsakega 15. čakal in ga lepo pozdravil, ker ga na videz poznam, samo ne morem mu dokazati nepoštenosti.

DRUŠTVO ZA POMOČ DUŠEVNO NEZADOSTNO RAZVITIM OTROKOM

Uspešna je le skupna pomoč

Ptujsko društvo ima tridesetletno tradicijo in deluje samostojno. Vključuje se v republiško zvezo tovrstnih društev. Člani — starši s prizadetimi otroki, strokovni delavci občani in drugi — se povezujejo zato, da bi s skupnimi močmi skrbeli za prizadete otroke.

Članov je okrog sto. Po besedah Hilde Slekovec društvo daje staršem pomembne informacije o socialnovarstvenih pravicah in drugem. Zveza društev organizira letovanje staršev in otrok. Ta so oganizirana v seminarski obliki. S pomočjo strokovnjakov starši razčistijo marsikatero osebno in siceršnjo dilemo. Lažje sprejemajo duševno prizadetost svojega otroka in se aktivneje vključujejo v premoščanje življenjskih in delovnih ovir otroka. Društvo pa pripravlja tudi predavanja za starše. Nazadnje so govorili o nočnem močenju otrok. Društvo za pomoč duševno nezadostno razvitim otrokom ima sedež v osnovni šoli s prilagojenim programom dr. Ljudevita Pivka.

Pomemben pripomoček pri delu je tudi glasilo NAŠ ZBORNIK. Izdaja ga Zveza društev za pomoč duševno nezadostno razvitim otrokom Slovenije. Prejemajo jo vsi starši. Društvo pa je doseglo, da revijo prejemajo tudi v vseh osnovnih šolah ter v zdravstvenih ustanovah. S tem skušajo pri ljudeh premagovati ovire pri »sprejemanju« oseb, ki so duševno nezadostno razvite in zaradi tega potrebujejo vedno in povsod pomoč staršev, strokovnjakov in drugih. MG

ZDRAVO!

KLUB ZA ZDRAVO ŽIVLJENJE IZ SŠC PTUJ VAS VSE, KI ŽELITE BOLJ ZDRAVO ŽIVETI, VABI NA PREDAVANJE O KAJENJU IN NJEGOVIH ŠKOLJIVIH POSLEDICAH.

PREDAVANJE, S KATERIM KLUB ZAČENJA NOVO DELOVNO LETO, BO V SREDNJEŠOLSKEM CENTRU V SREDO, 25. OKTOBRA, OB 17.30.

NAPREJ ZA ZELENO OKOLJE!

V zalivu CENTINERA v Banjolah je Počitniški dom ZZB NOV Ljubljana, ki vas vabi na aktivni oddih, rekeacijo ter počitek.

Nudimo vam:
- **bazen z ogrevano morsko vodo**
- **športne terene: tenis, namizni tenis, balinišče**
- **vodeno rekreacijo**
- **zdravniške usluge**
- **računalniško usposabljanje in uporabo osebnih računalnikov**
- **pizzerijo**
- **biljard**
- **organizirane izlete ter**
- **dobro domačo kuhinjo in zabave s plesom.**

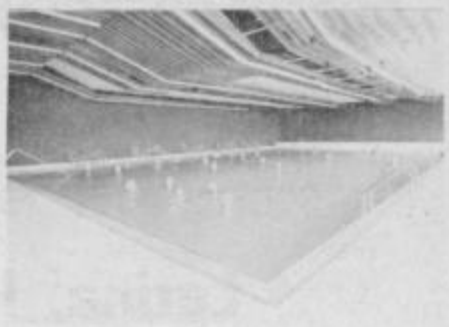

Informacije: tel. 052/73-144, 73-124 in 73-575, POČITNIŠKI DOM ZZB NOV Banjole, Indije 1, Pula.

EXPRES ČEVLJARSTVO

IGOR MERC

PREŠERNOVA 26 ☎ **(062) 772-948**

Svečka na gomili
naj nikoli ne ugasne,
roža naj ne oveni,
spomin name
večno naj živi.

V SPOMIN

V cvetu mladosti nam je kruta usoda pred dvema letoma 21. oktobra vzela ljubega sina in brata, nam pa pustila osamljenost, polno spominov.

Valter Zorec

1976—1987

Čas teče, nam pa nihče ne more odvzeti bolečine, vendar ni trenutka ne koraka, da te ne bi bilo z nami.
Hvala vsem, ki ga ohranjate v spominu in obiskujete njegov prerani grob.

Z bolečino v srcu, ki ne bo minila: mamica, ati, brat Vlado in Drago z družino

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, ata in dedka

Martina Horvata

starejšega
iz Brstja 28

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, mu darovali cvetje, za sv. maše in nam izrekli ustno sožalje, vsem, ki ste nam karkoli pomagali v težkih trenutkih, g. župniku za opravljen obred, govorniku za poslovilne besede.

Iskrena hvala tudi sosedom.

ŽALUJOČI: žena Marija, sin Martin z družino in sin Ivan z družino.

Niti zbogom nisi rekel,
niti roke nam podal,
smrt te vzela je prerano,
a v naših srcih boš ostal.

V SPOMIN

22. oktobra 1989 mineva 5 let, odkar nas je zapustil naš dragi mož, ata in stari ata

Vinko Šeliga

iz Stogovcev

Hvala vsem, ki se ga spominjate.

Vsi njegovi

Trenutek le, le bežen hip
pretrgan bil najdražji srca utrip.

V SPOMIN

Danes, 19. oktobra, mineva žalostno in boleče leto, odkar nas je zapustila naša draga žena, mati, babica in prababica

Rozalija Kumer

Še vedno ne moremo dojeti krute resnice, da smo te za vedno izgubili. Cvetje in svečke na tvoji prerani gomili so dokaz, da te nismo in ne bomo pozabili.
Hvala vsem, ki obiskujete njen prerani grob.

Žalujoči: vsi, ki smo te imeli radi.

mali oglasi

UGODNO PRODAM kuhinjo Gorenje in regal za dnevno sobo. Telefon: 062/795-091, dopoldan.
IŠČEM pomoč za vrt ali dam vrt v najem — po dogovoru. Na Tratah 7, Ptuj.
MENJAM trisobno stanovanje s centralno v Kidričevem za dvosobno v Ptuju. Telefon: 771-446.

CVETLIČARNA »MARJETICA« Ormoška 15

Sprejemamo naročila za aranžmaje in košarice za dan mrtvih po ugodnih cenah. Priporočamo se!

ZA NEDOLOČEN ČAS SPREJMEM kvalificiranega brusilca, dva kvalificirana konstrukcijska ključavničarja. OD po dogovoru in se redno zvišuje z inflacijo. Stanko Premzl, Starše 22; telefon: 688-070.
PRODAM leto in pol staro ZASTAVO 101. Stanko Kokot, Zg. Hajdina 37.
MOPED TOMOS, 4 prestave, odlično ohranjen, in osem mesecev starega nemškega ovčarja prodam. Stane Strelec, Gorišnica 56; telefon: 750-061.

Naj vas deževna jesen ne preseneti!

DEŽNIKARSTVO
Čurin,
Trg MDB 2, Ptuj

(popravilo dežnikov in senčnikov),
Cenjene stranke sprejemam:
v ponedeljek, torek, četrtek, petek od 16. do 19; v soboto od 8. do 11. ure.

SEMENSKI KROMPIR igor, prvi letnik, in droben krompir prodam. Jože Medved, Podložе 13, Ptujska Gora.
ZAPOSLENO SAMSKO DEKLE, 18 let, išče podnajemniško sobo ali garsonjero v Ptuju ali okolici. Nudim tudi pomoč pri gospodinjstvu, na vrtu ali pri varstvu otrok. Ponudbe pod šifro »Redna plačnica«.

TEAM MLADI STROKOVNJAKI

NUDI INŠTRUKCIJE za vse predmete osnovne in srednje šole ter inštrukcije matematike, fizike, mehanike, elektrotehnike in računalništva za I. stopnjo študija. Informacije: 772-456.

IZKOPI za vodovod, telefon in drenažo, širina kopanja 12 cm in globina do 1 m, minimalna škoda na zemljišču; telefon: 062/816-676.

PRODAM VW J, neregistriran, potreben kleparskega popravila. Kličite na telefon: 773-143, dopoldan. Vindiš.
ZAMENJAM enosobno stanovanje s centralno v prvem nadstropju, s telefonom, za dvoinpol- ali trisobno stanovanje v Ptuju. Volkmerjeva 5, stanovanje 9. Telefon: 775-386.
MENJAM dvosobno komfortno stanovanje v Ptuju za enako ali večje v Mariboru. Telefon: 775-050.
PRODAM alfa romeo 1200, karamboliran, v celoti ali po delih. Ivan Kolarič, Mestni Vrh 113, Ptuj.
ČRPALKO s trifaznim motorjem za hidrofor prodam. Telefon: 776-664.
UGODNO PRODAM voz. Gerečja vas 59/A.

ŽLAHTIČ, ZAGREBŠKA 54 PTUJ
Tel. (062) 774-806
IZOLACIJE
HLADILNIH SKRINJ

PRODAM opel kadet, tip B, letnik 1971. Stanislav Šel, Jurovci 21.
NUJNO PRODAM tovornjak TAM 5000, letnik 1974, ali zamenjam za traktor (pogon na štiri kolesa). Alojz Trstenjak, Mali Brebrovnik 1, Ivanjkovci; telefon: 776-401, dopoldan.
PRODAM motorno gred in 4 ojnice (Standard) za golf (1100), posteljo za otroško sobo in malo otroško posteljico z jogijem. Telefon: 775-474.
PRODAM gradbeno parcelo, ca. 10 a, v Gorišnici. Jožica Tušar.

FOTO »CILKA«

GORIŠNICA — pri cerkvi

se priporoča cenjenim strankam z izdelavo vseh vrst fotografij — za dokumente v dveh urah. Dijaki in študentje imajo popust. Naročilo za delo na terenu ob vsakem času na tel. 795-169. Delovni čas: vsak dan od 8. do 12. in od 16. do 19. ure, v soboto od 8. do 13. ure.
Se priporoča!

Ne jokajte ob mojem grobu,
le tiho k njemu pristopite,
spomnite se, kako trpel sem,
večni mir mi zaželite.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega očeta in dedka

Antona Gabrovca

iz Dravcev

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste pokojnika pospremili na njegovi zadnji poti. Zahvaljujemo se g. duhovniku, pevcem za odpete žalostinke, tov. Zagoranskemu za odigrano Tišino ter tovarišu Polancu za poslovilne besede.
Hvala vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam pomagali in sočustvovali z nami.

Žalujoči: sin Janko, hčerke Marija, Milena, Tončka z družinami

EXPRES KEMIČNA ČISTILNICA IN PRALNICA

MARJAN FRANGEŽ

Aškerčeva 4, Ptuj, tel.: 062/771-916

10 % popusta s klubsko kartico v jubilejnem 15. letu poslovanja. Priporočamo se s kvalitetnimi in hitrimi storitvami.
Naše poslovanje: DANES ODDAŠ — JUTRI DVIGNEŠ.

HIŠNI SVET Kraigherjeva 14 išče čistilko. Plačilo po dogovoru. Telefon: 775-474, v popoldanskem času.
PREKLICUJEM članso izkaznico Stanovanjske zadruge št. 923/88 na ime Vlado Janžekovič, Stojnci 140/E.

MESNICA in predelava mesa Jože Fingušt, Pragersko

- *vsak dan sveže meso!*
- *teletina, svinjina, perutnina, gosi, purani, race*
- *domače krvavice, pečenice*
- *suhe klobase, suhe salame, hrenovke, meso iz tunke*
- *vse vrste prekajenega mesa*
- *konjiški kruh, pecivo*
- *delikatesni izdelki.*

Odprto vsak dan od 8. do 12. in od 14. do 17. ure, ob sobotah od 8. do 12. ure; v ponedeljek zaprto.
Telefon: 817-156.
Priporočamo se!

UGODNO PRODAM Z 128, letnik 1988; telefon: 775-012.
UGODNO PRODAM barvni televizor na daljinsko upravljanje, znamke Grundig; prodam tudi 2 voki-toki aparata s polnilcem, znamke Iapa 6000-6 kanalov. Telefon: 062/775-658, od 12. do 13. ure in od 20. ure dalje.

IDANA
HLACE PO MERI
62250 PTUJ
PREŠERNOVA 23
☎ (062) 771-294

PRODAM železni gumivoz-platonar in dvoosno prikolico — 5 ton. Jože Kampl, Grajenščak 14, Ptuj.
ŽENSKO, ki bi nam pomagala ohraniti naš dom čist in prijeten, iščemo. Obiščite nas proti večeru. Gojčičevi, Mariborska 25/c, Ptuj.
ZARADI bolezni dam v rejo breji kravo in telico. Telefon: 776-646.

CVETLIČARNA Roža

Naredi veselje z rožo.

KROMPIR za krmljenje prodam. Cena 3.500 din za kg. Tel.: 773-123.
PRODAM 100 kg čebule. Pacinje 6.

DEŽURSTVO ŽIVILSKIH TRGOVIN

V soboto, 21. oktobra: RIMSKA PEČ in KONZUM

VIDEOREKORDER orion VHS, komplet motor za golf diesel 1500 ccm prodam. Telefon: 415-673.
PRODAM električni štedilnik in pralni stroj. Telefon: 776-312.
PRODAM zamrzovalno skrinjo. Telefon: 776-026, Kostanjevec.
UGODNO PRODAM nov prenosni televizor z velikim ekranom. Vprašajte po 15. uri. Arbaiterjeva 1, stanovanje 20.
PRODAM BOKSE 200 W (150 sin). Cena po dogovoru. Emil Vidovič, Spuhlja 69/A, Ptuj.

V PRODAJALNI RABLJENEGA BLAGA

MITHRAS

Aškerčeva 5, tel.: 775-974

sprejemamo v prodajo in nudimo po ugodnih cenah
- **TV, HI-FI, VIDEO in avtoradio aparate**
- **GLASBILA: harmonike, pihala, bobne ...**
- **ŠPORTNO OPREMO: za tenis, kolesa, kolesa ...**
- **FOTOTEHNIKO: fotoaparate, objektive, povečevalnike ...**
- **TEHNIČNO BLAGO: motorne žage, škropilnice, kosilnice ...**
- **BELO TEHNIKO: hladilnike, zamrzovalnike, aparate ...**
- **POHIŠTVO: spalnice, dnevne sobe, kuhinje ...**
- **STARINE in LIKOVNA DELA**
- **POSREDNIŠKE POSLE Z DRUŽBENIM SEKTORJEM**

PRODAM Oltove pluge ter svinjo — 130 kg. Jože Malek, Dolič 28.
PRODAM pralni stroj OBOD OBODIN — generalno obnovljen. Telefon: 772-255.
ZASTAVO 750, letnik 1983, 55000 km prodam. Telefon: 772-255.
V PTUJU, Pobrežje št. 22, prodam takoj vseljivo, novo enonadstropno stanovanjsko hišo s telefonom. Velikost hiše 10 × 10 m, z gospodarskim poslopjem 8 × 6 m in z objektom 13 × 10 m, primernim za vsako obrt z obrtnim dovoljenjem. Zemljišče je veliko 16 arov. Zdomci in resni kupci naj se javijo na telefon: 063/26-042.

Rent-a Car »CAISSA«

Ptuj

Ugodno izposojevanje avtomobilov:
R 4, skala 55, golf JXD, kadett 1,3 LS

Brezplačna dostava do 30 km in še razne druge ugodnosti.

»CAISSA« — izziv za poslovneže.
Informacije:
Danilo POLAJŽER

tel.: 062/774-813 (8.—13.)
062/775-032 (non-stop)

Delavska univerza Ptuj vpisuje v tečaje za:

- **STROJNIKE GRADBENE MEHANIZACIJE**
- **VOZNIKE VILIČARJEV**
- **VARNOSTNIKE**
- **KURJAČE**
- **TEČAJ ŠIVANJA IN KROJENJA**

Inf. in prijave pri DU Ptuj, Trg MDB 2, tel.: 772-539

opekarna ptuj

Okrasni kamen za posip grobov vam nudimo v naši maloprodaji.

opekarna ptuj

Letina, ki jo bomo hitro pozabili

Trgatev v zasebnem kmetijstvu ptujske občine je bila letos končana v nekaj dneh. Grozdja ni bilo kaj prida in še sodi v domačih kleteh so na pol prazni; za prodajo tako ni ostalo nič ali skoraj nič grozdja. Kaže tudi, da je vse več ljudi veščih kletarjenja, in tako je kar razumljivo, da v prejšnjih letih dolgih kolon pred prevzemnim mestom grozdja zdaj ni več.

»Letošnja letina je nadvse skromna po količini,« pravi magister Tone Skaza, enolog ptujske vinske kleti, »drugo vprašanje pa je kakovost grozdja in mošta ter vina. Celo leto so bile klimatske razmere za vinsko trto zelo neugodne. Pogosto deževje, posebno v času cvetenja vinske trte, je naredilo veliko škodo. Grozdje se je zaradi tega osipalo in to je že pomenilo prvo veliko zmanjšanje pridelka. Deževje je vplivalo tudi na zdravstveno stanje trte, peronospora in oidij sta naredila svoje, le ob zares strokovni negi trte je ta ostala zdrava. Grozdje je precejnapadala gniloba in iz takega ne moremo pričakovati dobrega mošta in vina.«

Kmetijski zavod Maribor, ki je spremljal dozorevanje grozdja, je opozarjal na zamudo v primerjavi z lanskim letom. Kljub temu so vinogradniki hiteli s trgatvijo. Kako zrelo je bilo grozdje, ki ste ga sprejeli v predelavo?

»Pri ranih sortah, na primer pri rizvancu, je bila količina sladkorja 15 do 16 odstotkov, nujno je bilo torej rahlo dosladkanje. Pri srednje poznih sortah je bilo sladkorja več, pri burgundcu 17 do 19 odstotkov, pri sauvignonu pa 16 do 18 odstotkov. Pri poznih sortah, kot so laški rizling, šipon in frankinja, so bile stopnje sladkorja: pri laškem rizlingu okoli 14 odstotkov, pri šiponu je bilo v povprečju 13, pri modri frankinji pa 16 odstotkov. Grozdje, potrgano v prvem tednu oktobra, je bilo še zeleno, to dokazujejo visoke stopnje kisline, grozdje, trgano po 10. oktobru, pa je bilo že primerno dozorelo. V tem grozdju se je kislina že znižala na od 10,5 do 11 gramov na liter mošta.«

Kako moramo letos glede na vse povedano kletariti?

»Gotovo kletarji vedo, da je v primeru gnilega grozdja potrebno povečati količino žvepla. Letos sta bili potrebni ena in pol do dve žveplenici na hektoliter posode. Zaradi gnilega grozdja je nujno tudi razsluzevanje mošta, pomemben pa bo tudi prvi pretok. Gre za škodljive droži nagnitega grozdja, pa tudi za previsoko stopnjo kisline pri prehitro potrganem grozdju. S prvim pretokom torej ne smemo predolgo odlašati, če želimo doseči še zadovoljivo kakovost vina.«

Kam bomo torej lahko uvrstili letošnji vinski letnik v tem desetletju, ki se ponaša tudi z vrhunskimi letniki?

»Končno besedo bomo lahko dali kasneje, že sedaj pa lahko rečemo, da gre po količini za nadvse skromen letnik, ki bo tudi po kvaliteti zgolj povprečen.«

J. Bračič

Klopotec — simbol vinorodnih krajev — poje svojo jesensko pesem.

V Ormoško-ljutomerskih goricah bo letos nekoliko slabša letina

Klopotec, ta prastari znanilec jeseni v goricah, poje svojo jesensko pesem že dva meseca. Ptiči se ga kaj prida ne bojijo, ljudje ga postavljajo zaradi lepe vinogradniške tradicije. Po končani bratvi ga snamejo in potem počiva vso zimo, pomlad in del poletja — do prihodnje sezone.

Trgatev in klopotci so za vse, ki živijo na jugovzhodnih obronkih Slovenskih goric, te imenujemo tudi ormoško-ljutomerske gorice, velikega pomena. Klopotec oznanja letino, trgatev pa je plačilo za ves vinogradnikov trud skozi pomladno meglo in deževje, poletno pripeko do jeseni. Letos so vinogradniki, predvsem tisti, ki imajo rane ali srednje pozne sorte, nekoliko razočarani. Letošnja letina po količini ni kaj prida, veliko boljša naj bi bila po kakovosti.

Z vremenom letošnjo leto vinogradniki niso bili preveč zadovoljni: dolgo časa so morali čakati na vegetacijo, ko pa se je pričela, je nastopilo hladno vreme, potem deževje in v času cvetenja so bile ponovno nizke temperature. Poletje je sicer bilo toplo, vendar z manj sončnimi dnevi, kot je za to vinorodno območje normalno.

Trgatev srednje poznih sort so v vinogradih Slovina-Kmetijskega kombinata Jeruzalem Ormož — TOZD Vinogradništvo pričeli 2. oktobra, pred tem so pobrali rane sorte.

V pogovoru z dipl. ing. agr. Katjo Grabovac, ki vodi vinogradniško proizvodnjo, smo izvedeli, da je bilo zmanjšanje pridelka zaradi slabega vremena in nizkih temperatur v času cvetenja pri srednje poznih sortah resnično veliko, kakršnega ne pomnijo že leta. Dodala pa je, da kvaliteta pri srednje poznih sortah ni slaba. Veliko boljše je pri poznih sortah: grozdje je lepo dozorelo, pa tudi kvaliteta ni najslabša.

Razpoloženje trgačev je seveda slabša kot pri dobrih letinah, saj vedo, da so odvisni od dobre ali slabe letine. Vsako leto so povabili v pomoč pri trgatvi tudi učence osnovnih šol ali pa posamezne delovne kolektive. Letos so jim prišli pomagat samo učenci osnovne šole Ivanjkovci, ker šola stoji sredi vinogradov in so imeli trgatev v načrtu dela. Vse drugo bodo pobrali sami še prehitro, je med drugim povedala Katja Grabovac, saj bodo trgatev v družbenem sektorju končali že okoli 25. oktobra.

Tudi letos so nekaj najlepših parcel namenili za pozne trgatve, in če bo vreme ugodno, tudi za ledeno trgatev.

Matija Kociper, dipl. ing. agr., direktor TOZD Vinogradništvo, je povedal, da so se v ormoški kleti pripravili na letošnjo trgatev povsem normalno, veliko lažje, ker v kleti ni bilo prevelikih zalog iz preteklega leta. Letos ni posebne gneče tudi pri sprejemu grozdja iz kooperacijske proizvodnje; nekaj več je bilo čakanja minuli konec tedna, ko so sprejemali pozne sorte. Pospeševalna služba pri Slovinovi Kooperaciji je sicer načrtovala letošnji odkup v enaki količini kot lansko leto; po mnenju Matija Kocipra vpliva na letošnji odkup tudi cena grozdja. Odločitev, da bodo izplačali del akontacijske cene grozdja ob trgatvi, ostalo pa bodo vinogradniki dobili kasneje, ni naletela na ugodne odmev. S tem načinom izplačila vinogradniki niso zadovoljni, ker je bila do sedaj praksa, da so dogovorjeno akontacijo izplačali po prevzemu grozdja, kasneje pa so bili morebitni poračuni glede na uspeh prodaje. Po novem pa bi pretežni del vrednosti grozdja izplačevali pozneje, s tem seveda, da bi bila realna vrednost tega doplačila večja, ker pač ne bi bilo tu obresti, ki so lansko leto odnesle približno 30 odstotkov vrednosti grozdja. Če bi s tem uspeli — ta prehod pa bo po mnenju Matije Kocipra izredno težak — in če bi bilo to utečeno že nekaj let, potem ima vinogradnik v kleti že neko rezervo in dobiva po prodaji praktično mesečno na svoj žiro-račun pri TOK vsoto denarja, ki se dobi ob prodaji vina. Če ima vinogradnik nekaj denarja v rezervi, nekaj v proizvodnji, bi se lahko približali staremu pravilu vinogradnikov, ko rečejo, da mora imeti vinogradnik eno trgatev na banki, eno v kleti in eno v vinogradu. Tako gospodarijo vinogradniki v deželah s tržno ekonomijo. Pri nas bo to težje uresničiti, ker je začetek zelo neugoden, saj se pri mnogih pretrga finančni tok in seveda ker mnogi vinogradniki živijo od tega, kar iztržijo. Za začetek so se dogovorili, da bi vinogradniki prejeli 40 odstotkov akontacije, ta bo izplačana takoj, 60 odstotkov pa bi začeli izplačevati po prodaji vina.

Vida Topolovec
Foto: Ema Žalar

Lepo obložen trs je jeseni v veliko veselje vinogradnikov; letos je takih bolj malo.

Oblak nad ptujsko porodnišnico

Po porodu s carskim rezom je umrla šestnajstletna deklica. V javnosti so se okrog tega spletle hude obtožbe, četudi je sama smrt že dovolj huda obtožba. Ljudem ni jasno, zakaj je morala umreti, če je prišla v bolnišnico zdrava. Najpogostejši odgovor, ki smo ga te dni slišali od zdravstvenih delavcev, je, da gre za splet nesrečnih okoliščin. Zatrdili so, da so naredili vse, kar je bilo v njihovi moči. Po prvem posegu je bilo vse dobro, dva dni zatem so se pričele komplikacije. Potreben je bil drugi poseg, nesrečno deklico so premestili na oddelek za intenzivno nego in ju nudili vso terapijo, ki bi je bila deležna tudi v drugih večjih zdravstvenih centrih, v Mariboru in Ljubljani. V nenehnih stikih so bili s konzilijem petih zdravnikov. Tudi za helikopter so zaprosili, vendar so jim prevoz odsvetovali.

Izvide v bolnišnici imajo in jih bodo dali tja, kamor smejo. Histološka preiskava še ni končana in teče. Opravljena je bila obdukcija.

V zadnjih dvajsetih letih je bilo v ptujski porodnišnici 24 tisoč porodov. Prvič pa se je zgodilo, da je vzrok smrti sepsa. Upati, da bo stroka kmalu odgovorila in pojasnila, zakaj je umrla deklica.

ČRNA KRONIKA

KOLESAR UMRL NA KRAJU NESREČE

V ponedeljek, 9. oktobra, zvečer je na cesti na Zgornji Hajdini umrl 42-letni Stanislav Fridl z Zgornje Hajdine. S kolesom se je peljal po cesti in nenadoma zapeljal na sredino cestišča. Tam ga je zadel osebni avto, s katerim se je za njim pripeljal Stanislav Mom iz Brezule. Kolesar je padel po cestišču in se tako hudo ranil, da je na kraju nesreče umrl.

TOVORNJAK V AVTOBUS

Na Mariborski cesti v Ptuju je v nedeljo, 15. oktobra, dopoldne prišlo do prometne nezgode zaradi tega, ker je italijanski državljan Adriano Fabris vozil tovorni avto s prikolico iz Maribora proti Ptuju. Na Mariborski cesti je sekal nepregledni ovinek. Prav tedaj mu je nasproti pripeljal avtobus, ki ga je vozil Alojz Bezjak iz Gajevcev. Voznik avtobusa se je skušal umakniti, vendar je prišlo do trčenja. Avtobus je odbilc v vogal stanovanjske hiše in v leseno ograjo in voznik Bezjak se je lažje ranil. Materialno škodo ocenjujejo na 1,7 milijarde dinarjev.

ZAPELJAL V LEVO

Iz Brunšvika proti Račam se je 12. oktobra peljal z osebnim avtom Stanislav Avguštin. V ostrem desnem ovinku je zavozil na levi vozni pas in končal s prevrnjenim avtomobilom na njivi. Bil je hudo ranjen in so ga prepeljali v mariborsko bolnišnico.

MOPEDIST SE JE HUDO RANIL

Ladislav Golob se je v četrtek z mopedom peljal od Zlatoličja proti Mariboru. Pri Staršah je med vožnjo zapeljal s ceste na desno bankino in nato čez nasip; tam je padel. Hudo ranjenega so prepeljali v mariborsko bolnišnico.

FF

osebna kronika

Rodile so:

Marta Rojko, Ul. B. Kraigherja 20 — deklico; Ksenija Veber, Gerečja vas 75/a — Tamaro; Brigita Glažar, Stojnci 84 — Tomaža; Turkuž, Zg. Pristava 23/a — deklico; Marija Zamuda, Gorišnica 155 — Janija; Silva Pokrivač, Jastrebci 50 — Mitja; Mira Jaušovec, Runeč 75 — dečka; Metka Čuš, Bresnica 18 — Karmen; Božica Škrinjar, Sejanci 11 — Božico; Ivanka Mahorič, Gomila 1 — deklico; Suzana Papotnik, Slov. Bistrica, Kolodvorska 9 — Nino; Alojzija Kokol, Bodkovci 31 — dečka; Ana Hvalec, Podlehnik 91 — dečka; Anica Lajh, Grlinci 31 — Anico; Antonija Žumbar, Pohorje 13 — dečka; Ana Cimerman, Šardinje 54 — dečka; Irena Šprah, Krčevina 122/b — Sašo; Majda Zadravec, Kidričevo, Kajuhova 11 — dečka; Andreja Podbreznik, Grajena 15 — Patrišo; Darinka Trop, Lešnica 5 — dečka; Terezija Kamenšek, Vuzmetinci 40 — deklico; Metka Klemenčič, Mala vas 22 — deklico; Kristina Vogrinec, Nadole 37 — Franca; Marija Božičko, Tržec n. h. — Katjo; Zdenka Korošec, Slatina 53 — dečka; Dragica Skledar, Čermožiše 68 — dečka; Veronika Vršič, Zamušani 90 — Tadeja; Jožica Dolinščak, Ljutomer, Razkrižje 6 — Tadejo; Nežika Lorber, Stoperce 19 — dečka.

Poroke:

Franc Kuplenik, Ljubljana, Trubarjeva 61, in Nives Grahek, Ljubljana, Trubarjeva 61; Aleksander Lončarič, Srbac, Ul. 27. jula, in Tatjana Peršuh, Lešje 43/a; Stanislav Jus, Ptujska Gora 2, in Ida Krušič, Ptujska Gora 2; Branko Romić, Cesta 8 avgusta 13, in Irena Longhino, Ziherlova pl. 7.

Umrli so:

Lidija Sambolec, Dolena 18/a, roj. 1973, umrla 5. okt. 1989; Borut Faletič, Miren 76, Nova gorica, roj. 1966, umrl 6. okt. 1989; Antonija Čeh, Potrčeva 51, roj. 1904, umrla 8. okt. 1989; Ivan Fuks, Nova vas pri Ptuju 36, roj. 1930, umrl 6. okt. 1989; Kristina Meško, vičanci 71, roj. 1914, umrla 9. okt. 1989; Marija Golob, Sp. Slemen 30, roj. 1908, umrla 11. okt. 1989; Marija Maroh, Dom upok. Ptuj, roj. 1906, umrla 12. okt. 1989; Anton Gabrovec, Prepolje 21, roj. 1930, umrl 12. okt. 1989.

TEDNIK

Izdaja Zavod za časopisno in radijsko dejavnost RADIO-TEDNIK, 62250 Ptuj, Raičeva 6, poštni predal 99. Ureja uredniški kolegij: direktor in glavni urednik Franc Lačen, odgovorni urednik Ludvik Kotar, tehnični urednik Štefan Pušnik, novinarji Jože Bračič, Ivo Ciani, Majda Goznik, Darja Lukman, Martin Ozmec, Vida Topolovec, Nataša Vodušek in Milena Zupanič ter novinar-lektor Jože Šmigoc. Uredništvo in uprava: Radio-Tednik, tel. (062) 771-261 in 771-226. Celoletna naročnina znaša 550.000 dinarjev, za tujino 970.000 dinarjev. Žiro račun pri SDK Ptuj: 52400-603-31023. Tiska ČGP Večer, TOZD Mariborski tisk, Maribor. Na podlagi zakona o obdavčevanju proizvodov in storitev v prometu je TEDNIK uvrščen med proizvode, za katere se temeljni davek ne plačuje.